

P. O. rel.

1946

ΤΩ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΩ
ΒΑΣΙΛΕΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΘΩΝΙ ΤΩ Α.

P. O. rel.
1946

Kampuropula

GEORGE HENRY LEE

TRAVELER

IN THE UNITED STATES

AND

ANTHROPOLOGICAL EXPLORATIONS

IN THE SOUTH WEST

IN AGONY

RE THE TOWN OF SAN DIEGO

AND THE TOWN OF SAN DIEGO

1847

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

ΤΡΑΓΩΔΙΑ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ ΔΙΗΡΗΜΕΝΗ.

ΠΟΙΗΜΑ ΤΗΣ

ΑΝΤΩΝΟΥΣΗΣ Ι. ΚΑΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΑΣ.

Ἐκ Χανίων τῆς Κρήτης.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Κ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ.

(Ὁδὸς Ἑρμοῦ ἀπὸ τῆς Καπυτκαρέας).

1847.

LEONTOZ PATAKIZ

TRATRIA

THE HPAEIZ HENTE AHPHIMNH

THE AMRION

ANTINOYENI I KAMPOYPOYOTY VAA

THE YANER OF KOPPE

THE AONHVAIZ

THE THE TYHOYPAZ K. AHPHIMION

(The HPAEIZ HENTE AHPHIMNH)

1847

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ο ἄλλεπάλληλος καὶ σκληρὸς θάνατος ὅλων σχεδὸν τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων συγγενῶν καὶ πολλῶν πατριωτῶν μου καὶ τελευταῖον ὁ φρικώδης ἐκείνος καὶ αὐτοῦ τοῦ μονογενοῦς μου υἱοῦ κατέστη πρὸ πολλοῦ εἰς ἐμὲ ἀπαρηγόρητος. Τὸ μόνον δὲ καταφύγιον, τὸ ὁποῖον μ' ἔμεινεν εἰς ἀνακούφισιν τῆς ὑπερβολικῆς λύπης καὶ ἐσχάτης ἀθυμίας μου, εἶναι ἢ κατὰ καιροὺς ἐξιστόρησις τῶν δεινῶν τῆς ὑπὸ τὴν ἐπάραινον δουλείαν δυστυχῶς εἰσέτι διατελούσης πατρίδος μου. Κρουνηδὸν ῥέουσιν ἀνεπαισθήτως ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀδιάκοπα καὶ πικρὰ δάκρυα, τῶν ὁποίων ἢ μὲν πικρία ἐλαττοῦται ἐν μέρει, ἢ δὲ ποσότης αὐξάνει καθ' ὑπερβολὴν ὅσας διαλογίζομαι περὶ τῆς ἀτυχοῦς πατρίδος μου, καὶ γράφω τὰ παθήματα καὶ τὰς οἰκτρὰς αὐτῆς περιπετείας.

Ἡ πρώτη ὑπ' ἐμοῦ συγγραφεῖσα ἱστορία ἔνθα μὲν εἵμην αὐτόπτης ἢ αὐτήκοος τῶν κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν συγκροτισθεῶν καὶ ἐν τῇ πατρίδι μου μαχῶν, περιέχει αὐτὴν αὐτόχρημα τὴν ἀλήθειαν· ὅπου δὲ διὰ τὸ ἀδύνατον ἄλλως νὰ γείνη ἡναγκαζόμην νὰ λαμβάνω παρ' ἄλλων πληροφορίας, πιθανόν ἴσως νὰ περεισέφρησαν καὶ λάθῃ τινά, καὶ νὰ ἔλαβον χώραν ἐλλείψεις μᾶλλον ἢ ἥττον μεγάλαι, καθ' ὅσον ἕκαστος τῶν χορηγούντων τὰς περὶ τούτου πληροφορίας ἐνεπνέετο ἐκ συμπαθειῶν ἢ ἀντιπαθειῶν πρὸς τὰς ἱστορουμένας περιστάσεις καὶ τὰ πρόσωπα· δὲν εἶχον ὅμως κατ' οὐδένα λόγον δίκαιον οἱ πικραπονεθέντες τότε κατ' ἐμοῦ νὰ θεωρήσωσι τὰς μικρὰς ἐκεῖνας ἐλλείψεις ὡς ἐκ προθέσεως γενομένας.

Ὡς ἀκολουθία μᾶλλον δὲ ἀπόρροια τῆς ἱστορίας ἐκείνης θεωρεῖται καὶ ἡ παρούσα Τραγωδία περὶ τῆς ἐφόδου τῆς Γραμβούσης. Οἱ τρεῖς δὲ ἥρωες ταύτης· Παππαδάκης, (ὁ καὶ ξέπαπας) Παναγῆς Ἡπειρωτοσουλιώτης, καὶ Μπουζομάρκος, διακριθέντες διὰ τῆς ἐξόχου αὐτῶν φρωνήσεως, τῶν στρατηγημάτων, τῆς ἀπαραμίλλου γενναιοψυχίας, τῆς ῥωμαλεότητος καὶ τοῦ ὀρμητικοῦ ἥθους, ἔχουσι τὰς αὐτὰς περίπου ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς παρούσης τραγωδίας· ἐπρωτίμησα δὲ τὸν Γ. Παππαδάκην ὡς ἥρωα τοῦ δράματος, διότι οὗτος ἐπενόησε καὶ ἐνήργησε τὴν ἐφοδὸν ταύτην. Τόσον ἡ συγγραφή τῆς ἱστορίας ἐκείνης, ὅσον καὶ τῆς τραγωδίας ταύτης ἡ ποίησις, οὔτε τὸ τέλειον τῆς συγγραφικῆς ἀξίας οὔτε τὸ ὕψος τοῦ ποιητικοῦ κάλλους ν' ἀντιποιηθῶσι δύνανται, ὥς ὄντα ἀσυγκρίτῳ λόγῳ κατώτερα τῆς ἀξίας τῶν प्राχθέντων καὶ τοῦ ἡρωϊσμοῦ τῶν ἀγωνισθέντων ἀνδρῶν.

Περιέχουσι δὲ μόνον ὅσα ἡ γυναικεία μου ἀδυναμία καὶ αἱ περιορισμέναι μου γνώσεις ἐπιτρέπουσιν ἐπὶ τῷ σκοπῷ μόνον τοῦ νὰ παρέξωσι τὸ ἐνδόσιμον, καὶ νὰ κινήσωσι τὴν φιλοτιμίαν ἄλλων ἱκανοτέρων καὶ σωφρόνων μου εἰς τὴν κατ' ἀξίαν ἐκτραγώδησιν τῶν ἱστορικῶν ἐκείνων καὶ ποιητικῶν κατορθωμάτων.

Μετὰ τῆς τραγωδίας ταύτης συγκαταχωρίζονται καὶ τρεῖς ἐπιστολαί, τὰς ὁποίας ἐνόμισα καλὸν νὰ γράψω εἰς διάφορα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὁμολογούμενον καὶ ἀναντίρρητον ὅτι τρέφουσιν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ὅσην φιλοστοργίαν ὁ γονεὺς πρὸς τὸν μονογενῆ αὐτοῦ υἱόν, διὰ νὰ προκαλέσω οὕτω τὴν συνδρομὴν αὐτῶν εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος μου καὶ ἐν γένει ἀπάσης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Ἡ Συγγραφεύς.

Α. Ι. Κ.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΑΔΟΧΟΝ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΚΑΙ

ΒΑΣΙΛΕΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΟΘΩΝΑ ΤΟΝ Α.

Ἦ ΤΟΝ ὑπέρλαμπρόν του Θρόνον ὁ Θεὸς ὅταν καθόνταν,
Καὶ διὰ τὰ πλάσματά του μόνος του ἐσυλλογιόνταν.
Ἐνθυμίθη τὴν Ἑλλάδα, ποῦχ' αἰῶνας δουλομένην,
Ἐπειδὴ μὲ τὰ παιδιὰ της φώτισε τὴν οἰκουμένην.
Τότε λέγει τῆς Ἑλλάδος: «ἔσο πλέον ἐλευθέρα,
Καὶ ὁ Ῥήγας ἄς σοῦ φέρῃ τῆς ἐλευθεριᾶς σημαία.
Μὲ τοὺς δυὸ συναδελφούς του Κοραῆν καὶ Κυβερνήτην
Τόπον ἐνταμώσεώς του προσδιώρισα τὴν Κρήτην.
Σύνορα δὲ τῆς Ἑλλάδος βῆλλω κεῖ ποῦ δὲν ἤξεύρουν
Τὴν λαμπρὰν ἐκείνην γλῶσσαν τῶν Ἑλλήνων νὰ προφέρουν.
Κ' ὅπου ἄψυχοι αἱ πέτραι καὶ ἐρείπια λαλοῦσι,
Πῶς εἰν' ἔργα τῶν Ἑλλήνων (ἱστορίχι μαρτυροῦσι).
Κ' ἐπειδὴ αἰῶνας ἔχει ἡ Ἑλλὰς δεδουλωμένη,
Κι' ὥς ἐκ τῆς πολυκαιρίας Βασιλόπαιδον δὲν μένει,
Στέλλω τώρα ἄγγελόν μου μὲ τὴν δάφνην εἰς τὸ χέρι
Ἦ τὸν τῆς Βαυαρίας οἶκον ἐν τῷ ἄμα νὰ προσφέρῃ.
Τὸ Βασιλικὸν ἐκεῖνο ζεῦγος νὰ εὐαγγελίσῃ,
Ὅτι θέλησίς μου εἶναι νέον τέκνον νὰ γεννήσῃ,
Καὶ τὸ βρέφος δὲ ἐκεῖνο Ὅθωνα τὸ ὀνομάζω,
Καὶ τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος δι' αὐτὸν τὸν ἐτοιμάζω,
Καὶ εἰς τὴν ἀγαπητὴν μου γῆν αὐτὸ θὰ βασιλεύσῃ,
Κ' ἡ Ἑλλάδα ἐλευθέρα βασιλέα της ἄς στέψῃ ».

Βλέπεις Βασιλεῦ τί ἔχει ὁ Θεὸς ἀποφασίσει;
 Κυριάρχην νὰ σὲ κάμῃ εἰς Ἀνατολὴν καὶ Δύσι!...
 Ἀλλὰ σὺ ἥσυχος μένεις, κάθησαι, δὲν συλλογεῖσαι,
 Τὴν ἀπόφασιν τὴν Θεῖαν παντελῶς δὲν ἐνθυμεῖσαι.
 Κοραῆς καὶ Ὑψηλάντης, Ῥήγας καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι
 Δοῦλοι ἦσαν εἰς τοὺς Τούρκους πλὴν ἐφάνησαν μεγάλοι.
 Βότσαρης, Κολοκοτρώνης, Καρατάσος, Καραϊσκος,
 Βεΐκος, Δράκος, καὶ Μιαούλης, Μπουζομάρκος καὶ ὁ Ἴσκος,
 Πανουργιᾶς καὶ Κατσαντώνης, Τσόνγκας καὶ Χατσιμηχάλης,
 Διάκος, Γκοῦρας, Ὀδυσέας, Πέτρος ὁ Μαυρομηχάλης
 Εἰς τὰς πέτρας τοῦ Σουλίου, εἰς τὰ σπήλαια τοῦ Πίνδου,
 Εἰς τοὺς βράχους τοῦ Αἰγαίου κ' εἰς τὰ χάσματα τ' Ὀλύμπου
 Μᾶλλους οὐτ' ἦτον θαμμένοι, πλάττοντες πρὸ τόσων χρόνων
 Μὲ τὸ αἶμα τους καὶ γῆν τους τὸν Ἑλληνικὸν σου θρόνον.
 Τότ' ὁ τύραννός μας ἦτον εἰς τὸ πᾶν ἐξηπλωμένος,
 Κ' ὁ λαὸς τῶν τριῶν κόσμων ἀπ' αὐτὸν δεδουλωμένος,
 Ὅταν δέκα Ἕλληνές σου ἀπ' τὰς τρύπας πεταχθῆκαν,
 Κ' εἰς τὸν τράχηλον τῶν Τούρκων ὡς θηρία ἐρρίφθῆκαν.
 Κ' ἔδειξαν μεγαλουργεῖαν, φύσιν ἐξευγενισμένην,
 Ῥίψαντες τὸν θρόνον, ὅστις ἔθλιβε τὴν οἰκουμένην.
 Ἀπὸ Ἠπειρον καὶ Θράκην ἀπὸ Κρήτην καὶ Μωρέαν,
 Ἐκινῆσαν μετριμένοι χωρὶς νῆχουν Βασιλέα.
 Ἀλλὰ σὺ ὡς Βασιλεὺς των τῶρα ἂν ἀποφασίσῃς
 Μὲ τὰ πλήθη τῶν Ἑλλήνων αἰφνηδίως νὰ κινήσῃς,
 Τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου τοὺς θριάμβους θὰ περάσῃς,
 Καὶ κατακτητῆς θὰ γείνης καὶ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης.
 Κ' ἐντρομος ἡ οἰκουμένη ὅλη θὰ γονιπετήσῃ,
 Τῆς βομφαίας σου τὴν λάμψιν δουλικῶς θὰ προσκυνήσῃ.
 Καὶ οἱ Ἄγγελοι θὰ κράξουν « Βασιλεῦ Ἑλλήνων χαῖρε, »
 Τοῦ μετώπου σου τὰς δάφνας νὰ τὰς ἀσπασθῶμεν φέρε.

Ὡς μὴ τὸ δεχθῆς νὰ μείνῃ εἰς τὰ τέκνα σου ἡ δόξα,
 Πῶς ἐνίκησαν τὸν κόσμον μετὰ τὰ ἐδικάμας τόξα!
 Ἀλλὰ σὺ τὸ πνεῦμα ἔχων τοῦ σημερινοῦ αἰῶνος,
 Εἰς τὴν δόξαν τῶν αἱμάτων σὺ ὁδήγησόν μας μόνος,
 Κ' εἰς τὴν ἀμαζῶνα Κρήτην, ὅταν τότε σὲ ἰδοῦμε,
 'Στὴν στιγμὴν ἂν ἀποθάνω, τότε πλέον δὲν λυποῦμαι.
 Ἐνα δάκρυον ἄς τρέξῃ τότε ἀπ' τὰ ὄμματά μου,
 Καὶ χλωμὴ ὡς ἄνθος πέσω ἀπὸ τὴν πολλὴν χαρὰν μου.
 Τῆς πατρίδος μου τὸ χῶμα ξεψυχοῦσα θὰ φιλήσω,
 Ναί, σὲ βλέπω ἐλευθέρα! λέγουσα, θὰ ξεψυχήσω.
 Ἀλλ' εἴαν ἡ τύχη θέλῃ, πρὶν τὴν ἰδῶ ἐλευθέραν,
 Ἄψυχα τὰ κόκκαλά μου νὰ κοιμῶνται μιὰν ἡμέραν,
 Ἄν ἡ θλίψις τοῦ υἱοῦ μου, τοῦ συζύγου μου ὁ φόνος,
 Καὶ τῆς Κρήτης μου οἱ μαῦροι ἀναστεναγμοὶ συγχρόνως,
 Εἰς τὸν τάφον με κρημνίσουν,
 Καὶ τὰ μάτια μου τὴν νέαν δόξαν της δὲν χαιρετήσουν,
 Εἰς τὸν τάφον μου ἐπάνω, μετὰ τὰς δάφνας 'στὸ κεφάλι,
 Τρέξετε παιδιὰ τῆς Κρήτης, τρέξετε μικροὶ μεγάλοι.
 Καὶ ἀδιάζοντες συγχρόνως τὰ τουφέκια σας με βίαν,
 « Ἡ πατρίς σου ἀνεστήθη, κράξατε, ἀπ' τὴν δουλείαν ».
 Κ' ἀπὸ τὰ Χανιά μιὰ κόρη ἄς φωνάξῃ « Ἀντωνοῦσα »
 Ἡ ἐλευθερία ἦλθεν ποῦ εἶν' ἡ σεμνὴ σου μοῦσα »!
 Ὡς τὰ κόκκαλά μου τότε θεὸς νὰ σαλευθοῦν κ' ἐκεῖνα,
 Καὶ τὸ μνημῆμά μου θὰ βγάλῃ ἀπὸ τὴν χαρὰν τοῦ κρῖνα.
 Τρέχε, Βασιλεῦ, ἐν τούτοις, τρέχε μετὰ τὴν Ἀμαλίαν,
 Ἀνθοστόλιστον, γελῶσαν τῆς ζωῆς σου τὴν πορείαν.
 Ἀγγελος με λάμψιν δόξης τ' ὄνομά σου νὰ ὑφαίνῃ,
 Κ' ἡ ὑγεία τὴν ζωὴν σου μετὰ τὰ κάλλη της νὰ ῥαίνει.
 Ὅταν δὲ ἡ ὥρα φθάσῃ, κίνησεν τὸ μέτωπόν σου,
 Καὶ ἄς τρέξουν παλικάρια φοβερὰ ἐνώπιόν σου.

ή.

Κ' ἐλευθέραν τῶν Ἑλλήνων τὴν φυλὴν, ἐν ᾧ κηρύττης,
Πάτησε μετὰ θριάμβου καὶ εἰς τὸ νησὶ τῆς Κρήτης.
Καὶ τοῦ Μίνωος μὲ σέβας ἡ ψυχὴ προσερχομένη,
Ἄφες νὰ σὲ πλησιάσῃ μὲ σκιάς συνωδευμένη.
Καὶ ἄς κράξῃ αὐτόπον δότε εἰς τὸν Ὀθωνα Σουλτάνοι,
Τὴν ἐπτάλοφον καθέδραν ἡ Ἑλλάς ἀναλαμβάνει.!»

A. I. K.

.....

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗΝ Α. ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΑ
ΤΟΝ ΚΡΑΤΑΙΟΤΑΤΟΝ ΜΟΝΑΡΧΗΝ ΠΑΣΩΝ
ΤΩΝ ΡΩΣΣΙΩΝ.

Μὲ σέβας ἀπεφάσισα θρηνοῦσα νὰ μιλήσω,
Τὸ λογικόν μου πρὸς ἐσέ, Νικόλαε, νὰ ρίψω.
Στέρησις τῆς πατρίδος μου καὶ τοῦ μονογενῆ μου,
Ὡς φλόγα ἀκατάπαυστος μοῦ καίει τὴν ψυχὴν μου.
Μοῦ λέγει ἡ ἀμάθεια διὰ νὰ σιωπήσω,
Πλὴν τῆς πατρίδος ἡ φωνὴ μὲ σπρώχνει νὰ μιλήσω.
Συγγνώμην σοῦ ζητῶ λοιπὸν εἰς τὴν ἀμάθειάν μου.
Τὰ βλέμματά σου, κραταιέ, στρέψε στὰ δάκρυά μου!
Μεσίτην ναί! σὲ προσκαλῶ, μόνον ἀπ' εὐσπλαγχνίαν,
Νὰ παύσης τῆς πατρίδος μου ζυγὸν καὶ τυραννίαν.
Μόνον ἡ εὐσπλαγχνία σου τὴν Κρήτην θεὸς νὰ σώσῃ.
Κ' ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Τουρκῶν θὰ τὴν ἐλευθερώσῃ.
Ἀδιάφορος ἄς μὴ φανῇ ὡς ἄλλοτ' ἡ ψυχὴ σου,
Καὶ τὰ γενναῖα τέκνα τῆς ὡς χρηστιανὸς λυπεῖτο!
Ἀπὸ τὸν τάφον τὸν σκληρὸν Σὺ νὰ μᾶς ἀναστήσῃς,
Τὴν δεξιάν σου δώσέ μας, Νικόλαε, νὰ ζήσῃς!
Ὡς πότε τὴν πατρίδα μας δεσμὰ θὰ τὴν κρατῶσι,
Τὰ τέκνα τῆς εἰς ξένην γῆν μὲ ἔλαιος νὰ ζῶσι;
Μὴ λείψῃς αὐτοκράτορα εἰς τὸ νὰ μέσιτεύσῃς,
Καὶ δῶρον εἰς τὸν Ὁθωνα τὴν Κρήτην μας νὰ πέμψῃς!
Σὺ τὴν Ἑλλάδα ἔκαμες αὐτόνομον κυρίαν,
Κ' αὐτὴν 'ς τοῦ κόσμου χάραξες τὰ σπλάγχνα βασιλείαν.
Τὴν Κρήτην 'ς τὰ πρωτόκολλα τὴν εἶχες περασμένη,
Κ' ἔπειτα δὲν ἤξεύρω πῶς ἔμεινε δουλωμένη.

Ἄν τότε μᾶς τὴν ἥρπασαν, τώρα παρακαλοῦμεν,
 Μ' ἓνα σου βλέμμα, Δυνατὲ, Ἑλλάδα νὰ τὴν δοῦμεν.
 Καὶ δὲν μᾶς τὴν ἀφήρεσε μὲ ξίφος ὁ ἐχθρὸς μας,
 Τῶν φράγγων ἡ πολιτικὴ ἐστάθ' ὁ σκλαβομὸς μας!
 Δώδεκα ἔγ' οἱ ἄνδρες τῆς τὰ ὄπλα ἐβαστοῦσαν,
 Ὑπὲρ πατρίδος καὶ Χριστοῦ με ζῆλον πολεμοῦσαν.
 Σὺ χριστιανὲ ὀρθόδοξε, τ' ἀδέλφια σου λυπείσου!!!
 Θρηνοῦν, φωνάζουν καὶ ζητοῦν τὴν ὑπεράσπισί σου!
 Γιατ' ὁ Χριστὸς τοὺς χριστιανοὺς ὅλους ἀδέλφια θέλει,
 Κ' ὁ ἓνας ὅτι δύναται 'ς τὸν ἄλλον νὰ προσφέρῃ.
 Τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὰς χεῖρας μου 'ς τοὺς οὐρανοὺς ὑψώνω.
 Τὴν αἵτησίν μου ὁ Θεὸς καὶ σὺ ν' ἀκούσῃς μόνον!
 Ὅλοι μ' ἡ οἰκογένεια εἰς τὴν πατρίδ' ἐτάφη,
 Κ' ἐμένα μόνην ἄφησαν οἱ μαῦρ' ἐκεῖνοι τάφοι.
 Τὸν σύζυγόν μου φόνευσε 'ς τὰς μάχας ἡ Τουρκία,
 Κ' ἐγὼ 'μεινα ἡ ἄθλια εἰς ἄκραν δυστυχία.
 Ἐνα υἱὸν μοῦ ἄφησε, διὰ νὰ τὸν ἀναστήσῃ,
 Πλὴν ὁ θεὸς ἠθέλησε κ' αὐτὸν νὰ μὲ στερήσῃ.
 Δὲν ἔμεινε πλέον 'ς ἐμὲ ἄλλη παρηγορία,
 Μόνον εἰς τὴν πατρίδα μου νὰ 'δῶ ἐλευθερία.
 Τὰ λείψανα ὅπ' ἄφησα 'ς τὸ χῶμά της ἐπάνω,
 Νὰ πέσω, καὶ νὰ ἀσπασθῶ, κ' ἀμέσως ν' ἀποθάνω!
 Ἡ ἡλικία μ' ἔφθασεν δι' αὐτὸ τολμῶ μὲ βίαν,
 Τὰ πάντα νὰ ἐξηγηθῶ 'ς τὴν αὐτοκρατορίαν.
 Εἶμαι γυνὴ ὀρθόδοξης, θρησκείας ἐδικῆς σου,
 Δι' αὐτὸ σὲ κράζω καὶ ζητῶ τὴν ὑπεράσπισί σου!
 Ὅλοι σου οἱ ὁμόθρησκοι ζητοῦσιν εὐσπλαγχνία,
 Νὰ μὴν ἀφήσῃς, Δυνατὲ, νὰ μολυνθ' ἡ θρησκεία.
 Ἡ Κρήτη ἡ περίφημος πικρῶς ἀναστενάζει,
 Μὲ δάκρυα ὡς χριστιανὸν προστάτην τῆς σὲ κράζει!

Ύψώνουσα τὰς χεῖράς μου, 'ς τοὺς οὐρανοὺς δεοῦμαι,
Ὡς κληρονόμον τοῦ Χριστοῦ 'ς τὴν γῆν νὰ σὲ ἰδοῦμε!
Ζωὴν, ὑγείαν εὖχομαι 'ς τὴν οἰκογένειάν σου,
Νίκας λαμπρὰς νὰ κάμνης Σὺ μὲ τὰ στρατεύματά σου!!!
Τὸ κράτος σου, Νικόλαε, παρακαλῶ ν' αὐξάνη.
Καὶ νὰ σοῦ διδ' ὁ οὐρανὸς τῆς νίκης τὸ στεφάνι!

Α. Ι. Κ.

Ἀπ' τὴν ἑλπίδα, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν πίστιν
Πρὸς Ἀνατολὴν καὶ Δύσην Σὺ τὴν ἀντιπροσώπων
Στοὺς ἑλλήνων ἀνδράσις, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Τώρα ὅπως ἀντιπροσώπων καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Στοὺς ἑλλήνων ἀνδράσις, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Ἀλλ' ἐπιστρέφεις τὴν πίστιν, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Στὴν Μισογυνίαν, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Τὸ κλειδί τῆς Μισογυνίας, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Μὴ πλανάσθης, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Καὶ ἐφύλαξαι τὴν πίστιν, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Τὰ σιγματάκια τὰ μικρά, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Ποῦ ζῆτορες ἀντιπροσώπων, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Αἰχμαλωτοὺς καὶ ἀντιπροσώπων, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Κ' ὅτι ἀντιπροσώπων, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Εἰς τὰ χεῖρά σου, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Ἀπ' τὴν ἀντιπροσώπων, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Καὶ ἡ μάχη, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Τὴν ἀντιπροσώπων, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Στὴν ἀντιπροσώπων, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Καὶ τὰ πέντε περιμένουν, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Γέρων τὴν ἀντιπροσώπων, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Κ' ἀντιπροσώπων, καὶ τὴν ἀντιπροσώπων
Να! εἰ λέγας μετὰ τὴν ἀντιπροσώπων
« ἄνθρωπος ἴδωκε νὰ πῶμε 'ς τὴν πατρίδα μὲ ἀντιπροσώπων!!! »

ΤΩ ΦΙΛΟΓΕΝΕΣΤΑΤΩ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΥΡΓΩ
Κ. Κ. ΙΩΑΝΝΗ ΚΩΛΛΕΤΗ, ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΩ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ. κτλ.

Απ' τὴν Ἥπειρον, Κωλλέττη! νέος Πύρος Σὺ ἐφαίνης,
Πρὸς Ἀνατολὴν καὶ Δύσιν Σὺ τὰς συμβουλὰς σου κάμνεις.
Ἵς τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀγῶνας δεινὰ τράβηξες μεγάλη,
Τώρα ὁμῶς ἐδοξάσθης εἰς τὸν κόσμον καὶ Ἑλλάδα!
Ἐθυσίασες τὰ πάντα καὶ ὑπέφερες ἀγῶνας,
Ἀλλ' ἐπέστρεψες τὴν δόξαν, ποῦ μᾶς ἔλειπεν αἰῶνας!
Ἵς τὴν Μεσόγειον μονάχος χύνεις δόξης σου ἀκτῖνας,
Τὸ κλειδί τῆς Μεσογείου δὲν τὸ ἔχεις εἰς Ἀθήνας
Μὲ πολιτικὴν κυττάζεις τὴν Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην,
Καὶ ὑψόνουν τὴν Πατρίδα οἱ φιλογενεῖς σου τρόποι.
Τὰ αἰχμάλωτα τὰ μέρη, Σεβαστὲ γέρων, θυμείσου,
Ποῦ ζητοῦν ἐλευθερίαν ἀπὸ τὴν ἀπόφασί Σου!!!.
Αἰχμαλώτους μὴ θελήσης Ἕλληνας νὰ βλέπης ἔμπρός σου,
Κ' ὅ,τι δύναται ἄς κάμῃ, ναί! ὁ πατριотισμός σου.
Εἰς τὸ χέρι σου, Κωλλέττη! στέκεται νὰ ἐνεργήσῃς,
Ἀπ' τὴν ἄλυσσον τὴν Κρήτην Σὺ ταχέως νὰ τὴν λύσῃς!
Καὶ ὁ μέγας, ὡς ὁ κόσμος, νοῦς σου ἂν ἀποφασίσῃ,
Τί δὲν κατορθώνει τώρα εἰς Ἀνατολὴν καὶ Δύσι!
Ἵς τὰς λαμπράς σου τὰς ἡμέρας οἱ αἰχμάλωτοι ζητοῦσι,
Καὶ τὰ πάντα περιμένουν ἀπ' τὴν θέσιν σου νὰ δοῦσι.
Γέρων τῆς ἡπείρου, δεῖξέ τοὺς σκοποὺς σου τελευταῖον,
Κ' ἄνοιξε διὰ τοὺς Κρήτας στάδιον ἀγῶνος νέον.
Νά! τί λέγει μετὰ ζήλου, καὶ σπουδᾶς ἡ νεολαία,
« Δός μας ἄδειαν νὰ παῖμε ἔς τὴν πατρίδα μὲ Σημαία!!! . . .

» Τί μάς ὀφελεῖ εἰρήνη, κ' εἰς τὴν ξένην γῆν νὰ ζῶμεν,
 » Ὡς υἱοὶ ἡρώων πᾶμε' εἰς τὴν πατρίδα νὰ χαθῶμεν!!! »
 Τῶν Κρητῶν ὅλοι οἱ νέοι πρόθυμοι πλέον ζητοῦνε,
 Ἡ πατρίδα ἐλευθέραν, ἥ' εἰς τὴν γῆν της νὰ ταφοῦνε.
 Μὲ ἀτρόμητον καρδίαν ὅπλα θέλουν νὰ φορέσουν,
 Τὴν ὠραίαν τους πατρίδα ἐκ τυράννων ν' ἀφαιρέσουν.
 Καὶ τὴν Κρήτην τους Ἑλλάδα θέλουν νὰ ἰδοῦνε τώρα,
 Καὶ δὲν τοὺς κατατρομάζει τοῦ θανάτου των ἡ ὥρα.
 Στέκονται οἱ Ἀρχηγοί μας' εἰς τὴν Ἑλλάδα τεθλιμμένοι,
 Διότι βλέπουν ὅτι πάνε οἱ ἀγῶνές των χαμένοι.
 Ἄδειαν ζητοῦν, Κωλέττη, πλέον μὲ ἀπελπισίαν,
 'Σ τὴν πατρίδα των νὰ τρέξουν καθὼς ἄλλοτε μ' ἀνδρίαν.
 Χῆραι κ' ὀρφανὰ, κυττάζεις, εἰς τοὺς πάδας σου θρηνοῦσι,
 Ἀπ' τὸν πατριωτισμόν σου ἔλεος πλέον ζητοῦσι!
 Δι' αὐτὸ κ' ἐγὼ μὲ σέβας τολμῶ νὰ σε παραδώσω,
 Τ' ἀμαθές μου τοῦτο δρᾶμα καὶ εἰς Σὲ ν' ἀφιερῶσω.
 Δὲν ἐγγράφη, τὸ γνωρίζω, μὲ τὴν γλῶσσαν τῆς παιδείας,
 Πλὴν τὸ ἔγραψαν αἱ λύπαι τῆς θρηνούσης μου καρδίας!
 Ὡς τοιοῦτον λοιπὸν δῶρον δέχθητι τὸ ποίημά μου,
 Κ' ἀποφάσισε, Μεγάλε!... εὐσπλαχνίσου τὰ δεινὰ μου.

Ἀντωνοῦσα Ι. Καμπουροπούλα.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ.

ΓΕΩΡ. ΠΑΠΠΑΔΑΚΗΣ, Στρατηγός καὶ ἥρως τοῦ δράμματος.

ΜΠΟΥΖΟΜΑΡΚΟΣ.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΑΛΗΣ.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΥΡΜΟΥΛΗΣ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΕΛΛΗΝ.

} Ὀπλαρχηγοὶ Ἕλληνες.

ΤΟΜΠΑΖΗΣ. Ὑδραῖος ἀπεσταλμένος κατὰ πρόσκλησιν τῶν
Κρητῶν.

ΔΕΡΒΙΣΗΣ. Ἀρχηγὸς τοῦ Καστελίου.

ΒΕΗΣ, Σύμβουλός του.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Τοῦρκος.

ΚΑΟΥΡΗΣ Ἀρχηγὸς τῆς Κατάννου.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΤΟΥ.

ΒΕΗΣ Τοῦρκος ἀπεσταλμένος ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας εἰς Καούρην.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ Δύω καὶ παιδιὰ Τούρκισσες.

ΙΜΠΡΑΗΜ ΠΑΣΣΑΣ. Ἀρχηγὸς τῆς Κρήτης, Τοῦρκος.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΟΥ.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Τοῦρκος ἀπεσταλμένος εἰς τοὺς Ἕλληνας
ἀπὸ τὸν Ἰμβραϊκὸν.

ΓΥΝΗ Ἑλληνίς.

Ὁμοίως Χήρα.

ΠΑΙΔΙΟΝ Τοῦ Παππαδάκη.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Ἕλλην.

Ἡ σκηνὴ ὑποτίθεται εἰς τὸν Πλατανὸν τῆς Κρήτης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΠΑΔΑΚΗΣ.

ΤΡΑΓΩΔΙΑ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

ΠΑΠΠΑΔΑΚΗΣ

ΔΙΑ τὴν ἥτταν τῶν ἐχθρῶν θεὸν εὐχαριστοῦμεν,
Πλὴν πρέπει καὶ τὰς θέσεις μας ἀνδρείως νὰ κρατοῦμεν.
Μὲ τὸν Παλμέτην σήμερον, Κουρμούλη, νὰ κινήσης,
(δεικνύων τὸν Κορμούλην)
Ῥέθυμνον καὶ Ἡράκλειον φρικτὰ νὰ πολεμήσης.
Σεῖς Μπουζομάρκ' εἰς Κεραμιᾶ τὸν Σίφακα εὐρεῖτε,
[δεικνύων τὸν Μπουζομάρκον]
Καὶ τῶν Σφακιῶν τὰ ὄρια γενναίως νὰ κρατῆτε.
Καὶ Χάλη σὺ τὴν Κύσαμον ἀνδρείως νὰ φυλάξης,
Τὸν Τζελεπῆ 'στὴν Κάτανον εὐθὺς νὰ ἰδεάσης.
Σὺ Καμπουράκε παρευθὺς τὸ Σέλινον νὰ πιάσης,
Τὸν Μελιδώνην βέβαια 'στὸν δρόμον θὰ προσφθάσης!
Καὶ 'στὸν Καούρην θέσατε στενὴν πολιορκίαν,
Κ' ἐντὸς ὀλίγου φέρομεν ἐκεῖ τὴν ἐκστρατείαν.
Κ' ἡμεῖς οἱ δυὸ, Σουλιώτη μου, χωρὶς νὰ ἀργοπορῶμεν,
Γραμβούσης, Σούδας καὶ Χανιῶν τὰς θέσεις νὰ κρατῶμεν.

ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ.

Τὰς θέσεις ὅλας βέβαια τὰ ὅπλα μας νὰ κλείσουν,
Καὶ μὲ τὸ αἷμα τῶν ἐχθρῶν αὐτὰς νὰ κοκκινίσουν.

Ἀλλὰ δὲν φθάνει, Στρατηγέ, τὰς θέσεις νὰ κρατῶμεν,
 Πρέπει ἐκεῖθεν μὲ βροντὰς καὶ φλόγας νὰ πηδῶμεν.
 Καὶ τοὺς ἐχθροὺς σκορπίζοντες ἐξαίφνης θυμωμένοι,
 Ὡς λύκοι νὰ γυρίζωμεν 'ς τὸ αἷμά των βαμμένοι.
 Τὴν Ἑπειρον στοχάζομαι νὰ ἔχετ' ἀκουσμένη,
 Πῶς πάντοτε οἱ ἄνδρες τῆς τὰ ὅπλα εἰν' ζωσμένοι.
 'Στὰς πεδιάδας, 'ς τὰ βουνὰ πῶς τρέχουν μὲ μανίαν,
 Καὶ τοὺς ἐχθροὺς δὲν ἄφησάν ποτε εἰς ἡσυχίαν.
 Κ' ὅταν ἐπανεστάτησαν Ρούμελη καὶ Μωρέας,
 Οἱ Ἑπειῶτ' εὐρέθησαν ζωσμένοι τὰς ῥομφαίας.
 Ὁ δὲ πατήρ μου μ' ἄφησε θνήσκων κληρονομίαν,
 Τὸ ὅπλον καὶ τὸ ξίφος του καὶ ταύτην τὴν καρδίαν.
 Θαλάσσας, δάση καὶ βουνὰ διέβην αἰφνιδίως,
 Καὶ εἰς τὴν Κρήτην πρόφθασα, 'ς τοὺς τούρκους ἐναντίος.
 Βλέπων τὴν καρτερίαν σας, ζηλεύων τὴν ψυχὴν σας,
 Γιὰ τοῦτο κατετάχθηκα πρὸς δόξαν μου μαζί σας.
 Λοιπὸν, ἀνδρεῖε Στρατηγέ, χωρὶς ν' ἀργοπορῶμεν,
 Ἄς τρέξωμεν εἰς τῶν ἐχθρῶν τὰ πλήθη νὰ ῥιφθῶμεν.
 Καὶ φονευμένοι πίπτοντες, ἄς μάθουν, ἄς πεισθῶσι,
 Πῶς πλέον δὲν δεχόμεθα τὴν γῆν μας νὰ πκτῶσι.
 Τὸ αἷμά μας ἐνδέχεται νὰ τρέξῃ μιὰν ἡμέραν,
 Ἀνδρείως ὅμως νὰ χυθῇ, κρατῶντας τὴν σημαίαν.
 Καλλίτερα 'ς τὸ Γένος μας μιὰ ἡμέρ' ἐλευθερία,
 Παρὰ αἰώνων βάσανα, βαρβάρων τυραννία.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Εἰς στρατιώτης Ἑλλήν ἐμβαίνει εἰς τὴν σκηνήν.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Τὸν ἐρχομόν, τὴν εἶδησιν σὰς φέρω τοῦ Τομπάζη,
 Ποῦ ἡ παρτίς μας βοηθὸν προθύμως κ' αὐτὸν κράζει.

ΠΑΠΠΑΔΑΚΗΣ

Ύπαγε Χάλη· πέταξε νὰ τὸν προὔπαντήσης,
Τὰ πάντα τῆς πατρίδος μας σ' αὐτὸν νὰ ὁμιλήσης·
Αὐτὸν νὰ συνοδεύσετε, κ' ἐδὼ σᾶς καρτερῶμεν,
Ἐξαίφνης εἰς τὸ φρούριον εὐθὺς νὰ εὐρεθῶμεν.

(φεύγει ὁ Χάλης)

ΜΠΟΥΖΟΜΑΡΚΟΣ

Ἡ τοῦ Τομπάζη ἄφιξις τοὺς Τούρκους θὰ φοβήσῃ,
Κ' ἡ φήμη ἢ ταχύπτερος θὰ τοὺς εἰδοποιήσῃ.
Ὅτι Τομπάζης μὲ ἡμᾶς ἦλθε νὰ συμμαχήσῃ,
Κ' ἐκ τούτου καὶ τὰ φρούρια θέλουν παραχωρήσει.
Ἐκ τοῦ φρουρίου σήμερον βεβαίως θὰ ἰδῶσι,
Τὰ πλοῖά μας εἰς Θοδωροῦν, κ' εὐθὺς θὰ λυπηθῶσι.

ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ

Διὰ θαλάσσης δὲν μποροῦν πλέον ν' ἀνταμωθῶσι,
Ἀλλ' οὔτε δι' ἐπιστολῶν νὰ εἰδοποιηθῶσι.
Ἐφοδὸν θὰ προσμένωσιν ἀφεύκτως εἰς Χανία,
Καὶ θὰ τοὺς θλίβῃ τὴν ψυχὴν δεινὴ ἀπελπισία.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

Ὁ Τομπάζης ἐμβαίνει εἰς τὴν σκηνήν.

ΤΟΜΠΑΖΗΣ

Μὲ πόσῃν εὐχαρίστησιν ἦλθα νὰ πολεμήσω,
Κ' ἐγὼ καθ' ὅσον δύναμαι, καὶ νὰ σᾶς βοηθήσω.
Ἀνδρεῖοι Κρήτες, ἤκουσα τῆς γενναιότητός σας
Τὴν φήμην, κ' ἐπεθύμησα νὰ γείνω σύμμαχός σας.
Νὰ ἐνωθῶμεν ἀγαπῶ, ὅλοι νὰ ὀρκισθῶμεν,
Ἵς τὰς ἐκστρατείας σύμφωνοι κ' ἀνδρεῖοι νὰ φανῶμεν.

Τῆς Κρήτης μόνον νὰ ἰδῶ τὴν ἀνεξαρτησίαν·
 Τὰ χρήματα καὶ τὴν ζωὴν κάμνω 'ς αὐτὴν θυσίαν.
 Πρὸς τούτοις καὶ τὰ πλοῖά μου ἐδῶ νὰ συναχθῶσι,
 Μὲ σᾶς, γενναῖοι στρατηγοί, κ' αὐτὰ ν' ἀγωνισθῶσι.
 Τῆς Ἰδρας τὸ χρηματικόν εἰς τυχὸν ζητῆτε,
 Καὶ τούτου πρὸς ἐκπλήρωσιν ἔτοιμον θὰ μ' εὕρητε.
 Ὁ πρὸς πατρίδα ζῆλός σας θέλει κινήσει πάλιν
 Τῶν φιλελλήνων τὰς ψυχὰς εἰς συνδρομὴν μεγάλην.
 Διότι ὅλοι ἤκουσαν, καὶ μένουν 'ς ἀπορίαν,
 Πῶς μ' ὅπλα τετρακόσια ἐκάμετ' ἐκστρατείαν.
 Εἰς θαυμασμὸν εὐρίσκεται Εὐρώπη καὶ Ἀσία,
 Πρὸ χρόνων ποῦ ἐκρύπτετο ἡ τῶν Κρητῶν ἀνδρεία!
 Ὁμόνοιαν ἂν ἔχωμεν ὑπὲρ ἐλευθερίας,
 Ἀφανισμὸν ἐλπίζομεν γρήγορα τῆς Τουρκίας.
 Ἀφοῦ, γενναῖε στρατηγέ, ἦλθες μὲ τόσῃν βίαν
 [δεικνύων τὸν Παππαδάκη]
 'Στὴν Ἰδραν, καὶ μ' ἐζήτησες ἐδῶ πρὸς ἐκστρατείαν.
 Ἐτρεξα πρὸς βοήθειαν, ἰδοὺ ἔφθασα τόρα,
 Διηγηθῆτέ μου λοιπὸν, ὅ,τ' ἀπαιτεῖ ἡ ὥρα.

ΠΑΠΠΑΔΑΚΗΣ

Ὁ ἐρχομός σου ἔφερε χαρὰν εἰς τὴν ψυχὴν μας·
 Θὰ φέρῃ καὶ ὁμόνοιαν βέβαια μεταξύ μας.
 Ὅθεν εὐθὺς ἄς κάμωμεν σήμερον ἐκστρατείαν,
 Ὅτι φρικτὴν τὰ φρούρια ἔχουν πολιορκίαν.
 Πεντάμηνος ἀποκλεισμός εἶχέ τους ἀναγκάσει,
 Ὅπλα νὰ ρίψουν, ἂν ἐχθροὶ κ' ἄλλοι δὲν εἶχαν φθάσει.
 'Στὸ Θέρισον ἐκάμαμεν, ὥστε ν' ἀπελπισθῶσι,
 Κ' ὀλίγους τοὺς ἀφήσαμεν, εἰς τὰ Χανιά νὰ ἐμβῶσι.
 Ἐκεῖ κατεπληγώσαμεν οἰκτρῶς τὸν ἀρχηγόν των,
 Καὶ μὲ κραυγὰς σκορπίζονται, χάνουν τὸ λογικόν των.

Ἐξῆλθον μὲν μὲ μουσικὴν ἀσάνδαλοι ἐμβῆκαν,
 Ζῶα, πολεμεφόδια ἔστην πεδιάδ' ἀφῆκαν.
 Θρῆνον τοὺς ἐπροξένησεν ἐκείνη ἡ ἡμέρα·
 Ἐτοὺς Τούρκους μαῦρ' ἐφαίνετο ὅλη ἡ ἀτμοσφαῖρα.
 Ἐτὸ Μαλεδίζι ἔπειτα μὲ τολμηρὰν καρδίαν,
 Ἐπολεμήσαμεν φρικτὰ πρὸς ὅλην τὴν Τουρκίαν·
 Ἐστεκεν ὁ Χασᾶν-πασᾶς ἔξω ἔστας πεδιάδας,
 Κ' ἐβλήκ' ὁ Μουσταφᾶ-πασᾶς μὲ δέκα χιλιάδας.
 Ἐκεῖ τότε ἠνώθησαν αὐτοὶ οἱ δυὸ πασάδες,
 Καὶ τοὺς συνώδευσεν στρατὸς δεκάξη χιλιάδες.
 Ἐξω ἀπ' τὸ Ἡράκλειον ἔστησαν τὰς σκηνάς των,
 Ζῶα, πολεμεφόδια ἔχοντες καὶ τροφάς των.
 Ἡμεῖς εὐθὺς ἐμβήκαμεν ὅλοι ἔς τοὺς προμαχώνας,
 Κ' ἐδείξαμεν εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἡρωϊκοὺς ἀγῶνας.
 Πρὶν ἀνατεῖλ' ὁ ἥλιος, ἐν ἀκαρεῖ ὀρμῶμεν,
 Ἐχθροὺς καταπληγόνομεν, καὶ τοὺς διασκορπῶμεν.
 Τὰ πυροβόλα ρίπτομεν, τὰ ξίφη μας κινουῦμεν,
 Ἐστὰ φρούρια τοὺς κλείομεν, καὶ τοὺς πολιορκουῦμεν.

ΤΟΜΠΑΖΗΣ

Τὸ ἔθνος ὅλον τ' ἄκουσε, κ' εὐφράνθηκεν ἐν γένει·

ΚΟΥΡΜΟΥΛΗΣ

Οἱ Τοῦρκοι εἰς τὰ φρούρια μένουν ἔτι κλεισμένοι,
 Διότι ἔτὸ Ἡράκλειον καθὼς οἱ Τοῦρκοι φθάσαν,
 Μητροπολίτας, ἱερεῖς καὶ προεστοὺς ἐσφάξαν.
 Κ' εἰς τοῦ ναοῦ των τὴν αὐλὴν ὅλους τοὺς συναθροίζουν,
 Ἐπειτα μὲ τὰ ξίφη των ἀπόνως τοὺς χωρίζουν.
 Εἰς τὸν ἐλληνικὸν λαὸν ἔπεσε δυστυχία,
 Ἐτρεξεν αἷμα κρουνηδόν· ὦ! πόση ἀσπλαγχνία!
 Τὰ βρέφη τὰ ἀνήλικα ἀνιλεῶς τὰ σχίζουν,
 Κ' ἀθώας Ἑλληνίδας μας σκληρῶς αἰχμαλωτίζουν.

Ἀλλαλαγμὸς ἐγένετο, οἱ Τοῦρκοι ἐβοοῦσαν,
 Ἐπάνω κάτω τῶν ἐχθρῶν τὰ ξίφη ἐκτυποῦσαν.
 Τὰ ὅπλα των ἐκένωναν, 'ς τοὺς λίθους τὰ κτυπῶσι,
 Ὡς τ' ἀπαντῶντα Ἕλληνα, νὰ τὸν ἐκδικηθῶσι.
 Καὶ τῆς Ρεθύμνου τὰ δεινὰ, 'ς τὰ ὦτα σ' ὡς ἠχήσουν,
 Βέβαια τὴν καρδίαν σου εἰς θρῆνον θὰ κινήσουν.
 Καὶ ὅταν ἔφθασ' ὁ Πασᾶς, ὦ! Τίγρεως μανία!
 Εὐθύς τότε κατέσφαξαν γυναῖκας καὶ παιδία.
 Ὡσὰν θηρίον ἄγριον ἐτρεχεν ἡ Τουρκία,
 Δὲν εἶχε πλέον Ἕλληνα αὐτῇ ἡ πολιτεία.
 Ἐπειτα ἐξεστράτευσαν, κ' ἄρχισαν νὰ πατῶσι,
 Ὅλα τὰ ἄοπλα χωριά, Ἕλληνας νὰ χαλῶσι.
 Τὰ βρέφη τὰ ἀνήλικα 'ς τὰ δάση ἐπετοῦσαν,
 Τὰς νέας ἐφυλάκιζαν, καὶ τὰς ἐτυραννοῦσαν.
 Ὡστε δὲν περιγράφεται ἡ τόση των μανεία,
 Ἡ ἀπὸ μέρους τῶν Τουρκῶν εἰς βρέφη καὶ παιδία.
 Μαθόντες ἀπὸ Μεσαριᾶ αὐτὴν τὴν δυστυχίαν,
 Ἀμέσως ἐτοιμάσθημεν ὅλοι πρὸς ἐκστρατείαν.
 'Σ τοὺς ἵππους δὲν ἀργήσαμεν καὶ τότε ν' ἀναβῶμεν,
 'Σ τὰ Κεραμιᾶ ἐφθάσαμεν, καὶ μάχην συγκροτῶμεν.

ΤΟΜΠΑΖΗΣ.

Κουρμούλη γενναιότατε, ἤκουσα τ' ὄνομά σου,
 'Κ' εἶμ' εὐτυχὴς ἀπὸ κοντὰ βλέπων τὰ τρόπαιά σου.
 Νίκην εἰς ποίους ἔδωσε τῆς τύχης τὸτ' ἡ σφαῖρα;

ΜΠΟΥΖΟΜΑΡΚΟΣ.

'Σ τοὺς Τούρκους ἦτο ληπηρὰ ἐκείνη ἡ ἡμέρα.
 Καὶ καθ' ἐκάστην εἶχομεν μάχην ἐχθρῶν ἀγρίαν,
 Ποτὲ δὲν τοὺς ἀφίναμεν γὰρ λάβουν ἡσυχίαν.

Ὡστε τοὺς καταντήσαμεν νὰ φρουριοκλεισθῶσι,
 Μὲ πόλεμον ἐμφύλιον νὰ καταφανισθῶσι.
 Ἐφοδὸν ἐπροκρίναμεν νὰ κάμωμεν μὲ βίαν,
 Καὶ ὅχι νὰ μᾶς δώσωσι τὰ ὄπλα μ' ἡσυχίαν.
 Τῶν εἴκοσιν ὁ ἱερὸς δεσμὸς τῆς ἐτερείας
 Μᾶς φέρνει ν' ἀποθάνωμεν ὑπὲρ ἐλευθερίας.
 Νὰ 'κδικηθῶμεν θέλομεν τὸ αἷμα τῶν παιδιῶν μας,
 Πατέρων καὶ τῶν ἀδελφῶν κ' ὅλων τῶν συγγενῶν μας.
 Τὸ χῶμα τῆς πατρίδος μας ἐλεύθερον νὰ δῶμεν,
 Καὶ τὴν ζωὴν ἂν χάσωμεν, ποσῶς δὲν δειλιῶμεν.
 Δὲν ἐγεννήθημεν ἡμεῖς, νὰ ζῶμεν εἰς δουλείαν,
 Ἄλλ' οὔτε ὑποφέρομεν ζυγὸν καὶ τυραννίαν.
 Δεινὰ καὶ τυραννίαν μας ὅταν ἐνθυμηθῶμεν,
 Ἐλευθερίαν κράζομεν, ἢ ὅλοι ἅς χαθῶμεν.

ΤΟΜΠΑΖΗΣ.

Διὰ τὴν ἀνδρίαν σας ναὶ δὲν ἀμφιβάλλω,
 Καὶ ὡς ἐκ τούτ' ἐλεύθεροι θὰ ᾔσθε χωρὶς ἄλλο.

ΧΑΛΗΣ

Κ' ἡμεῖς 'στὰ πέριξ τῶν Χανιῶν, 'στὴν παραθαλασσίαν,
 Ἐχθροὺς ἐπολεμήσαμεν πολλοὺς μὲ ἀφοβίαν.
 Ὡστε ὄπλα καὶ ξίφη τῶν ἀπέρριπτον μὲ βίαν,
 Κ' ἐχύνοντο 'στὴν θάλασσαν ἀπὸ ἀπελπισίαν.
 Ἄν διεσώθησάν τινες, ποτὲ δὲν θὰ τολμήσουν,
 Ἀπέναντι τοῦ Ἑλλήνος διὰ νὰ πολεμήσουν.
 Αἱ μάχαι μας ἐγίνοντο πάντοτε πεισματώδεις,
 Κ' εἰς ταύτας ἐθριάμβευον χεῖρές μας αἱ ἀνδρώδεις.
 Εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θέλομεν ζωὴν μὲ τυραννίαν,
 'Στὰ ὄπλα μας θὰ κάμωμεν τὸ σῶμά μας θυσίαν.
 Ἡ τὴν πατρίδα γρήγορα ἐλεύθερην νὰ δῶμεν,
 Ἡ μὲ τὰ ὄπλα μας αὐτὰ ἀνδρείως νὰ ταφῶμεν.

ΤΟΜΒΑΖΗΣ

Τὸ φρόνημά σου ἐπαινῶ, οἱ τάφοι ἄς μᾶς χώσουν,
Ἄν οὔτοι οἱ βραχίονες δέν μᾶς ἐλευθερώσουν.

ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ

Πόλεμοι, μάχαι δέν φοβοῦν Ἑλληνικὴν καρδίαν,
Ἵτὰ ὅπλα μας θὰ ζήσωμεν ὡς Ἕλληνες μ' ἀνδρίαν.
Τοὺς Τούρκους πλέον ἔστο ἐξῆς ποτέ νὰ μὴν ἰδῶμεν,
Ἀπὸ τυραννῶν τὸν ζυγὸν θέλομεν νὰ ἐκβῶμεν.
Πλούσιον δέν τὸν ἄφιναν τὸν Ἕλληνα νὰ ζήσει,
Μήτε ποτέ ἔστον οἶκόν του ἥσυχος νὰ καθίσῃ.
Δέν ὑπεφέρναμεν λοιπὸν τὸ πλῆθος τῶν δεινῶν μας,
Καὶ δι' αὐτὸ ἐστρέψαμεν τὰ ὅπλα κατ' ἐχθρῶν μας.
Καὶ ὡς κληρονομίαν μας ταύτην τὴν γῆν ζητοῦμεν,
Ὅπου οἱ Κρηῖτες σήμερον μὲ σεβασμὸν πατοῦμεν.
Νὰ τὴν ἐλευθερώσωμεν μόνον αὐτὸ ζητῶμεν.
Ἵτὸ ἔδαφός της ἔπειτα πτώματα ἄς ριφθῶμεν,
Τὸν δὲ Καούρην ἔχομεν παντοῦ ἀποκλεισμένον,
Τὸν μόνον Τοῦρκον δυνατὸν καὶ τὸν ἀνδρειωμένον.
Ἐπροσπαθήσαμεν πολὺ νὰ τὸν ἐκδικηθῶμεν,
Ἡ τύχη δέν συνέδραμε διὰ ν' ἀνταμωθῶμεν.

ΤΟΜΠΑΖΗΣ.

Σ' ἐγνώρισα ἔτὰ πλοῖά μας ἀνδρεῖον καὶ γενναῖον,
Σὲ βλέπω δὲ κ' εἰς τὴν ξηρὰν εἰς ἄκρον ῥωμαλέον.

ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ

Τὰ ὅσα σᾶς ἐξέθεσαν, Τομπάζ', οἱ ἀδελφοί μου,
Συναδελφὸς καὶ μάρτυρας μαζί τους κ' ἐγὼ εἶμουν.
Μὲ τοὺς ἀνδρείους Κρητικούς κ' ἐγὼ ἐπολεμοῦσα,
Μ' αὐτοὺς ἔστο αἷμα τῶν ἐχθρῶν τὸ ξίφος μου βουτοῦσα.

Γιὰ τ' ἦλθα μὲ ἀπόφασιν Τούρκους νὰ πολεμήσω,
 Καὶ τὰ ὅστ' αἰ μου εἰς τὴν γῆν τῆς Κρήτης νὰ τ' ἀφήσω.
 Μεθ' ὅρκου πᾶμε τὸ λοιπὸν ν' ἀντιπαραταχθῶμεν,
 Ἡ κύριοι τοῦ τόπου μας, ἡ ὅλοι νὰ χαθῶμεν.
 Ὁ ἐρχομός σου καὶ ἡμᾶς πολὺ θὰ ἐμψυχώσῃ,
 Κ' ὁ Τοῦρκος βέβαια εἰς σὲ τὰ φρούρια θὰ δώσῃ.

ΤΟΜΠΑΖΗΣ.

Σουλιώτῃ Γενναϊότατε, ἡ ἐνδοξὸς πατρίς σου
 Σεμνύνει καὶ τὴν δόξαν σου καὶ τὴν ὑπόληψί σου.
 Μικρὸς ὁ τόπος τοῦ Σουλίου· ἀλλ' ἐνδοξὸς ἐκεῖνος,
 Τ' Ἀληπασᾶ κατέθραυσε τὸ ἄμετρόν του σμῆνος.
 Καὶ διὰ σὲ δὲν ἔχομεν καμμιὰν ἀμφιβολίαν,
 Ὅτι θὰ δειξῇς καὶ ἐδῶ προγονικὴν ἀνδρίαν.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Ὁ Δερβίσης ἀρχηγὸς τοῦ Καστελίου καὶ Βέης
 ἐμβαίνουν εἰς τὴν σκηνήν.

ΔΕΡΒΙΣΗΣ

ΤΗΝ ὥραν ταύτην ὄνειρον φρικτὸν ἔβλεπα, Βέη,
 Ὅτι μᾶς ἐπατήσανε οἱ ἄπιστοι ῥωμαῖοι.
 Καὶ ἓνα νέφος σκιερὸν, μαῦρον καὶ σκοτισμένον,
 Ἄνωθεν τοῦ σρτατεύματος παντοῦ ἐξηπλωμένον·
 Ἐχθρὸν ὀρμῶντα μ' ὅπλα του, νὰ μὲ καταπληγώσῃ,
 Ἐπειτα ἄλλον τρέχοντα, θάνατον νὰ μοῦ δώσῃ.

Δὲν ἡδυνάμην παντελῶς τὰ ὄπλα νὰ κινήσω,
 Φωνὰς μεγάλας ἔκραζον, ὥστε νὰ ζεψυχήσω.
 Ἀπὸ τὰς τρομερὰς φωνὰς καὶ τόσῃν ἀγωνίᾳν
 Εὐπνήσε τὸ χαρέμι μου, κ' ἡρώτα τὴν αἰτίαν.
 Δερβίσαγα τί ἔπαθες; τί ἔχεις καὶ φωνάζεις;
 Πῶς τρέμεις εἰς τὸν ὕπνον σου, καὶ πῶς ἀναστενάζεις;
 Ἀφῆτεμ', ἀπεκρίθηκα, καὶ εἶμαι σκοτισμένος,
 Ἀπὸ φρικῶδες ὄνειρον πολὺ τεταραγμένος.
 Τί φρικαλέον ὄρα μα! ὁποῖον τόρα εἶδα,
 Ὡστε δὲν ἔχ' ὁ δυστυχὴς μικράν τινα ἐλπίδα.
 Τοιαύτην ὅτι ἔλαβον ἐλέπων ἀδυναμίαν,
 Ὅπλα μου νὰ μὴ δυνηθῶ, νὰ σύρω μὲ τὴν βίαν.
 'Στὸν ὕπνον μου νὰ φοβηθῶ τὸν πρὸ μικροῦ ῥαγιά μου,
 Ἐκεῖνον τὸν δουλεύοντα ἐχθὲς τὰ κτήματά μου;
 Ἐάν πολλοὺς ἐπλήγωσα ἐχθροὺς εἰς τὸν καιρόν μου,
 Καὶ τόρα νὰ τοὺς φοβηθῶ; καὶ ποῦ; 'ςτὸ ὄνειρόν μου!
 Ἐπεθυμοῦσα, Βέη σὺ, νὰ μοῦ τὸ ἐξηγήσης,
 Τὸν φόβον τῆς καρδίας μου αὐτὸν νὰ διαλύσης.

ΒΕΗΣ

Ἀγᾶ! αὐτὸ τὸ ὄρα μα τρομάζει τὴν καρδιά μας,
 Φοβοῦμαι μὴ θρηνήσωμεν χαρέμια καὶ παιδιὰ μας.
 Τὸ νέφος ἂν ἐσκέπαζε στρατεύματος τὰ μέρη,
 'Στὴν κεφαλὴν μας κίνδυνον βέβαια θέλει φέρει.
 Οἱ ἄπιστοι οἱ δοῦλοί μας τὰ τεῖχη θὰ πατήσουν,
 Κ' ἀλοίμονον τοὺς δυστυχεῖς ποὺ θὰ μᾶς καταντήσουν!
 Ἡμεῖς νὰ θανατώσωμεν κάλλιον τὰ παιδιὰ μας,
 Ὅχι νὰ τὰ ἀφήσωμεν δούλους εἰς τὸν ῥαγιαῖ μας.

ΔΕΡΒΙΣΗΣ

Θιέ! αὐτὸ τὸ ὄρα μα φθάσε νὰ ἐξηγήσης,
 Καὶ δοῦλον εἰς τοὺς δούλους μου ποτὲ νὰ μὴ μ' ἀφήσης.

Διότι ἀνυπόφορον εἶναι ν' ἀποφασίσω,
 Τοὺς πρὸ ὀλίγου δούλους μου αἰσχυρῶς νὰ προσκυνήσω.
 Πόλεμον νὰ κρατήσωμεν, καὶ ὅλοι ἄς χαθῶμεν,
 Ὅχι ποτὲ τοὺς δούλους μας αὐθέντας νὰ εἰπῶμεν.
 Ὑπὲρ πατρίδος θάνατον διδάσκει ἡ ἀνδρία,
 Μὴ δώσωμεν ὡς ἄνθρωποι φρουρίων τὰ κλειδιά.
 Τὸ φρούριον ἀδύνατον σ' αὐτοὺς νὰ παραδώσω,
 Θὰ πολεμοῦν τὰ ὅπλα μου, ἕως νὰ τελειώσω.
 Ἀφοῦ μέ ρίψωσι νεκρὸν, κ' ἔλθῃ θανάτου βία,
 Ἄν θέλετε σεῖς ἔπειτα, δώσατε τὰ κλειδιά.
 Κ' ὅχ ὁ Δερβίσης νὰ φανῇ προδότης 'ς τὴν πατρίδα,
 Ἐνῶ τὸ φρούριον 'ς αὐτὸν ἔχει χρηστὴν ἐλπίδα.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ὁ Στρατιώτης Τοῦρκος ἐμβαίνει εἰς τὴν σκηνήν.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Ἀγάδες! εἰς τὴν Θωδωροῦν πλοῖα ἡγκυρωμένα
 Ἐφάνησαν Ἑλληνικὰ, καλῶς κάθωπλισμένα.
 Αἱ λέμβοι πλησιάζουσι 'ς τὴν παραθαλασσίαν,
 Αποβιβάζουν τοὺς ἐχθροὺς μετὰ τάξιν κ' ἡσυχίαν.
 Ἄλλοι δὲ πάλιν ἔξωθεν πόλεμον μᾶς ζητῶσιν,
 « Βοήθεια μᾶς ἔφθασεν », ὅλοι ὁμοῦ βοῶσιν.
 Ἐχομεν τόρᾳ βοηθόν· τύραννοι φοβηθῆτε,
 Δὲν εἶναι πλέον δυνατόν ν' ἐντιπαραταχθῆτε.
 Ὅθεν φρουρίου τὰ κλειδιά ὅλα ἄς συναχθῶσι,
 Χωρὶς καιροῦ ἀναβολὴν νὰ μᾶς παραδοθῶσι ».
 Καὶ μετ' ὀλίγον ὕστερον ἠκούσαμεν νὰ κράζουν,
 Ἐκατομμύρια ἐχθρῶν, καὶ θέσεις ἐτοιμάζουν.

ΒΕΗΣ

Δερβίσαγα, ἄς παύσωμεν τὴν γενναιότητά μας,
 Στοχάσου ὅτι χάνονται χαρέμια καὶ παιδιὰ μας.
 Θεώρησε, ὅτι κ' ἡμεῖς εἴμεθα ἔστὸν λαιμόν σου,
 Καὶ μὴ θελήσῃς νὰ ἰδῇς καὶ σὺ τὸν θανατόν σου.
 Εὗγα ἔστὸ τεῖχος νὰ ἰδῇς, τὶ πλῆθῃ μᾶς πλακώνουν,
 Ὅποιους λόγους μᾶς λαλοῦν, ὥστε μᾶς θανατόνουν.
 Ὑβρίζοντές μας τρομερὰ, φαίνονται ὡς θηρία,
 Καὶ μᾶς ζητοῦν προστακτικὰ φρουρίου τὰ κλειδίχ.
 Φωνάζει ὁ Γεώργιος, « ὅλοι νὰ συναχθῇτε,
 Τὰ ὅπλα σας νὰ δώσητε, καὶ νὰ παραδοθῇτε ».
 Πρέπει λοιπόν, Δερβίσαγα, καλῶς νὰ στοχασθῶμεν,
 Μήπως ματαίως ἔπειτα πάλιν μετανοῶμεν.
 Τὴν γνώμην μας, αὐθέντα μου, ἂν θέλῃς νὰ εἰπῶμεν,
 Πρέπει νὰ ὑποκλίνωμεν, κ' ὄχι νὰ πολεμῶμεν.
 Καὶ μᾶλλον ἀφοῦ ἦλθασι ξένοι νὰ συμμαχήσουν,
 Τοὺς Ἀλβανούς μας δειλειῶ μήπως τοὺς ἀφανίσουν.
 Εὐθὺς λοιπὸν προσκάλεσε αὐτόν νὰ ὁμιλήσῃ,
 Νὰ μᾶς προπέμψῃ εἰς Χανιά, καὶ νὰ μᾶς ἀσφαλίσῃ.
 Προσπάθησε νὰ σώσωμεν χαρέμια καὶ παιδιὰ μας,
 Λίχμάλωτα νὰ μὴ φανοῦν, καὶ λυπηθ' ἡ καρδιά μας.
 Μὴ συλληφθῶμεν ἅπαντες εἰς τὴν πολιορκίαν,
 Καὶ μᾶς παιδεύσουν αὐστηρῶς τότε μὲ ἀσπλαγχνίαν.

ΔΕΡΒΙΣΗΣ

Βέη ἐσὺ μὲ ἔπεισες εἰς τὸ ν' ἀποφασίσω,
 Χωρὶς καιροῦ ἀναβολὴν αὐτοὺς νὰ προσκυνήσω.
 Εἰς τὸν στρατόν μου ἔπεται γνώμην εὐθὺς νὰ δώσω,
 Καὶ τοῦ φρουρίου ὕστερον κλειδιά νὰ παραδόςω.
 Δύναμις ξένη βέβαια τοὺς κάμνει νὰ ὑβρίζουν,
 Ὅτ' εἶμαι ὁ αὐθέντης των πλέον δὲν μὲ γνωρίζουν.

Ἄς δράμῃ ἕνας νὰ εἰπῇ νὰ ἔλθ' ὁ ἀρχηγός των,
Νὰ ὁμιλήσωμεν ἐδῶ, καὶ ὅχ' ἐκεῖ ἐμπρός των.

[φεύγει ὁ στρατιώτης]

Θεέ μου! πῶς με ἄφησες εἰς τὰ γεράματά μου
Νὰ προσκυνήσω τὸν ἐχθρόν μ' ὅλον τὸ στράτευμά μου!
Πόπη μεγάλη συμφορὰ ἦλθε ἑστὸν ἑαυτόν μας!
Πῶς θὰ ἰδῶμεν τὸν ἐχθρόν μεθ' ὀπλων τοῦ ἐμπρός μας!

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

Ὁ Τομπάζης ἐμβαίνει εἰς τὴν σκηνήν.

ΤΟΜΠΑΖΗΣ

Ἦλθον καθὼς μ' ἐζήτησες· τὰ ὅπλα σου ν' ἀφήσης,
Ἐπειτα τότε ἄρχισε, Δερβίση, νὰ λαλήσης.
Ἐξω στέκουν οἱ Ἕλληνες, καὶ πόλεμον ζητοῦσιν,
Καὶ τί ἀποφασίζετε προσμένουν νὰ ἰδοῦσιν.
Ὅθεν σκεφθῆτε τακτικῶς, κ' εὐθύς ἀποκριθῆτε,
Πόλεμον θὰ ζητήσετε, ἢ θὰ παραδοθῆτε;
Τὰ μετὰ ταῦτα, Μπέηδες, καλῶς νὰ στοχασθῆτε,
Ὅτι παντοῦ μὲ Ἕλληνας φρικτὰ θὰ πολεμῆτε.
Οἱ Κρῆτες ἀπεφάσιζαν ἐλεύθεροι νὰ ζήσουν·
Καμμίαν σχέσιν ἑστὸ ἐξῆς μὲ σᾶς νὰ μὴ θελήσουν.
Ἐφοδὸν ἂν σᾶς κάμωμεν, μέλλετε νὰ χαθῆτε,
Διὸ ἀρμόζει, μπέηδες, ὠρίμως νὰ σκεφθῆτε.

ΔΕΡΒΙΣΗΣ

Ἐστω, ἀπεφασίσσαμεν, νὰ σοὶ παραδοθῶμεν,
Ὅμως ἀπὸ τοὺς δούλους μας τινὰ νὰ μὴν ἰδῶμεν.
Εἰς σὲ παραδιδόμεθα, κάμε ὅπως θελήσης,
Σὺ νὰ μᾶς στείλῃς εἰς Χανιά, καὶ νὰ μᾶς ἀσφαλίσῃς.

Ἀφοῦ τῆς Κρήτης ἔλαβες τόρα τὴν ἀρχηγίαν,
Λάβε φρουρίου τὰ κλειδιά καὶ τὴν ἐπιστάσιαν.

[τὸν δίδει τὰ κλειδιά]

Πλὴν σέ ζητοῦμεν, ἀρχηγέ, νὰ μᾶς πληροφορήσης,
Ἄν τὴν ζωὴν, τὰ τέκνα μας καὶ ὅλπα μᾶς χαρίσης.

ΤΟΜΠΑΖΗΣ

Ἐνοπλοι μὲ χαρέμια σας εἰς πλοῖα νὰ ἐμβῇτε,
Καὶ ᾽ς τὸν λιμένα τῶν Χανιῶν ταχέως νὰ ἐκβῇτε.
Οἱ Βέηδες ἅς μείνωσι, καὶ ἐν ταύτῳ ζητοῦμεν,
Τὰς εἰς τὰς χεῖράς σας ψυχὰς αὔριον νὰ ἰδοῦμεν.
Νὰ πῆτε καὶ εἰς τὰ Χανιά, νὰ προετοιμασθῶσι,
Κ' ἐντὸς ὀλίγου ἄφευκτα ἐκεῖ θὰ μᾶς ἰδῶσι.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Καούρης καὶ ἓνας στρατιώτης ἐμβαίνουν
εἰς τὴν σκηνήν.

ΚΑΟΥΡΗΣ

Ἄν οἱ ἐχθροί μας ἔκαμαν Τομπάζου Συμμαχίαν,
Πόσα θὰ ὑποφέρομεν εἰς τὴν πολιορκίαν!
Κρότος τῶν ὅπλων σήμερον ἤχεῖ εἰς τὰ βουνά μας,
Ἀπὸ Χανία ἔρχονται ἴσως βοήθειά μας.
Ἐκβῇτε, θεωρήσατε ποῦ ὁ στρατὸς Ἑλλήνων,
Μήπως καὶ ἀπесύρθησαν ἀπὸ τὸν τόπ' ἐκεῖνον;

(φεύγει ὁ στρατιώτης)

Σήμερον εἶμ' ἀνήσυχος, καὶ ἔχω ὑποψίαν,
Μήπως καὶ ἄλλοι ἦλθασι ἐχθροὶ πρὸς συμμαχίαν.
Πλὴν ὅσοι καὶ ἂν ἔλθωσι, πόλεμον θὰ ζητήσω,
Τὸ ἀνδρικόν μου φρόνημα δὲν θὰ τὸ μηδενίσω.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ὁ στρατιώτης ἐμβαίνει εἰς τὴν σκηνήν.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Ἀγᾶ, σὲ φέρω εἶδῃσιν, νὰ λάβῃς ἤδη μέτρα,
Κ' ἔτοιμος εἶναι καθ' ἡμῶν ἐχθρῶν μας ἡ φαρέτρα.
Τὰ εἰς τὸ Σέλινο βουνὰ οἱ Ἕλληνες κρατοῦσι,
Κ' εἰς τὰς κοιλάδας αἱ κλαγκαὶ τῶν ὅπλων τῶν ἠχοῦσι.
Φωνάζουν ὅλ' οἱ ἀρχηγοί, ἦλθεν ὁ Βοηθός μας,
Καὶ ὁ Καούρης σήμερον γίνεται ἐδικός μας.
Βέης ἀπὸ τὸ Φρούριον ἔρχεται μὲ τὴν βίαν,
Νὰ σ' ὀμηλήσῃ φαίνεται ἔχει ἐπιθυμίαν.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

Ὁ ἀπεσταλμένος Βέης ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας

ἐμβαίνει εἰς τὴν σκηνήν.

ΒΕΗΣ.

Ἀπὸ Τομπάζη στέλλομαι, τόρα νὰ σ' ὀμιλήσω,
Καὶ βιασμένος ἀπ' αὐτὸν ἴσως θὰ σὲ λαλήσω.
Νὰ προσκηνήσετε ζητεῖ ὅλοι μὲ ἀφοδίαν,
Καὶ νὰ σᾶς στείλῃ εἰς Χανιὰ χωρὶς ἀργοπορίαν.

Σήμερον εἰς τὸ φρούριον Ἕλληνες κατοικῶσι,
 Οἱ Τοῦρκοι ὅλοι ἔφυγον χωρὶς νὰ πειραχθῶσι.
 Κάμνεις καλὰ, Καοὺρ ἄγᾶ, αὐτοὺς νὰ προσκυνήσης,
 Νὰ μὴ σε κάμουν ἔπειτα καὶ τὸ μετανόησής.
 Πέντε μηνῶν διάστημα δὲν σ' εἶδον τὰ παιδιὰ σου,
 Θρηνεῖ ἀπαρηγόρητα ἡ εἰκογένειά σου.
 Εἰς τὰ Χανιά προσμένουσι καὶ τὴν βοήθειάν σου,
 Καὶ παῦσε πλέον, ὕπαγε καὶ σὺ εἰς τὰ παιδιὰ σου.
 Ὅταν σε ἴδουν εἰς Χανιά ἐλπίδα θέλει δώσεις,
 Καὶ θὰ νομίζουν ὅτι σὺ θὰ τοὺς ἐλευθερώσης.
 Καὶ ὁ πασᾶς καὶ οἱ λοιποὶ πολὺ σέ ἀγαπῶσι,
 Τὸ φθάσιμόν σου ἤξευρε ὅτι ἐπιθυμῶσι.
 Κ' ἡμεῖς τότε φοβούμεθα νὰ τοὺς παραδοθῶμεν,
 Πλὴν κίνδυνον ἐβλέπαμεν τοῦ νὰ ἀφανισθῶμεν.
 Ὅθεν ἐσυναθροίσσαμεν φρουρίου τὰ κλειδιά,
 Καὶ παρεδώσαμεν αὐτὰ, κ' ἠύραμεν ἡσυχία.

ΚΑΟΥΡΗΣ.

Οἱ λόγοι σου ἐτάραξαν, μπέη μου, τὴν καρδίαν μου,
 Ν' ἀκούσω ὅτι μὲ θρηνεῖ ἡ οἰκογένειά μου.
 Καὶ τόρα ἀπεφάσισα τὴν Κάτανον ν' ἀφήσω,
 Καὶ τῶν Κρητῶν τὸν ἀρχηγὸν εὐθὺς νὰ προσκυνήσω.
 Εἶπατε κ' ἐσεῖς, φίλοι μου, χωρὶς νὰ φοβηθῆτε,

[πρὸς τοὺς στρατιώτας].

Ζητεῖτε ἄρα πόλεμον, ἢ θὰ παραδοθῆτε;

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

Σὲ θεωροῦμεν ἀρχηγόν, κάμε ὅπως θελήσης,
 Πρέπει 'ς τὴν δυστυχίαν μας σὺ νὰ μᾶς βοηθήσης.
 Ἀλλ' ὅμως συμφερώτερον εἶναι νὰ προσκυνήσης,
 Μὴ θέλεις τόσον στράτευμα διόλου ν' ἀφανίσῃς.

Βλέπεις καλὰ πῶς ἔχομεν δεινὴν ἀπελπισίαν,
Καὶ ὅτι κινδυνεύομεν εἰς τὴν πολιορκίαν.
Καὶ πλέον μὲ τοὺς δούλους μας εἰς τὸ ἐξῆς δὲν ζῶμεν,
Τί περιμένομεν λοιπόν; ὅλοι μας θὰ χαθῶμεν!
Ἀφοῦ τοὺς προσκυνήσωμεν, ἴσως ἀναπαυθῶμεν,
Ἄν ἔλθωμεν εἰς πόλεμον, κινδύνους θὰ ἰδῶμεν.

ΚΑΟΥΡΗΣ.

Ἄνθρωπος ἦτο βέβαια τῆς Κρήτης ἢ Τουρκίας,
Κ' ἄφησεν εἰς τοὺς δούλους της τόσην ἐλευθερίαν.
Διὸ καὶ ὑπερίσχυσαν νὰ μᾶς φρουριοκλείσουν,
Μὲ τόσην περίφρόνησιν νὰ μᾶς περιορίσουν.
Ὅθεν ἀναγκαζόμεθα σήμερον νὰ εἰπῶμεν,
Ὅτι ἀπεφασίσαμεν τὸ νὰ παραδοθῶμεν.
Ἄν θεωρήσω κατὰ νοῦν τὴν λυπηράν μου θέσιν,
Ἀμφιρεπῆς εὐρίσκομαι εἰς τῶν δεινῶν τὴν μέσσην.
Ἄλλως εἶν' ἐπικίνδυνον τὸν πόδα νὰ κινήσω,
Ἀνάγκη εἶναι ἄφευκτος ἤδη νὰ προσκυνήσω.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Δύω γυναῖκες Τούρκισαι καὶ παιδιὰ ἐμβαίνουν
εἰς τὴν Σκηνήν.

ΓΥΝΗ.

Ἐμάθαμεν, Καούραγα, ὅτι θὰ προσκυνίσης,
Καὶ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν μέλλεις νὰ μᾶς ἀφήσης.
Πλὴν τοῦτο δὲν ἠλπίζαμέν ποτε νὰ τὸ ἰδῶμεν,
Σήμερον ἐξ αἰτίας σου νὰ αἰχμαλωτισθῶμεν.
Καὶ προτιμῶμεν κάλλιον σὺ νὰ μᾶς θανατώσης,
Ἀλλ' ὅχι εἰς τοὺς δούλους μας σκληρῶς μᾶς παραδώσης!

Οἷτινες ἀφαιρέσαντες ζωὴν καὶ τὰ παιδιὰ μας,
 Θὰ σὲ λυπήσουν βέβαια μαθόντα τὰ δεινὰ μας.
 Θὰ κρεμασθῶμεν σήμερον, ἀγάδες, ἔς τὸν λαιμόν σας,
 Νὰ συμμεθέζωμεν κ' ἡμεῖς ἀπὸ τὸν θάνατόν σας.
 Μαζί σας ν' ἀποθάνωμεν μετὰ τῶν συγγενῶν μας,
 Κ' ὅχι νὰ προσκυνήσωμεν τὸν ἄπιστον ἐχθρόν μας.
 Καούρη δεν ἠλπίζαμεν αὐτὸ ν' ἀποφασίσης,
 Τοὺς πρὸ ὀλίγου δούλους σου αἰσγρῶς νὰ προσκυνήσης.
 Ἐσὺ μὲ τὴν ἀνδρίαν σου πόλεμον ἂν ζητήσης,
 Τοὺς ἐναντίους βέβαια ἐλπίζω νὰ νικήσης.
 Σταθῆτε εἰς τὸν πόλεμον, μόνον αὐτὸ ζητοῦμεν,
 Σφαίρας πυρίτην φέρομεν, ἡμεῖς σᾶς βοηθοῦμεν.
 Ἀλλέως μόνον σήμερον σὺ σφαῖζε τὰ παιδιὰ μας,
 Καὶ ὅχι νὰ τὰ ἴδωμεν δοῦλα εἰς τὸν ῥαγιάν μας.
 Πάντα παρεκαλούσαμεν θεὸν ὑπὲρ ζωῆς σου,
 Ὡς αὐτὰ ῥίψε τὸ βλέμμα σου, Καούρη, καὶ λυπείσου.

[δείχνοντας τὰ παιδιὰ]

ΕΤΕΡΑ.

Προστάτην σε γνωρίζομεν ἐδῶ εἰς τὰ χωριὰ μας,
 Καὶ τόρα πῶς ἠθέλησες νὰ γείνης συμφορὰ μας;
 Κ' ἐὰν ἐσὺ παραδοθῇς, βέβαια θὰ κλεισθῶμεν,
 Εἰς τοῦ ναοῦ τὸ ἄσυλον, Καούρη, νὰ καῶμεν.
 Ἐκ τούτου τόρα ἔμαθες τὴν θλίψιν τῆς ψυχῆς μας,
 Καὶ λάβε μέτρα δι' αὐτὰ καὶ τὴν ἀπόφασίν μας.
 Ἀναχουροῦμεν παρευθύς, σὺ μόνον ἐνθυμείσου,
 Ποῖον τ' ἀποβησόμενον ὠρίμως συλλογίσου.

[φεύγουν αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ.]

ΚΑΟΥΡΗΣ.

Σὺ Βέη μὲ κατέστησες εἰς τὸ ν' ἀποφασίσω,
 Πλὴν αἱ γυναῖκες μ' ἔκαμαν νὰ τὸ μετανοήσω.

Τῶν γυναικῶν τὰ λόγια σήμερον μ' ἐνοχλοῦσι,
 ὣς ξίφη τὴν καρδίᾳ μου σκληρῶς διαπερνοῦσι.
 Τὸ αἰσθημάτων μ' ἔκαμεν ἐντύπωσιν βχθεῖαν,
 Καθ' ὃ προκρίνουν θάνατον ἀπὸ αἰχμαλωσίαν.
 Προδότης, μπέη, φαίνεσαι, μὲ δίκαιον φωνάζω,
 Ὑπὲρ πατρίδος πίστεως μόνον ἐγὼ σπουδάζω.
 Λοιπὸν φύγε ἀπὸ ἐδῶ, μὴ στέκεσαι σιμά μου,
 Μὴ ἀναφέρῃς 'ς τὸ ἐξῆς γυναῖκας καὶ παιδιὰ μου.
 Καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας εἶπέ ὅτι μὰ τὴν τιμὴν μου
 Δὲν φείδομαι τὸ στρατεύμα ἀλλ' οὔτε τὴν ζωὴν μου.
 Εἰς πόλεμον τοὺς προσκαλῶ, καὶ ἄς ἐτοιμασθῶσι,
 Μὲ τὸν Καούρην σήμερον ν' ἀντιπαραταχθῶσι.
 ἔχομεν ὅπλα ἄρκετά, τὴν Κάτανον κρατῶμεν,
 Κανένα δὲν φοβούμεθα ν' ἀντιπαραταχθῶμεν.
 Ἄς ἔλθουν τόρα ἀρχηγοὶ πόλεμον νὰ κηρύξω,
 Σήμερον τὴν ἀνδρίαν μου 'ς αὐτοὺς θέλω τὴν δεῖξω.

ΜΠΕΗΣ.

Καουραγᾷ προσεκτικῶς κρίνε τὸν ἑαυτόν σου,
 Καὶ μὴ προκρίνης μόνος σου σὺ τὸν ἀφανισμόν σου.
 Αἱ πεδιάδες φαίνονται πλήρεις ἐχθρῶν Ἑλλήνων,
 Δύνασαι σὺ νὰ πολεμῇς μὲ τοὺς στρατοὺς ἐκείνων;
 Πρόσεξε μὴ εἰς ἔφοδον, Καούρη, ἐρεθίσῃς
 Τοὺς Ἕλληνας, καὶ ὕστερον πικρῶς μετανοήσῃς.
 Ἄν ἐπιμένῃς εἰς αὐτὸ τ' ἀφρικανὸν τὸ πῖσμα,
 Θὰ προξενήσῃς βέβαια καὶ μεταξύ μας σχίσμα.
 Καθὼς αὐτοὺς τοὺς λόγους σου νὰ 'πῶμεν δὲν 'μποροῦμεν,
 Οὔτε διὰ τὸ πῖσμα σου στέργομεν νὰ χαθοῦμεν.
 Ἀλλὰ μετάβαλε σκοπὸν, λυπείσου τὸν λαόν σου,
 Μὴ στέρξης τὸ νὰ γείνωμεν θύματα τῶν ἐχθρῶν σου.

ΚΑΟΥΡΗΣ.

Εἰς ἀπορίαν ἔφθασα, τί νὰ ἀποφασίσω,
 Νὰ πολεμήσω τὸν ἐχθρόν, ἢ νὰ τὸν προσκυνήσω;
 Οἱ λόγοι σου μὲ ἔπεισαν εἰς τὸ ν' ἀποφασίσω
 Χωρίς τινος ἀναβολῆς, καὶ τοῦτο νὰ ζητήσω.
 Ὡς τὸν στρατηγόν των στείλετε χωρὶς ἀργοπορίαν,
 Νὰ τοὺς δοθῇ ἡ Κάτανος, νὰ λάβω ἡσυχίαν.

(φεύγει ὁ Βένος).

ὦ τί συμβάν ἀνέλπιστον! ἄστατος αὐτ' ἡ σφαῖρα,
 Τί συρροὴ δυστυχιῶν! τί λυπηρὰ ἡμέρα!
 Θάνατον ἂν ἐλάμβανον, μὲ ἦτον εὐτυχία,
 Ὅχι προδότης νὰ φανῶ καὶ συμφορῶν αἰτία.
 Πῶς ἡμπορῶ τόρα νὰ ὀδῶ γυναῖκας καὶ παιδιά;
 Προδότης ὅτι ἔγεινα δὲν εἶν' ἀμφιβολία.
 Πάντα λίθον ἐκίνησα νὰ μὴ τοὺς προσκυνήσω,
 Πλὴν οἱ προδόται μ' ἔπεισαν εἰς τὸ ν' ἀποφασίσω.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ.

Ὁ Τομπάζης ἐμβαίνει εἰς τὴν σκηνήν.

ΤΟΜΠΑΖΗΣ.

Βένδες, εἶμαι ἔτοιμος εἰς ὅ,τι με ζητεῖτε,
 Ἀρκεῖ μόνον τὴν γνώμην σας σαφῶς νὰ μὲ εἰπῆτε.
 Τὰ ὄπλα σας θὰ δώσεται, ἢ πόλεμον ζητεῖτε;
 Ἀφόβως τόρα πρὸς ἐμὲ καλῶς ἐξηγηθῆτε.
 Γνωστόν σας εἶναι πρὸ πολλοῦ ὅτ' εἶμ' ἀπεσταλμένος,
 Ἀπὸ τὸ ἔθνος ἀρχηγὸς Κρήτης διωρισμένος.
 Τὸν θάνατόν σας, Βένδες, δὲν τὸν ἐπιθυμοῦμεν,
 Καὶ διὰ τοῦτο πόλεμον μὲ σᾶς δὲν ἀγαποῦμεν.

Οἱ στρατιῶταί μου ὁρμοῦν πρὸς μάχην, πλὴν κρατοῦσι
Ὀρμὴν, ἕως τὸν ἔσχατον σκοπὸν σας νὰ ἰδοῦσι.

Εἰπέ, Καούρη, πρὸς ἐμὲ ὅποιος ὁ σκοπὸς σας,
Τὸν θάνατόν Σας θέλετε ἢ τὸν προσκυνησμόν σας.

ΚΑΟΥΡΗΣ.

Τὸν τελευταῖόν μου σκοπὸν θέλεις νὰ σ' ἐξηγήσω;

Ἀποφασίζω βιασθεῖς τόρα νὰ προσκηνήσω.

Ὅθεν, Κατάνου ἀρχηγέ, λάβε τὴν ἐξουσίαν,

Ἀφοῦ μας στείλῃς εἰς Χανιὰ χωρὶς ἀργοπορίαν.

Τίποτε δέν με φαίνεται ἡ λυπὴρ' αὕτη ὥρα,

Πλὴν παρουσίαν τοῦ Ῥαγιᾶ δέν ὑποφέρω τόρα.

Τὸν δὲ Φραγγιᾶ παρακαλῶ ἄλλοῦ ν' ἀπασχολήσης,

Τελείως νὰ μὴ τὸν ἰδῶ, ναί ἀρχηγέ, νὰ ζήσης.

Σήμερον παραδίδομαι 'ς τὰς ἰδικὰς σου χεῖρας,

Πλὴν νὰ μὲ στείλῃς εἰς Χανιὰ με τοῦ στρατοῦ τὰς μοίρας.

(δίδει τὰ ἄρματα)

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ.

Οἱ στρατηγοὶ Ἕλληνες ἐμβαίνουνσιν εἰς τὴν Σκηνήν.

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

Ἐχθροὺς καθυπετάξαμεν, πρέπει νὰ εὐφρανθῶμεν,

Καὶ διὰ τοῦτο ἤλθομεν ὅλοι νὰ συγχαρῶμεν.

Βεβαίως, γεναιώτατε, σήμερον ἡ χαρά μας,

Ἄνεσιν ἐπροξένησε 'ς τὰ παλαιὰ δεινά μας.

Ὁ οὐρανὸς μᾶς ἔφερε λαμπρὰν χαρὰς ἡμέραν,

Κ' ἡ τύχη πρὸς συμφέρον μας στρέφει καλὰ τὴν σφαῖραν.

Καούρην εἰς τὰς χεῖράς μας καλῶς κρατοῦμεν τόρα,

Ὡ πόσῃν εὐχαρίστησιν μᾶς φέρ' αὕτη ἡ ὥρα!

Ἐπλήγωσεν, ἐφόνευσε παιδιὰ καὶ συγγενεῖς μας,
Πλὴν τόρᾳ εἶνχι νικηθεῖς ἀπὸ τὴν προσταγὴν μας.

ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ.

Ἄοπλον χωρὶς ξίφος του τόρᾳ νὰ τὸν ἰδοῦμεν
Ὁ οὐρανὸς ηὐδόκησε, καὶ τὸν εὐχαριστοῦμεν.

Καούρη, πῶς τὸ ἔπαθες αὐτὸ ν' ἀποφασίσῃς,
(πρὸς τὸν Καούρην).

Τοὺς πρὸ ὀλίγου δούλους σου τόρᾳ νὰ προσκυνήσῃς ;
Πάντα ἐπεθυμούσαμεν, Τοῦρκε, νὰ σὲ ἰδῶμεν
Ἐν τὴν θέσιν ταύτην σήμερον, καὶ ν' εὐχαριστηθῶμεν.

ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ.

Καούρη, μὴ πικραίνεισαι, μὴ τρέμῃς, μὴ φοβᾶσαι,
Σήμερον μεγαλόψυχος γενναῖος πρέπει νᾶσαι.
Τὸν Τσελεπῇ ἐφόνευσε Τούρκων τὸν λυμεῶνα,
Πλὴν τ' ὄνομά τ' ἀθάνατον θὰ μένῃ εἰς αἰῶνα.

ΜΠΟΥΖΟΜΑΡΚΟΣ.

Ἀγᾶ, δέν σ' εἶναι ἄγνωστος Σφακιῶν ἡ ἐταιρία,
Καὶ ὅτ' ἐκεῖθεν ἔγεινεν ἡ πρώτη ἐκστρατεία.
Πολλὰ τρέμεις, Καουραγᾶ, πρὸς τί τόση δειλία ;
Ἡ θεά μας ἡ ἑνοπλος βέβαια εἶν' αἰτία.
Ἄν ζῶντά σε ἀφήσωμεν, ὅπου ἂν ἀπαντήσῃς
Τέκνον ἢ κτῆμα Ἕλληνας, τίποτε δέν θ' ἀφήσῃς.
Ἐγὼ γνωρίζω καθαρῶς, Καούρη, τὴν ψυχὴν σου,
Κ' ἤθελόν κόψει παρευθὺς τὴν Τουρκοκεφαλὴν σου,
Ἄν παρουσία ἀρχηγοῦ δέν ἤθελε συστέλλει
Τοῦ Μπουζομάρκου τὰ σκληρὰ καὶ μανιώδη μέλη.
Ἐλπίζω ὅμως ἀπ' αὐτὸν τὸ πρέπον σου νὰ πάθῃς,
Ἑλλήνων τὴν ἀτρόμητον ψυχὴν καλῶς νὰ μάθῃς.
Καὶ ἐπομένως τῶν Κρητῶν ἀνδρίαν νὰ κηρύττῃς,
Ἀκούων μόνον τ' ὄνομα τοῦ Ἕλληνας νὰ φρίττῃς.
(φεύγουσιν οἱ Τοῦρκοι).

ΤΟΜΠΑΖΗΣ.

Τώρα συγχαίρω, στρατηγοί, μ' ὅλην μου τὴν καρδίαν,
Ὅτ' εἶδα καὶ ἐγνώρισα Κρητῶν μου τὴν ἀνδρίαν.
Ἐτοιμασθῆτ' εὐθὺς λοιπὸν χωρὶς ν' ἀργοπορῶμεν,
Εἰς τὰς γνωστὰς τὰς θέσεις σας ἐκεῖ νὰ εὐρεθῶμεν.
Εἰς Ρέθυμνον καὶ εἰς Χανιά, καὶ ὅπου με ζητεῖτε,
Ἐτοιμος εἶμαι, στρατηγοί, εἰς ὅ,τ' ἐπιθυμεῖτε.

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

Ἀνάγκη εἶναι, ἀδελφοί, νὰ ἀπομακρυνθῶμεν,
Καὶ πρὸς τὸ μέρος τῶν Χανιῶν πλέον ν' ἀποσυρθῶμεν.
Ν' ἀφήσωμεν δυὸ στρατηγοὺς τὰς θέσεις νὰ κρατῶσι,
Καὶ καθ' ἡμέραν τὸ συμβάν νὰ μᾶς εἰδοποιῶσι.
Πόλεμον δὲ νὰ κάμωμεν 'ς τοῦ Γαλατᾶ τὰ μέρη,
Καὶ ὁ Θεὸς ἐλπίζομεν τὴν νίκην νὰ μᾶς φέρῃ.

ΚΟΥΡΜΟΥΛΗΣ.

Νομίζω προτιμότερον χωρὶς ἀργωπορίαν
Εἰς Ρέθυμνον νὰ κάμωμεν σήμερον ἐκστρατείαν.
Μακρὰν ἀπὸ τὸ μέσον μας μακρὰν πᾶσα δειλίχ,
Τοὺς Τούρκους ἐκυρίευσε δεινὴ ἀπελπισία.
Καὶ προτιμοῦν ν' ἀποκλεισθοῦν, τῆς πείνης νὰ χαθῶσι,
Παρὰ πρὸς στῆθος Ἕλληνας ν' ἀντιπαραταχθῶσι.
Τὰ στῆθη τὰ Ἑλληνικά, μάρτυρες οἱ αἰῶνες,
Ἰπῆρξαν πάντα κατ' ἐχθρῶν θανάτου προμαχῶνες.
Ὁμοίως εἰς Ἡράκλειαν σήμερον μᾶς ζητοῦσιν,
Ὁ Ζέρβας καὶ Καλαμαρᾶς ἐκεῖ μᾶς προσκαλοῦσιν.
Καὶ ταχυδρόμον ἔστειλαν νὰ μᾶς παρακινήσῃ,
Χωρὶς καιροῦ ἀναβολὴν καθεὶς μας νὰ κινήσῃ.
Ὡς φθίσωμεν δ' εἰς Μεσαριὰν, ἐκεῖ ν' ἀναπαυθῶμεν,
Καὶ ἀπεκεῖ τὸν πόλεμον ἀμέσως συγκροτῶμεν.

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

Σύ, Μπουζομάρκε, παρ' εὐθὺς εἰς Κίσαμον νὰ φθάσῃς.
 Καὶ νὰ προσέχῃς ἄγρυπνος τὰ μέρη τῆς θαλάσσης.
 Καὶ σύ, Κουρμούλη, γρήγορα πρέπει ν' ἀναχωρήσῃς,
 Νὰ φθάσῃς τὸ Ἡράκλειον, καὶ νὰ ἐπιτηρήσῃς.
 Τὸν Ζέρβαν καὶ Καλαμαράν εὐθὺς νὰ ἐνταμώσῃς,
 Πῶς εἶν' ἐκεῖ τὰ πράγματα εἶδῃσιν νὰ μᾶς δώσῃς.
 Ἐγὼ κ' ὁ Χάλης δὲ μαζί ἐνταῦθα θὰ σταθῶμεν,
 'Σ τὸ Γαλατᾶ μ' ἀπόφασιν σήμερον νὰ ἐμβῶμεν.
 Μάχην φρικτὴν νὰ κάμωμεν, καὶ νὰ ἀγωνισθῶμεν,
 Τοὺς Τούρκους νὰ σπαράζωμεν, καὶ νὰ ἀποσυρθῶμεν.
 Τοὺς Τούρκους, ναί! ἀλλὰ πριχοῦ διὰ μιᾶς ἀστράψῃ
 Τῶν τουφεκιῶν μας ἡ βροντὴ, καὶ τοὺς τυράννους κάψῃ,
 Ἄς κλίνωμεν, ὦ ἀδελφοί, ἐμπρὸς εἰς τὸν Θεόν μας,
 Καὶ ἄς εἰπῶμεν εἰς αὐτὸν τοὺς πόνους τῶν ψυχῶν μας.

(γονυπετοῦσιν ὅλοι, καὶ σταυρόνουσι τὰ χεῖρ' ἀκρῶντες)

— Θεέ! ὅστις, καθήμενος ἐν μέσῳ τῶν αἰώνων,
 Τὰ νέφη ἔχεις ἄμαξαν καὶ τοὺς ἀστέρας θρόνον,
 Σύ, ὅστις εἰς τὰς χρεῖράς σου τὴν οἰκουμένην στρέφεις,
 Καὶ μ' ἓνα νεῦμα τοῦ παντός τὰς βάσεις καταστρέφεις,
 Σύ, ὅστις ἔστειλες εἰς γῆν τὸν ἄμωμον υἱόν σου,
 Διὰ νὰ λάβῃ θάνατον ὑπὲρ τοῦ πλάσματός σου,
 Σύ, ἐπουράνιε Θεέ, ἰδὲ τὰ βάσανά μας,
 Εὐλόγησε τὰς συμφορὰς καὶ τὰ παθήματά μας,
 Κ' ἐνῶ πετῶμεν 'ς τῶν μαχῶν τὰς μαύρας τρικυμίας,
 Νὰ πέσωμεν σφαζόμενοι ὑπὲρ ἐλευθερίας,
 Σύ στείλῃς ἄγγελον φωτός νὰ μᾶς ὑποστηρίξῃ,
 Καὶ μὲ τὴν θεῖαν χάριν σου τὴν νίκην νὰ μᾶς δείξῃ!
 Δέν σε ζητοῦμεν, ὕψιστε, ζωὴν νὰ μᾶς χαρίσῃς,
 Οὐδὲ νὰ ζῶμεν βλέποντες τῆς Κρήτης τὰς ἀλύσεις.

Ἡ γῆ, ὁ ἄδης καθ' ἡμῶν ἂν ὀπλισθῇ με βίαν,
 Τὴν γῆν, τὸν ἄδην μοναχοὶ κτυπῶμεν μ' εὐτολμίαν,
 Καὶ εὐτυχεῖς, εὐδαίμονες θὰ ἡμεθα βεβαίως,
 Ἐν μέσῳ κρότων καὶ φλογῶν ἂν πέσωμεν γενναίως.
 Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ, ὦ Ὑψιστε, τὴν Κρήτην νὰ λυτρώσης,
 Καὶ δὲν μᾶς μέλλει, θάνατον με νίκην ἂν μᾶς δώσης.

ΟΛΟΙ.

Καὶ δὲν μᾶς μέλλει, θάνατον με νίκην ἂν μᾶς δώσης!

(ὁ οὐρανὸς βροντᾷ)

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

ὦ ἡδονή! μᾶς ἤκουσεν ἡ χάρις τοῦ Ὑψίστου,
 Κ' ἐπικυροῖ τοὺς λόγους μας διὰ τῆς ἀστραπῆς του.

(ἰγείρεται καὶ μετ' αὐτοῦ οἱ λοιποί.)

Καιρὸς νὰ χύσουν θάνατον τὰ ξίφη μας, ἀνδρεῖοι.
 Καιρὸς νὰ πέσουν οἱ ἐχθροὶ ἐνώπιόν μας κρύοι,
 Κ' ἐπάνω εἰς τὰ στήθη των πατῶντες με μανίαν,
 Τὸν ἄδην νὰ χορτάσωμεν με αἵματοχυσίαν.
 Τῶν δὲ τυράννων οἱ σωροί, 'ς τὰ τάρταρα πηδῶντες,
 Νὰ τρέμουν, μήπως καὶ ἐκεῖ τοὺς φθάσωμεν ὀρμῶντες.
 Ναί, ἡ ἐλευθερία μας εἰς αἷμα ἄς βλαστήσῃ,
 Εἰς αἷμα μέσα ἄς τραφῇ, κ' εἰς αἷμα ἄς ἀνθήσῃ.
 Ἀλλ' ὅστις ἐξ' ἡμῶν δειλὸς τῆς Κρήτης στρατιώτης,
 Διὰ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν, ἀναφανῇ προδότης,
 Ὅστις δὲν χύσῃ δι' αὐτὴν τὸ αἷμά του, ν' ἀνοίξῃ
 Ἡ γῆ τὰ κρύα σπλάγχνα της —

ΟΛΟΙ.

Καὶ ζῶντα νὰ τὸν πνίξῃ!

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

Ἡ ὅστις πάλιν προτιμῶν τὰ ἴδιά του τέλη,
 Με βλάβην τῆς πατρίδος του ψευδῇ πρωτεῖα θέλει,

Τὸν κεραυνὸν τοῦ ὁ Θεὸς ἐπάνω τοῦ νὰ ρίψῃ,

ΟΛΟΙ.

Καὶ τὸν ἀχρεῖον μὲ βροντὴν καὶ πῦρ νὰ τὸν συντρίψῃ.

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

Εὖγε! ἀλλὰ πρὶν πέσωμεν ὑπὲρ πατρίδος, φίλοι,

Τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν ἅς δώσωμεν 'ς τὰ χεῖλη.

(ἑναγκαλίζονται καὶ ἀσπάζονται δακρύοντες ὅλοι).

Ἐμπρός! ἡ νίκη μᾶς καλεῖ 'ς τῆς δόξης τὰ πεδία!

ΟΛΟΙ.

Ζήτω ἡ Κρήτη, ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ ἐλευθερία!

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Οἱ Στρατηγοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐμβαίνουν εἰς τὴν σκηνήν.

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

Οἱ οὐρανοὶ τὴν νίκην μας βέβαια θὰ χαρῶσιν,

Οἱ Τοῦρκοι ὅμως, στρατηγοί, πικρὰ θὰ λυπηθῶσιν.

Ἡ ἀπὸ μέρους μας φθορὰ ἐχθρὸς εἰς τὴν Τουρκίαν

Ταχέως θὰ διαδοθῇ καὶ εἰς τὴν Ἀραβίαν.

Ἐθανατώσαμεν πολλοὺς καὶ ἐκ τῶν Αἰγυπτίων,

Τὰ πτώματά των μένουσι βρώματα τῶν θηρίων.

Ὡς τε ὁ Ἰμπραῆμ πασᾶς ἦλθε 'ς ἀμνηχανίαν,

Βλέπων ὅτι ἐξήντησεν ἐδῶ τὴν Ἀραβίαν.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Ἰμπραήμη ἐμβαίνει
εἰς τὴν σκηνήν.

ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ.

Ἀπεσταλμένος, στρατηγοί, ἦλθον νὰ ὁμιλήσω,
Κατ' ἀνωτέραν προσταγήν, κ' ἐλπίζω νὰ σᾶς πείσω.
Ὅμως ἤξεύρετε, θαρρῶ, πῶς ὁ ἀπεσταλμένος,
Ὡς διατάχθη νὰ εἰπῇ, εἶνε συγχωρημένος.
Μ' ἔστειλ' ὁ Ἰμπραήμ πασᾶς μαζί σας νὰ λαλήσω,
Κ' ὅλας τὰς ὑποσχέσεις του 'ς ἐσᾶς νὰ παραστήσω.
Νὰ προσκυνήσετε ζητεῖ, νὰ σᾶς ἐλευθερώσῃ,
Χρυσίον σᾶς ὑπόσχεται, καὶ ἄλλα νὰ σᾶς δώσῃ,
Καὶ νὰ μὴν ᾔσθε 'ς τὸ ἐξῆς ὡς δοῦλοι τῆς Τουρκίας,
Συνθήκην σᾶς ὑπόσχεται μ' αὐτὰς τὰς συμφωνίας.
Φόρους νὰ μὴ πληρόνετε, οἱ πρὸ μικροῦ ῥαγιάδες
Νὰ θεωρῆσθ' ἰσόνομοι μ' αὐτοὺς σας τοὺς ἀγάδες.
Ἄν ρίψετε τὰ ὅπλα σας, καὶ ἂν ὑποταχθῆτε,
Ἀνάπαυσιν θὰ ἔχετε καὶ ἄλλ' ὅ,τι ζητεῖτε.
Ἄν ὁμως δὲν θελήσετε, μόνον αὐτὸ σᾶς λέγει,
Ἀράβων χίλια τάγματα πρὸς πόλεμον ἐκλέγει.
Καὶ τότε τί θὲ νὰ γενῇ, μονάχοι στοχασθεῖτε,
Ἀφοῦ μ' ἑκατομμύρια Τούρκων θὰ πολεμῆτε.

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

Αὐθάδη! πῶς ἐτόλμησες ἐδῶ νὰ ὁμηλήσῃς,
Καὶ τοῦ βαρβάρου τοὺς σκοποὺς νὰ μᾶς εἰδοποιήσῃς;
Μάθε ὅτι εἰς χεῖράς μας εὐθὺς θὰ ξεψυχήσῃς,
Ἄν ὡς ἐδῶ τοῦ λόγου σου τὰ ὅρια δὲν στήσῃς.

Μάλιστα τώρα ἔπρεπεν, ἂν δὲν μακροθυμῶμεν,
 Εὐθύς νὰ σὲ φονεύσωμεν, καὶ νὰ ἐκδικηθῶμεν.
 Πλήν σε χαρίζω τὴν ζωὴν, καὶ τρέξε νὰ λαλήσης
 Εἰς τὸν Πασσᾶν σου τοὺς σκοποὺς ἡμῶν νὰ παραστήσης.

ΣΟΥΔΙΩΤΗΣ.

Σὲ παραγγέλομεν νὰ 'πῇς, ὅτι δὲν προσκυνοῦμεν,
 Κ' ὅτι εἰς μάχην αὔριον ἡμεῖς τὸν προσκαλοῦμεν.
 Χρήματα, δῶρα καὶ λοιπὰ ἅς εἶναι ἰδικά του,
 Μάχην θὰ συγκροτήσωμεν μ' ὅλον τὸ στράτευμά του.
 Ὑπὲρ πατρίδος ἔντιμον θάνατον προτιμῶμεν,
 Ἀλλ' ὅχι τῆς πατρίδος μας προδόται νὰ φανῶμεν.
 Προτιμιτέος θάνατος ὑπὲρ ἐλευθερίας,
 Ἀπὸ ζωὴν κατάκριτον καὶ πλήρη προδοσίας.

ΜΠΟΥΖΟΜΑΡΚΟΣ.

Τῆς Ἀφρικῆς τοὺς Ἄραβας ἂν ὅλους τοὺς συνάξῃ,
 Τῆς Κρήτης τοὺς πολεμιστὰς, εἰπέ, δὲν θὰ τρομάξῃ,
 Καὶ δὲν φοβίζει πόλεμος τελείως τὴν ψυχὴν μας,
 Διότι θ' ἀποθνήσκωμεν ἀνδρείως εἰς τὴν γῆν μας.
 Πατρίδος μας τὸ ἔδαφος τὸ αἷμά μας ἅς πλύνῃ,
 Πλήν ὁ λαιμός μας εἰς ζυγὸν τυράννων δὲν θὰ κλίνη.
 Εἰπέ, καθὼς σε εἶπομεν, ὅτι δὲν προσκυνοῦμεν,
 Νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ Κεραμνιὰ, καὶ πόλεμον ζητοῦμεν.
 Εἰπέ τοῦ ὅτι πάντοτε ἐχθροὶ τῆς τυραννίας
 Θὰ ζήσωμεν μαχόμενοι ὑπὲρ ἐλευθερίας.

ΧΑΛΗΣ.

Τὰ ὄπλ' ἀφοῦ κινήσαμεν, ποτὲ μὴν ἡσυχάσουν!
 Αἱ χεῖρές μας ἂν νεκρωθοῦν, τότε κ' αὐτὰ ἅς παύσουν.
 'Σ τὰ ὄρη προτιμότερον ζωὴ μεμονωμένη,
 Παρὰ μὲ γένος βάρβαρον Ἕλληνα νὰ διαμένῃ.

ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ.

Ἄς πάρουν τὴν ἀπόφασιν, κ' ἄς μὴ μᾶς ἐνοχλῶσι,
Κ' ἐλπίς δὲν εἶναι 'ς τὸ ἐξῆς δούλους νὰ μᾶς ἰδῶσι.

(φεύγει ὁ ἀπεσταλμένος).

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

Ὁ Ἰμπραήμης, στρατηγοί, μ' ἀνυπομονησίαν,
Νὰ προσκυνήσωμεν ζητεῖ σήμερον τὴν Τουρκίαν.
Ἀλλά, πιστοὶ 'ς τοὺς ὅρκους μας, πρὸς μάχην προχωρῶμεν,
Κ' ἐντὸς τῶν προμαχόνων μας εὐθὺς ἄς εὐρεθῶμεν.

(φεύγουν ὅλοι).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

Ὁ Ἰμπραήμης καὶ Σύμβουλοί του ἐμβαίνουν
εἰς τὴν σκηνήν.

ΙΜΠΡΑΗΜΗΣ.

Σύμβουλοι! εἶμαι σήμερον μὲ τρέμουςαν καρδίαν·
Δὲν εἶδον μάχην, ὡς αὐτήν, οὐδὲ 'ς τὴν Ἀραβίαν!
Δὲν εἶδα, οὔτε ἤκουσα μάχην 'ς τοὺς Εὐρωπαίους,
Ὅποιαν εἶδον σήμερον 'ς τοὺς Κρήτας τοὺς γενναίους.
Νὰ κινδυνεύσω σήμερον μὲ τοῦ στρατοῦ τὰς μοίρας,
Φοβοῦμαι μήπως ὁ ἐχθρὸς ζῶντα μὲ βάλ' εἰς χεῖρας.
Ὅθεν εἰς τὰς προτάσεις μου ἐλπίζω νὰ πεισθῶσι,
Τὰ ὅπλα των νὰ δώσωσι, καὶ νὰ ὑποταχθῶσι.
Τοὺς ὑπεσχέθην δωρεάς, ἴσως παραδοθῶσι,
Ἰσως καθησυχάσωσι, καὶ δὲν μᾶς ἐνοχλῶσι.
Διότι μὲ τὸν πόλεμον διόλου δὲν ἐλπίζω,
Νὰ ὑποτάξω Ἕλληνας, ὅσον καὶ ἂν πασχίζω.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Ὁ ἀπεσταλμένος Τοῦρκος ἐμβαίνει εἰς τὴν σκηνήν.

ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ.

Αὐθέντα μου, οἱ Ἕλληνες ὅλοι ὁμοῦ συμφόνως
 Εἰς τοὺς σκοπούς των σταθεροὶ μένουσιν ἐπιμόνως.
 Ὡς ἄρχισα τοὺς λόγους σου κατὰ παραγγελίαν,
 Τὰ ὅπλα ἐναντίον μου ἔστρεψαν μὲ μανίαν.
 Ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ ἱστάμενοι ἐμπρὸς μου,
 Τὰ ξίφη των ἀκόνιζον διὰ τὸν θάνατόν μου.
 Μὲ τὸν σκοπόν, αὐθέντα μου, νὰ σὲ εὐχαριστήσω,
 Τὸ σῶμα ἐκινδύνευσα 'ς τὰ Κεραμῖα ν' ἀφήσω.
 Μ' ἐχάρισαν δὲ τὴν ζωήν, εἶδῃσιν νὰ σὲ φέρω,
 Ἀλλέως ἐμελλον τομὴν λαιμοῦ νὰ ὑποφέρω.
 Νὰ εἶπω μὲ παρήγγειλαν, ὅτι δὲν προσκυνοῦσι,
 Ἀλλ' ὅτι ἐτοιμάζονται, καὶ πόλεμον ζητοῦσι.
 Χρήματα οὔτε ἀμοιβὰς τελείως δὲν ψηφιοῦσι,
 Ἐμπροσθεν τῆς πατρίδος των μηδὲν τὰ θεωροῦσι.
 Ἐκδίκησιν, ἐκδίκησιν κράζουν εἰς τὰ δεινὰ των,
 Εἰς τ' ἀρπαχθέντα ληστρικῶς ἴδια κτήματά των.
 Εἰς τὰ ἀδίκως ἐν καιρῷ σφαγέντα φίλτατά των,
 Καὶ 'ς τὰ χυθέντα κρουνηδὸν ἀθῶα αἵματά των.
 Ἄν τῆς Αἰγύπτου τὸν στρατὸν ὅλον φέρης μαζί σου,
 Πόλεμον θὰ ζητήσωσιν, ὅχι νὰ προσκυνήσουν.
 Δεινὰ πολέμου δὲν πτοοῦν τελείως τὴν ψυχὴν των,
 Θέλουν νὰ ἀποθάνωσι μαχόμενοι 'ς τὴν γῆν των.
 Μὲ σταθερὰν ἀπόφασιν μέλλουν νὰ πολεμῶσι,
 Ἐν ὅσῳ ζοῦν μέχρις ἐνὸς τὰ ὅπλα θὰ κρατῶσι.

Μὲ εἶπον εἰς τὰ Κεραμιά στρατόπεδον θὰ στήσουν,
 Μὲ μολυβδίνους σφαίρας των θὰ σε προὔπαντήσουν.
 Σ' ὁμολογῶ, αὐθέντα μου, τὸ σέβας δὲν μ' ἀφίνει,
 Νὰ σοῦ εἰπῶ αὐτολεξί ὅ,τι μου εἶπον κείνοι.
 Δὲν ἐδυνάμην παντελῶς ἀπάντησιν νὰ δώσω,
 Πᾶσαν στιγμὴν περίμενα, τόρα θὰ τελειώσω.
 Τὰ βλέμματά των τιγριδὸν ὅταν μ' ἐθωροῦσαν,
 Ὡς βέλη τὴν καρδίαν μου σφοδρῶς διεπερνοῦσαν.
 Διακοπὴν δὲν ἔκαμναν, ὅταν μὲ ὠμιλοῦσαν,
 Ἀπ' ἔμπροσθέν των νὰ χαθῶ ὅλοι ἐπεθυμοῦσαν.
 Ἀφοῦ δ' ἀπεμακρύνθηκα, ἔγειν' ἄλλος ἐξ ἄλλου,
 Νομίζων ὅτι ἔλαβον πτέρυγας τοῦ δαιδάλου.
 Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἔτρεμα, ἐνῶ ἐπερπατοῦσα,
 Ἡ σφαῖρά των μ' ἐφαίνετο κατόπιν μου κτυποῦσα.

ἸΜΠΡΑΗΜΗΣ.

Ποτὲ εἰς ἄλλον πόλεμον δὲν ἔδειξα δειλίαν,
 Ἀλλὰ ἡ μάχη τῶν Κρητῶν μὲ φέρ' ἀπελπισίαν.
 Εὐθὺς πρὸς τὸν πατέρα μου θὰ γράψω μετὰ λύπης,
 Ἄλλον νὰ στείλῃ ἀντ' ἐμοῦ πολεμιστὴν τῆς Κρήτης.
 Νὰ ὑποτάξω δύσκολον αὐτὴν τὴν ἐπαρχίαν,
 Θὰ ἐπιστρέψω ἄπρακτος, καὶ ἔχω ὑποψίαν.
 Ὅταν πατρός μ' ἐζήτησα διὰ νὰ ἐκστρατεύσω,
 Μὲ σταθερὰν ἀπόφασιν ἐχθροῦς του νὰ φονεύσω.
 Ἡλπιζα πάντα πῶς ἐδῶ, χωρὶς ν' ἀργοπορήσουν,
 Νὰ ρίψωσι τὰ ὅπλα των, καὶ νὰ μὲ προσκυνήσουν.
 Ἀλλ' ὅμως καὶ πρὸς τὸ παρὸν ἀρμόζει νὰ σκεφθῶμεν,
 Καὶ ἄλλοι πρὶν νὰ φθάσωσι, νὰ τακτοποιηθῶμεν.
 Ἀναχωρήσατε λοιπόν, μόνος μου θὰ καθίσω,
 Τί τὸ πρακτέον σήμερον ἐγὼ θ' ἀποφασίσω.
 (φεύγουν οἱ δύο).

Μωάμεθ σὺ προφήτα μου τὸ βλέμμα σου δὲν ρίπτεις,
 Τὸ μέλλον τὸ φωτίζον με δὲν μοῦ τ' ἀνακαλύπτεις;
 Σὺ ὠδηγοῦσες πάντοτε τὸν εὐπειθῆ στρατόν μου,
 Καὶ νικητὴν μὲ ἔδειχνες μὲ φρίκην τῶν ἐχθρῶν μου.
 ἔχων σε πιστὸν σύμμαχον δὲν δειλιῶ πολέμους,
 Καὶ κυματοῦσαν θάλασσαν ἀπὸ σφοδροῦς ἀνέμους.
 Σὺ, σεβαστὲ προφήτα μου, χωρὶς καιρὸν νὰ χάσης,
 Νὰ μὲ διδάξης σήμερον ἐλπίζω νὰ προφθάσης.
 Μὲ ποίους λόγους τῆς πειθοῦς καρδίαν νὰ μαλάξω
 Τὴν σκληροτάτην τῶν Κρητῶν, κ' αὐτοὺς νὰ ὑποτάξω;
 Τοὺς βλέπεις πῶς ἀνθίστανται, ὡς ἄγρια θηρία,
 Δὲν τοὺς δαμάζει πόλεμος οὐδὲ θανάτου βία.
 Ἄν καὶ ὀλίγοι ἐνοπλοὶ ἔπειτα ἀπειθοῦσι,
 Ζητοῦντες πάντα πόλεμον, ποτὲ δὲν προσκυνῶσι.
 Αἰσχύνομαι τὸ ἔθνος μου ἔς τοὺς Κρήτας νὰ ἐνδώσω,
 Τὸν ὑψηλόν μου τὸν σκοπὸν θὰ ἀποπερατώσω.
 Τοῦ στόλου μου τὰ δίκροτα Κρήτας θὰ τὰ γεμίσω,
 Καὶ αἰχμαλώτους ἔπειτα εὐθὺς θὰ τοὺς πωλήσω.
 Κ' ἐὰν ἡ Αἴγυπτος φανῇ τῆς Κρήτης ἡ Κυρία,
 Θά με προσφέρῃ ὁ πατὴρ πολύτιμα βραβεῖα.
 Νὰ μὲ φοβήσῃ ἄρα γε δὲν εἶναι ἀπορία
 Κρητῶν ἡ ἐπανάστασις κ' ἄστατος συμμορία.
 Καὶ δὲν μ' ἀρμόζει σήμερον παντάπασι δειλία,
 Εἰς τὸν στρατόν μου ἄφευκτα θὰ δώσω ὁδηγίαν.
 Καὶ τόρα τὴν ἀνδρείαν μου θὰ δείξω, δὲν θ' ἀργήσω,
 Γενναῖοι ὅλοι νὰ φανοῦν θὰ τοὺς παρακινήσω.
 Εὐθὺς θὰ παρουσιασθῶ μὲ γιγαντῶδες ἦθος,
 Καὶ θὰ κινήσω κατ' ἐχθρῶν Ἀράβων μου τὸ πλῆθος.
 (φεύγει).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΗ.

Ὁ Τομπάζης καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐμβαίνουνσιν
εἰς τὴν σκηνήν.

ΠΑΠΠΑΔΑΚΗΣ.

Καὶ ἄλλας μάχας, ἀδελφέ, θὰ σὲ διηγηθῶμεν,
Ἵς τὴν θέσιν τῆς Ἀράδενας, πόλεμον συγκροτῶμεν.
Ἵς τὰς πεδιάδας οἱ ἐχθροὶ εἶχον στρατοπεδεύσει,
Καὶ ἕως εἰς Ἀράδεναν εἶχαςι προχωρήσει.
Κ' αἱ σκηναὶ των ἐφθάσαν τὰς δέκα χιλιάδας,
Πλὴν δὲν ἐχώρουν τὰς πολλὰς τῶν Τούρκων μυριάδας.
Ἵς τὸ μέσον τοὺς ἐβάλαμεν ὅλ' ἐνθουσιασμένοι,
Ἐκθεσιν περιζατικὴν ἡ ὥρα δὲν προσμένει.
Ὁ Ζέρβος εἰς τὴν μέσσην των, τὸ ξίφος ἐκρατοῦσε,
Καὶ ὑπὸ πόδας πτώματα ἀράβων ἐπατοῦσε.
Ἐφόνευσεν, ἐπλήγωσεν πλῆθος ἀπ' τὴν Τουρκίαν,
Καὶ μεταξὺ ὁ ἥρωας μας ἔπεσε μὲ ἀνδρείαν.
Ἡμεῖς καθὼς τὸν εἶδομεν πεσόντα, ἀπλωμένον,
Μὲ αἷμα περικάρδιον ὅλον πεπληρωμένον,
Ἀτρόμητοι ὠρμήσαμεν ἔς τὸ μέσον τῆς Τουρκίας,
Καὶ δώσαμεν παράδειγμα Ἑλληνικῆς ἀνδρείας.
Ἐπειτα ἔς τὴν Ἀνάπολιν εἰς τὸν Πασᾶ μηνουῖμεν,
Μὲ τὸν στρατόν σου σήμερον, Μπραήμη, σὲ ζητοῦμεν.
Καὶ ἕως ὅτου οἱ ἐχθροὶ νὰ προετοιμασθῶσι,
Σ τὰς κεφαλὰς των μὲ ὀρμὴν αἱ σφαίραι μας κτυπῶσι.
Ἐξαφνα τοὺς προφθάσαμεν ὅπλων κλαγκὴ ἤχοῦσε,
Καὶ ἡ πυρίτις μας καπνῶν νέφη ἀποτελοῦσε,

ΜΠΟΥΖΟΜΑΡΚΟΣ.

Ἐκδίκησιν ἐκάμαμεν ἐκείνην τὴν ἡμέραν,
Κ' ἀπὸ καπνοῦς γεμόσαμεν ὅλην τὴν ἀτμοσφαῖραν.

Ὅς τὰς μάχας δὲν ἐδείξαμεν παντάπασι δειλίαν,
 Παντοῦ ἐβλέπαμεν νεκρὰν τὴν ἄπιτον Τουρκίαν.
 Εἰς Ῥούματα τοὺς κάμαμεν διὰ ν' ἀπελπισθῶσι,
 Πεζοὶ καὶ ἀνυπόδητοι εἰς τὰ Χανιά ν' ἐμβῶσι.
 Σήμερον ὁμῶς βλέπομεν ἐχθροὺς νὰ προχωροῦνε,
 Καὶ παρ' ἐλπίδα ἔφθασαν εἰς Κύσαμον νὰ ἔμβουνε.
 Ὅς τὴν πεδιάδα Ἄραβες εἶναι μὲ ἀφθονίαν,
 Καὶ καθ' ἡμῶν προβαίνουσι μ' ἀκράτητον μανίαν.
 Ἄς κάμωμεν ἀπόφασιν, πρὸς τί ἀργοπορεῖτε;
 Γυναῖκας, παῖδας, γέροντας νὰ βάλωμεν εἰς πλοῖα,
 Ἄς ἔμβουν εἰς τὰ πλοῖα σου, κ' εἰς τὴν Μονοβασίαν
 Νὰ φθάσωσι πρὸς τὸ παρὸν ἐκεῖ πρὸς ἡσυχίαν.
 Διότι ἐὰν μείνωσι κινδύνους θ' ἀπαντήσουν,
 Κ' αἰχμάλωτοι εἰς τοὺς ἐχθροὺς, φόβος μὴν καταντήσουν.

ΤΟΜΠΑΖΗΣ

Ἀμεριμνῆτε, στρατηγοὶ, μόνος μου θὰ φροντίσω,
 Καὶ τὰς οἰκογενείας σας θὰ τὰς οἰκονομήσω.
 Ἐν ὅσῳ ζῶ τὸ μέρος σας πάντοτε θὰ λαμβάνω,
 Φίλοι μου, δὲν σᾶς λησμονῶ, ἕως νὰ ἀποθάνω.
 Τὰ χρέη σας ἐκάμετε χωρὶς νὰ κλονισθῆτε,
 Πῶς ὑπερίσχυς ὁ ἐχθρὸς ποσῶς μὴν λυπηθῆτε.
 Στόλοι διπλοῖ κ' ἂν ἔφθασαν, κ' ἀράβων χιλιάδες,
 Νεκροὺς τοὺς ὑπεδέχθησαν Κρήτης αἱ πεδιάδες.
 Σεῖς ἥρωες ἐδείξετε σπανίαν εὐψυχίαν,
 Πληγώσαντες καὶ τὸν Πασᾶν, μὲ τόσῃν εὐτολμίαν.
 Τὸ ὄνομά σας, στρατηγοὶ, ἀθάνατον θὰ μείνῃ,
 Καὶ ἡ πατρίς σας ἐνδοξος πάντα θὰ διαμείνῃ.
 Πλὴν μάθετε, ὅτι κ' ἐγὼ συμπάσχω, ναὶ, μαζὶ σας,
 Καὶ μὲ πικραίνει ἄρκετὰ αὕτῃ ἡ στέρησίς σας.
 Βεβαιωθῆτε, φίλοι μου, ἔχω μεγάλην λύπην,
 Διότι ἀναγκάζομαι νὰ φύγ' ἀπὸ τὴν Κρήτην.

Ἄν αὕτη ἐλευθερωθῇ μαζῇ σας θὰ συζήσω,
 Ἴδραν καὶ Κρήτην τὴν αὐτὴν πατρίδα θὰ νομίσω.
 Ὅθεν διὰ τοὺς Κρητὰς μου κ' ὑπὲρ ἐλευθερίας,
 Θὰ προσπαθῶ εἰς τὸ ἐξῆς χωρὶς ἀμφιβολίας.
 Κρήτη μου πολυπόθητος, σ' ἀφίνω τὴν υἱεῖαν,
 Κρητὲς μου, σὰς ἐπεύχομαι πάντα ἐπιτυχίαν.

ΠΑΠΠΑΔΑΚΗΣ

Ἡ στέρησίς σας προξενεῖ θλίψιν εἰς τὴν ψυχὴν μας,
 Ὅμως πρέπει νὰ μείνωμεν ἀνδρείως εἰς τὴν γῆν μας.
 Δὲν μᾶς τρομάζει θάνατος, οὐτ' ἔχομεν δειλίαν,
 Καὶ θὰ τοὺς κάμω ἔφοδον, χωρὶς ἀργοπορίαν.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Οἱ στρατηγοὶ Ἕλληνες καὶ στρατιῶται ἐμβαίνουν
 εἰς τὴν σκηνήν.

ΠΑΠΠΑΔΑΚΗΣ

Ποῦ εἶν' αἱ οἰκογένειαι, ἅς παρουσιασθῶσι,
 Εὐθὺς πρὸς ἀναχώρησιν νὰ προετοιμασθῶσι.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Γυναῖκες Ἑλληνίδες καὶ παιδιά ἐμβαίνουν εἰς
 τὴν σκηνήν.

ΚΟΥΡΜΟΥΛΗΣ

Σήμερον μὲ ἀπόφασιν ἔς τὰ πλοῖα νὰ ἐμβῇτε,
 Καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον πρέπει νὰ πορευθῇτε.
 Ὁ οὐρανὸς ἠθέλησε, λοιπὸν μὴ λυπηθῇτε,
 Κ' ὡς Ἑλληνίδες σήμερον γυναῖκες νὰ φανῇτε.

Πολλάκις μᾶς ἐλέγετε ἡμᾶς ν' ἀκολουθῆτε,
Σφαίρας, πυρίτην καὶ λοιπὰ σεῖς νὰ οἰκονομῆτε.
Αὐτῆς τῆς γενναιότητος δείξετε τώρα δεῖγμα,
Καὶ χωρισθῆτε ἀφ' ἡμῶν μὲ θαραλλέον βῆμα.

ΧΑΛΗΣ.

Ἀφοῦ σεῖς μᾶς ἀφήσετε ἀμέσως προχωροῦμεν,
Κατὰ τῶν Τούρκων καὶ αὐτῶν ἀφόβως πολεμοῦμεν.
Ἐὰν δὲ μείνητε ἐδῶ φόβος μὴ μᾶς νικήσουν,
Καὶ ἴσως τότε οἱ ἐχθροὶ καὶ σᾶς αἰχμαλωτίσουν.
Ναὶ διὰ τοῦτο ἔπεται 'ς τὰ πλοῖα νὰ ἐμβῆτε,
Γενναῖαι μεγαλόψυχοι ὡς πρέπει νὰ φανῆτε.

ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ

Ἡμεῖς δὲ μένομεν ἐδῶ, ἐχθροὺς νὰ πολεμῶμεν,
ἕως νὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς νὰ ἐλευθερωθῶμεν.
Ἡ λύπη σας προσωρινὴ θὰ ᾔηται καὶ θαρρῶτε!
Μετὰ τὴν ἐλευθέρωσιν μαζῇ μας θὰ χαρῆτε.

ΓΥΝΑΙΚΑ.

Μὲ σέβας σᾶς κυττάζομεν καὶ σᾶς παρακαλοῦμεν.
Καὶ ἓνα μόνον ζήτημα ἀπὸ ἐσᾶς ζητοῦμεν.
Νὰ μὴ μᾶς ξενητεύσητε διότ' ἐπεθυμοῦμεν,
Ἐπάνω 'ς τὴν πατρίδα μας μαζῇ σας νὰ χαθοῦμεν.
Στέρησις τῆς πατρίδος μας, στέρησις ἰδική σας,
Θέλουν μᾶς φέρῃ θάνατον νὰ λυπηθῇ ψυχὴ σας.
Τὸν θάνατόν μας, ἀρχηγοί, σήμερον προτιμοῦμεν,
Πλὴν ἀπ' ἐσᾶς νὰ ζήσωμεν μακρὰν δὲν ἡμποροῦμεν.
Κάλλιον εἰς τὰ σπήλαια μαζῇ σας νὰ συζῶμεν,
Παρὰ σκληρῶς τὴν φίλην μας γῆν ν' ἀποστερηθῶμεν.
Καὶ πῶς ἀποφασίζετε, σκληροὶ, νὰ μᾶς εἰπῆτε,
Ἡμεῖς νὰ ἡσυχάζωμεν καὶ σεῖς νὰ πολεμῆτε;
Μάθετε, ὅτι θέλομεν νὰ πάσχωμεν μαζῇ σας,
Κ' ὅχι νὰ ὑποφέρωμεν σκληρῶς τὴν στέρησίν σας.

ἙΤΕΡΑ ΧΗΡΑ.

Ὅχι ποτὲ δὲν στέργομεν νὰ ἀπομακρυνθῶμεν,
 Οὐδὲ εἰς Πελοπόννησον μακράν σας νὰ σταλθῶμεν.
 Ἐχίσαμεν τοὺς ἄνδρας μας τὴν μόνην μας ἐλπίδα,
 Καὶ τώρα μᾶς στερῆτε σεῖς κ' αὐτὴν μας τὴν πατρίδα;
 Πτώματα τῶν συζύγων μας ἐκδίκησιν ζητοῦσι,
 Καὶ ἄλλοι πρὸς ἀνάπαυσιν τί μᾶς παρακινοῦσι;
 Δὲν θέλομεν ἀνάπαυσιν οὔτε ζωὴν νὰ ζῶμεν,
 Ἄν ἀπὸ τὴν πατρίδα μας πρέπει νὰ μακρυνθῶμεν.
 Ἵπὲρ πατρίδος ἔγειναν θυσία τὰ παιδιὰ μας,
 Οἱ ἄνδρες μας, οἱ συγγενεῖς, ὅλα τὰ κτήματά μας.
 Ὅθεν δὲν φεύγομεν ποτὲ καὶ μεῖς θὰ πολεμῶμεν,
 Ἐνδόξως εἰς τοὺς ἄνδρας μας πλησίον νὰ ταφῶμεν.

ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ

Γενναῖα ἡ ἰδέα σας, λαμπρὸν τὸ φρόνημά σας!
 Πλὴν ρίψατε τὸ βλέμμα σας εἰς τ' ἄθλια παιδιὰ σας...
 Τὰ βρέφη τὰ ἀνήλικα διὰ νὰ ταξειδεύσουν,
 Ἀνάγκη αἱ μητέρες των αὐτὰ νὰ συνοδεύσουν.
 Ὅθεν γενναῖαι σήμερον σεῖς πρέπει νὰ φανῆτε,
 Ν' ἀναχωρήσῃτ' ἀπ' ἐδῶ, χωρὶς νὰ λυπηθῆτε.
 Ἐς τὴν Ἥπειρον γυναῖκές μας τὰ ὅπλα μας πληροῦσι,
 Ἀνδρεῖται μεγαλόψυχοι μαζῇ μας πολεμοῦσι.
 Κ' ὅταν ἰδῶσι τοὺς ἐχθροὺς ἐξαίφνης πῶς νικοῦνε,
 Ἀπὸ τοὺς βράχους πίπτουσι γιὰ νὰ μὴν σκλαβωθοῦνε.
 Ἐχ' ἔκτασιν ἡ Ἥπειρος γιὰ τοῦτο συγχωρεῖται,
 Ἐδῶ 'ναι νῆσος κ' ἡμπορεῖ νὰ αἰχμαλωτισθῇτε.
 Γλυκιά ἀφήσατε λοιπὸν 'ς τοὺς συγγενεῖς ὑγείαν,
 Κ' οἱ οὐρανοὶ ἅς δώσωσιν εἰς σᾶς παρηγορίαν.

ΜΠΟΥΖΟΜΑΡΚΟΣ

Καιρὸς πλέον δὲν ἔμεινε πολλὰ νὰ ὁμιλῆτε,
 Ἡ ὥρα ἐπλησίασε 'ς τὰ πλοῖα νὰ ἐμβῆτε.

ΓΥΝΑΙΚΑ.

Πρὸς οὐρανὸν τὰ ὄμματα στρέφομεν καὶ ζητοῦμεν,
 Ν' ἀξιωθῶμεν, στρατηγοὶ, πάλιν νὰ σᾶς ἰδοῦμεν.
 Στερούμεναί σας μάθετε φεύγομεν λυπημέναι,
 Ὃν ἄδην προτιμώτερον νὰ ἡμεθα βαλμέναι.
 Πλὴν ὁ πατήρ τῶν ὀρφανῶν τόρα νὰ βοηθήσῃ,
 Ὃ τῆς ξενιτείας τὰ δεινὰ νὰ μᾶς παρηγορήσῃ.

ΠΑΙΔΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΠΠΑΔΑΚΗ.

Πάτερ μου! προτιμώτερον θάνατον νὰ μὲ δώσῃς,
 Παρὰ τῆς παρουσίας σου νὰ μὲ ἀποξενώσῃς.
 Ἐλπίζεις ἄρα, πάτερ μου, ζωὴν νὰ αἰσθανθῶμεν,
 Ὃ τῆς ξενιτείας τὰ δεινὰ χωρὶς νὰ σὲ ἰδῶμεν;
 Ἀχ! Πέτερ μου, δὲν ἤθελα νὰ ἀποχωρισθῶμεν,
 Σιμά σου ν' ἀποθάνωμεν, ὅλοι ἐπιθυμοῦμεν.
 Ἀδύνατον ἢ μήτηρ μου, ἀπόντος σοῦ, νὰ ζήσῃ,
 Καὶ λυπημένη δι' ἐσέ, φόβος μὴν ἀσθενήσῃ.
 Καὶ πῶς νὰ ζήσω ὀρφανὸν ἐκεῖ ὃς τὴν ξενιτείαν,
 Χωρὶς πατέρα, συγγεγεῖς, εἰς ἄκραν δυστυχίαν;
 Πάτερ, τῆς ἀπουσίας σου μὲ ἔθλιβεν ἡ ὥρα,
 Καὶ εἰς τὴν ξένην γῆν λοιπὸν, πῶς θέλω ζήσῃ τόρα;
 Τὰ ὄπλα θέλω, πάτερ μου, τόρα νὰ μὲ φορέσῃς,
 Νὰ πολεμήσω καθὼς σὺ καὶ μὴ μὲ ξενιτεύσῃς!
 Τὴν δεξιάν σου δόσε μου γλυκὰ νὰ τὴν φιλήσω,

[πιάνει τὸ χέρι τοῦ Παππαδάκη].

Βάλε με ὃς τὰς ἀγκάλας σου, νὰ σ' ἀποχαιρετήσω . . .
 Θεέ μου, ὃς τὴν πατρίδα μου δόσε ἐπιτυχίας,

[γρονατίζει].

Ὅπ' ὁ πατήρ μου πολεμεῖ ὑπὲρ ἐλευθερίας.
 Καὶ εἴθε πάλιν νικητὴν αὐτὸν νὰ ἀπολαύσω,
 Καὶ μέσα ὃς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀπὸ χαρὰν νὰ κλαύσω.

Εἰς τὴν σεπτὴν πατρίδα μου ὑγείαν θὰ ν' ἀφήσω,
(σπικῶνεται).

Καὶ σήμερον τὴν στέρησιν αὐτῆς θὰ νὰ θρηνήσω.

ὦ οὐρανέ μου! ρίψε πῦρ, καὶ κεραυνούς με βίαν,

Δικαίως καῦσε, ναί! Θεέ, τῆς Κρήτης τὴν Τουρκίαν!

Τὸν Ἰμπραήμη, ὦ Θεέ, αἰχμάλωτον νὰ ἰδοῦμεν,

Ὃπου ἐστάθη αἷτιος καὶ θὰ ξενιτευθοῦμεν.

(φεύγουν αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά)

ΠΑΠΠΑΔΑΚΗΣ.

Ἀφοῦ γυναῖκες ἔφυγον κ' ἔχομεν ἡσυχίαν,

Μᾶς μένει νὰ φροντίσωμεν διὰ τὴν ἐκστρατείαν.

Ναί, ἐπ' ὀνόματι Θεοῦ τόρα θ' ἀποφασίσω,

Γραμβοῦσαν τὴν δυσάλωτον νὰ τρέξω νὰ πατήσω.

Ἄν ταύτην, φίλοι, πρὸ πολλοῦ εἶχομεν ὑποτάξει,

Κεῖ τὰς οἰκογενείας μας ἠθέλαμεν φυλάξει.

Ὑπάγω μὲ ἀπόφασιν, σύντροφον δὲν λαμβάνω,

Ἢ θ' ἀναβῶ ἔς τὸ φρούριον, ἢ τὴν ζωὴν μου χάνω.

ΧΑΛΗΣ.

Μαθε ὅτι μ' ἐλύπησεν αὐτ' ἡ ἀπόφασίς σου,

Ὅτι θὰ ἔμβ' εἰς κίνδυνον ἀδίκως ἡ ζωὴ σου.

Ἐνῶ ἡγῇ μας ἀφ' ἡμῶν ζητεῖ ἐλευθερίαν,

Ἄν κινδυνεύσης, ἀρχηγέ, δὲν κάμνεις ἀδικίαν;

ΠΑΠΠΑΔΑΚΗΣ.

Χάλη! μὴ φαίνεσαι δειλὸς, κινδύνους θὰ ἰδῶμεν,

Τὴν γῆν μας θὰ λυτρώσωμεν, ἢ θὰ θανατωθῶμεν.

Ὅποτεν ἐσυναχθημεν τότε εἰς τὰ Σφακία,

Καὶ ὅπλα ἐκινήσαμεν κ' ἔφριξεν ἡ Τουρκία.

Γνωρίζεις ὅτ' ὠρκίσθημεν τότε ἔς τὸ μεταξύ μας,

Νὰ πολεμοῦν τὰ ὅπλα μας ἐνόσω ζεῖ ἡ ψυχὴ μας.

Ὅθεν καὶ μέχρι αἵματος πρέπει νὰ πολεμῶμεν,

Παράδοξον σοῦ φένεται τὸ νὰ θανατοθῶμεν;

Οἱ πρόγονοί μας ἀρετῶν ἐνόμιζον κρηπίδα,
 Τὴν προσφορὰν τοῦ αἵματος αὐτῶν εἰς τὴν πατρίδα.
 Αὐτοὺς τοὺς ἥρωας κ' ἡμεῖς, αὐτοὺς ἅς μιμηθῶμεν,
 Ἀπόγονοί των ἄξιοι θέλοντες νὰ φανῶμεν.
 Ταῦτα τὰ ἀξιώματα, φίλοι, νὰ ἐνθυμῆσθε,
 Ἐχθροὶ τυράννων ἄσπονδοι διὰ παντὸς νὰ ᾔσθε. —
 Πρῶτος ὑπὲρ πατρίδος μου τὸ αἷμα μου θὰ χύτῳ,
 Κατὰ τυράννων τρόπαιον ὑπὲρ αὐτῆς θὰ στήσω.
 Πατρίς μου δι' ἀγάπην σου θάνατον δὲν τρομάζω,
 Ἀλλ' ἐλευθέρα νὰ φανῆς διὰ παντὸς σπουδάζω.
 Καὶ μὴν λυπῆσαι ἂν σκληροὶ Τοῦρκοι σ' ἐξουσιάζουν,
 Ὑπὸ ζυγὸν τὰ τέκνα σου πλέον δὲν θὰ στενάζουν.
 Τὰ βλέπεις, ἀποφάσισαν μὲ ὄρκον συμφωνίας,
 Τὸν βάρβαρον νὰ θραύσωσι ζυγὸν τῆς τυραννίας.
 Ἐλευθερίας ἦλιε, ἄχ, πότε θ' ἀνατείλῃς,
 Ἀκτῖνας ζωογόνους σου καὶ εἰς ἡμᾶς νὰ στείλῃς! . . .
 Εἰς τὴν λαμπράν σ' ἀνατολὴν ἄρα θὰ ἐπιζήσω;
 Τὸ φῶς σου τὸ λαμπρότατον κ' ἐγὼ θὰ θεωρήσω;
 Εἰς τὸν τερπνὸν ὀρίζοντα τῆς ἐμφανίσεώς σου,
 Θέλει φανεῖ παντάπασι τύραννος μισητός σου;
 Μ' αὐτὸν τὸν ἐνθουσιασμὸν εὐθὺς θ' ἀναχωρήσω,
 Εἰς τὴν Γραμβοῦσαν σήμερον ἀφεύκτως θὰ πατήσω.
 Μόνον Θεοῦ βοήθεια λείπεται νὰ ζητήσω,
 Μετὰ τὴν ἔφοδον αὐτῆς εἰς σᾶς νὰ παραστήσω.
 Ἄν τὴν Γραμβοῦσαν ἀναβῶ φλόγα πυρὸς θὰ δῆτε,
 Καὶ τότε ἀμέσως δράμετε μ' με νὰ συγχαρῆτε.
 Εἰδὲ συμβὰν ἀνέλπιστον μάθετε ἐναντίον,
 Μὴ λυπηθῆτε, φίλοι μου, ἦθος δείξεται ἀνδρεῖον. —
 Τὰ πλοῖα ἅς ἐτοιμασθοῦν κ' εὐθὺς ἅς εὐπλοῶμεν,
 Διὰ νυκτὸς 'ς τὸ φρούριον πρέπει νὰ ἀναβῶμεν.

Ἄνδρες μου φιλοπόλεμοι, ποῖος θ' ἀποφασίσῃ,
Σήμερον πρὸς τὴν ἔφοδον μαζῇ μου νὰ κινήσῃ;

ΜΠΟΥΖΟΜΑΡΚΟΣ.

Ἡμεῖς, ἄνδρεῖς ἀρχηγέ, ἔχομεν συμφωνίαν,
Ν' ἔλθωμεν πεντακόσιοι σ' αὐτὴν τὴν ἐκστρατείαν.

ΠΑΠΠΑΔΑΚΗΣ.

Ὅχι· πενήντα ἐξαρκοῦν, Μάρκε, πρὸς ἡσυχίαν,
Γνωρίζεις ὅτ' οἱ Ἕλληνες δέν δειλιοῦν Τουρκίαν.
Σύ, Μπουζομάρκε φίλε μου, τῶν Σρακιῶν τὸ κλέος,
Θέλεις ὁρμήσεις μετ' ἐμοῦ 'ς τὴν ἔφοδον γενναίως.
Εἰς τοῦ θανάτου τὸ βραδὺ καὶ τελευταῖον βῆμα,
Συνοδοιπόρος θὰ φανῇς μαζῇ μου κ' εἰς τὸ μνήμα.
Σουλιώτῃ μεγαλόψυχε, χωρὶς καιρὸν νὰ χάσῃς,
Σήμερον εἰς τὴν ἔφοδον μαζή μου θ' ἀποθάνῃς.

ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ.

Ἕτοιμος εἶμαι, ἀρχηγέ, μαζῇ σου νὰ κινήσῃ,
Καὶ τοὺς τυράννους πολεμῶν, τὸ αἷμά μου νὰ χύσω.
Τὸ ὄπλον καὶ τὸ ξίφος μου Τούρκους θὰ κατασφάζουν,
Κ' ἀδιαφορῶ τὸ σῶμά μου 'ς τοὺς βράχους ἂν πετάξουν.

ΠΑΠΠΑΔΑΚΗΣ.

Ἵγναίαν ἔχετε λοιπὸν τὰς θέσεις σας κρατεῖτε,
Κ' ἂν ἀπευκταῖον εἰς ἐμὲ συμβῇ, μὴν λυπηθῆτε.

[φεύγουν ὁ Παππαδάκης Μπουζομάρκος καὶ Σουλιώτης].

ΧΑΛΗΣ.

Θεέ, 'ς τὴν ἐκστρατείαν μας βοήθειαν νὰ δώσῃς,
Καὶ τὴν Γραμβοῦσαν σήμερον σ' ἐμᾶς νὰ παραδώσῃς.
Ἡ χεὶρ σου ἡ τερατουργὸς τόρα νὰ Βοηθήσῃ,
Τὸν ἀρχηγόν μας εἰς λαμπρὰν νίκην νὰ ὁδηγήσῃ.
Τὴν δύναμίν σου, ὕψιστε, πᾶσαν στιγμὴν ζητοῦμεν,
Τὴν γῆν μας νὰ λυτρώσωμεν ἀνδρείως προσπαθοῦμεν.

Αὕτη ἡ γῆ εἶν' ἔκπαλαι βεβαίως ἐδική μας,
 Καὶ τὴν ἀπολαμβάνουσιν ἀδίκως οἱ ἐχθροὶ μας.
 Σὲ προσκαλοῦμεν σύμμαχον πιστῶς ἀπὸ καρδίας,
 Διὰ ν' ἀποτεινάξωμεν ζυγὸν τῆς τυραννίας.
 Ὡς πότε οἱ ὀθωμανοὶ θέλουν μᾶς βασανίζουν,
 Τὰ κτήματα, τὰ τέκνα μας, αὐτοὶ νὰ τὰ ὀρίζουν;
 Ἄζωτον ζοῦμεν τὴν ζωὴν καὶ δι' αὐτὸ ζητοῦμεν,
 Τυράννους ν' ἀφανίσωμεν ἢ ὅλοι νὰ χαθοῦμεν.
 Τὰ ὅπλα ἐκινήσαμεν ἀνδρείως κατ' ἐχθρῶν μας,
 Διὰ νὰ καταθραύσωμεν τὸν βάρβαρον ζυγὸν μας.
 Κινδύνους δὲν φοβούμεθα, μάχας δὲν δειλιοῦμεν,
 Ἐλευθερίαν κράζομεν, μόνον αὐτὴν ποθοῦμεν.

ΚΟΥΡΜΟΥΛΗΣ.

Ἡμεῖς ἂν ἀποθάνωμεν, τὰ τέκνα μας θὰ ζήσουν,
 Ταύτην μας τὴν πατρίαν γῆν, κ' αὐτὰ θὰ τὴν ζητήσουν.
 Ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν τόρα ν' ἀποσπασθοῦμεν,
 Ποταμηδὸν τὸ αἷμά μας ἂν ῥεύσ' ἀδιαφοροῦμεν.
 Τὰ ὅπλα ἐκινήσαμεν μὲ ὄρκον ἱερόν μας,
 Νὰ πολεμῶμεν πάντοτε τὸν Τοῦρκον ὡς ἐχθρόν μας.
 Σήμερον ὅ,τι ἂν συμβῇ ποσῶς δὲν δειλιοῦμεν,
 Καὶ μεθ' ἡμέρας καὶ ἡμεῖς θὰ προετοιμασθοῦμεν.
 Ὅθεν θὰ ἐφορμήσωμεν εἰς Ῥέθεμνον, Χανία,
 Κ' ἐφοδὸν πῶς θὰ κάμωμεν δὲν εἶν' ἀμφιβολία.
 Τί τάχα περιμένομεν; πῶς οὕτω δειλιῶμεν;
 Ὅλοι θὰ ἀποθάνωμεν, ἢ θ' ἐλευθερωθῶμεν.
 Τὰ τέκνα μας νὰ ζήσωσιν εἰς ἀνεξαρτησίαν,
 Ἀνάγκη εἶναι ἑμαυτοὺς νὰ κάμωμεν θυσίαν.
 Ἄς δράμῃ ὁ στρατιώτης μας καλῶς νὰ θεωρήσῃ,
 Καὶ ἐπιστρέψ' ὀγλίγωρα νὰ μᾶς εἰδοποιήσῃ.

(φεύγει ὁ στρατιώτης).

Ἡμεῖς δὲ μένομεν ἐδῶ ὅλοι ἐτοιμασμένοι,
 Ἄν συνδρομὴν ἀπὸ ἡμᾶς ὁ ἀρχηγὸς προσμένη.
 Τὸ πλοῖόν μας δὲν φαίνεται, κ' ἔχω στενοχωρίαν,
 Τί μέλλομεν νὰ κάμωμεν διὰ τὴν ἐκστρατείαν.
 Χαρὰν ἄρα θὰ λάβωμεν ἢ λύπην θὰ ἰδῶμεν;
 Μὴν εὐδοκήσης, ὦ Θεέ, νὰ τὸ ἀξιωθῶμεν!
 Θάνατος προτιμώτερος νὰ ἔλθῃ μὲ τὴν βίαν,
 Παρὰ ν' ἀκούσωμεν κακὸν διὰ τὴν ἐκστρατείαν.
 Τὸ τεῖχος, εἶναι κίνδυνος, ἕως νὰ ἀναβῶσιν,
 Ἐχθρῶν δὲ τὴν ἀντίκρουν ποσῶς δὲν δειλιῶσιν.
 Ἄν τῆς Γραμβούσης ὁ στρατὸς εἶναι δέκα χιλιάδες,
 Ἕλληνας δὲν φοβίζουσιν Ἀράβων μυριάδες.
 Θεέ! αὐτὸν τὸν ἥρωα σῶσον παρακαλοῦμεν,
 Καὶ ἥλιον χαρμόσυνον σήμερον νὰ ἰδοῦμεν.
 Καὶ τελευταῖον μὲ χαρὰν ἐπάνω 'ς τὴν Γαμβοῦσαν,
 Ἑλληνικὴν νὰ εἰδῶμεν σημαίαν κυματοῦσαν.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

Ὁ Στρατιώτης Ἕλλην ἐμβαίνει εἰς τὴν
 σκηνὴν κατηφής.

ΚΟΥΡΜΟΥΔΗΣ.

Δὲν ἀνακύπτῃς; δὲν λαλῇς; λύσον τὴν ἀφωνίαν,
 Ἀπὸ ἐσέ προσμένομεν ἤδη παρηγορίαν.
 Τοῦ εἰς Γραμβοῦσαν δράματος τὴν εἰκονογραφίαν,
 Προφορικῶς παράστησε χωρὶς ἀργοπορίαν.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

Ἀχ, σεβαστοί μου στρατηγοί, λυπῆται ἡ ψυχὴ μου,
 Κατεταράχθη καὶ ὁ νοῦς καὶ 'ξέλιπε' ἡ φωνή μου.

Ἀδυνατεῖ ἡ γλῶσσά μου τόρα νὰ ὁμιλήσῃ,
 Καὶ τῆς Γραμβούσης τὴν σκηνὴν σαφῶς νὰ παραστήσῃ.
 Καθὼς ἐπλησιάσαμεν ἔς τὴν παραθαλασσίαν,
 Οἱ Τοῦρκοι ἀνεπαύοντο εἰς σιωπὴν βαθεῖαν.
 Οἱ ἀρχηγοί μας μερικῶς ἤρχισαν νὰ λαλῶσι,
 Καὶ θέσιν ἐπιτήδειον ἐφόδου νὰ ζητῶσι.
 Τὰς κλίμακας ἐστήσαμεν μετὰ τόσῃ ἡσυχίᾳ,
 ὥστ' οἱ ἐχθροί μας εἶδῃσιν δὲν ἔλαβον καμμίαν.
 Τὴν πέμπτην ὥραν τῆς νυκτὸς ἤρχισαν ν' ἀναβαίνουν,
 Οἱ στρατηγοὶ ἔς τὸ φρούριον χωρὶς νὰ ἀναμένουν.
 Ἡμεῖς δὲ ἡτοιμάσθημεν τὰ ὄπλα μας κρατοῦμεν,
 Κατόπιν των ἠθέλαμεν ὅλοι νὰ ἀναβοῦμεν.
 Διότ' ἀποφασίσσαμεν μετὰ ὅρκου συμφωνίαν,
 Τὸ φρούριον νὰ πάρωμεν τότε μετὰ ἀφοβίαν.
 Σύνθημα ὁμῶς εἶχαμεν φλόγα πυρὸς νὰ δοῦμεν,
 Κ' ἔπειτα ὅλοι ἐνοπλοὶ ἐπάνω ν' ἀναβοῦμεν.
 Πάταγος δὲν ἠκούετο, τὰ πάντα ἡσυχία,
 Καὶ εἰς ἡμᾶς ἐφαίνετο ψυχῆς ἀταραξία.
 Καὶ πάλιν ἀναμείναμεν ὥς ὅτου νὰ ἰδοῦμεν,
 Τὸ τῆς ἐφόδου σύνθημα καὶ τότε ἐφορμοῦμεν.
 Μετ' οὐ πολὺ ἠκούσαμεν κρότον σπαθιῶν ἀγρίαν,
 Πολεμικῆς συγκρούσεως τὴν ἀληθῆ αἰτίαν.
 Τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν ὑψώσαμεν ἐπίσης,
 Μ' εὐχὰς νὰ μὴν ἀκούσωμεν ἀπελπισμοῦ εἰδήσεις.
 Εἰς ἀπορίαν ἤμεθα πῶς πρέπει νὰ φερθῶμεν,
 Νὰ ὀπισθοδρομήσωμεν ἢ ἄρα ν' ἀναβῶμεν.
 Μὴν ὑπομείνας μόνος μου ἀνέβην μετὰ βίας,
 Νὰ εἶδω τοῦ τυράννου μας τὰς αἱματοχυσίας.
 Πλὴν μ' ἔκραξεν ὁ ἀρχηγός, α φίλοι, μὴν ἀνεβῆτε,
 Ἐδῶ μὴν πλησιάσετε μαζὶ μας νὰ χαθῆτε. —

Ὁ Μπουζομάρκος ἔπαισε, μαζῇ του κ' ὁ Σουλιώτης,
Ἐφόρεσαν οἱ ἥρωες τὸν στέφανον τῆς δόξης.
Τὰ ξίφη των ἐτσάκισαν ἔς τὰ στήθη τῆς Τουρκίας,
Κ' οἱ ζῶντες βέβαια γιὰ αὐτοὺς θὰ γράψουν ἱστορίας.
Τὸν ὄρκον π' ἔχομεν κ' οἱ τρεῖς ποτὲ δὲν θ' ἀμελήσω,
Κτυπῶν καὶ σφάζων τοὺς ἐχθροὺς μ' αὐτοὺς θὰ τελευτίσω. »
Ἐστάθην ὅθεν παρευθὺς μὲ πάλλουςαν καρδίαν,
Καὶ ἔβλεπον τὸν ἀρχηγὸν τρέμοντ' ἀπὸ μανίαν.
Ἐκδίκησιν ἐφώναζε μὲ μεγαλοψυχίαν,
Τὸ ξίφος του κατέκοπτεν ἐχθροὺς μὲ ἀφοβίαν.
Ἐδύνατο ἂν ἤθελε νὰ ὀπισθοδρομήσῃ,
Πλὴν τῶν τυράννων ὥρμησε τὸ αἷμα νὰ ρουφήσῃ.
Ἐς τὴν ἀνδρικήν του δεξιάν τὸ ξίφος ἐκρατοῦσε,
Τυράννους διεχώριζε καὶ δὲν ἐδειλιοῦσε.
Ἀλλ' εἰς τοσαύτην μανικὴν χειρόκρουσιν κ' ἀγρίαν,
Τί ἄρ' ἀπέβη ἀγνοῶ ὅτ' ἔφυγα μὲ βίαν.
Τὸν ἥρωα μου ἄφησα εἰς κύνδινον μεγάλον,
Ἄχ τρέμω ! καὶ ἀδυνατῶ ! τόνον δὲν ἔχω ἄλλον. —

ΧΑΛΗΣ.

Μὴν εὐδοκίσης, ὦ Θεέ, σήμερον νὰ ἰδοῦμεν,
Τὴν στέρησιν τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ νὰ ἀπειλπισθοῦμεν.
Ἐὰν καὶ τοῦτον στερηθῇ ἡ δυστυχὴς πατρίς μας,
Μέλλουν νὰ προχωρήσωσιν οἱ ἄπιστοι ἐχθροὶ μας.
Αὐτὸς ἐστάθη αἷτιος τὰ φρούρια νὰ κλείσουν,
Καὶ τοὺς ἐχθροὺς δὲν ἄφησε ποσῶς νὰ πολεμήσουν.

ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ.

Ὁ οὐρανὸς, ἐλπίζομεν, τὸν ἥρωα νὰ σώσῃ,
Κ' ἀπ' τὸν παρόντα κίνδυνον νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ.
Τὴν ὥραν ταύτην ἤθελον, πλοῖον ἐδῶ νὰ φθάσῃ,
Κ' εἰς τὴν Γραμβοῦσαν μὲ σπουδὴν νὰ μᾶς διαβιβάσῃ.

Τὸν πολεμοῦντα ἀρχηγὸν τῶρα νὰ βοηθήσω,
 Τὸ αἷμά μου πλησίον τοῦ ἀνδρείως νὰ τὸ χύσω.
 Τὴν τελευταίαν φίλην μου αἱμάτων μου ρανίδα,
 Νὰ συμπροσφέρω καὶ ἐγὼ εἰς φίλην τὴν πατρίδα.
 [ἀκούεται θόρυβος].

ΧΑΛΗΣ.

Ἀλλὰ πρὸς τί ὁ θόρυβος; ποῖοι ποδοκροτοῦσι;
 Ἄχ τὸν ἥρωα μᾶς φέρωσι δύο αὐτὸν κρατοῦσι.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Ὁ Παππαδάκης πληγωμένος· κρατῶντές των δύο
 στρατιῶται ἐμβαίνουν εἰς τὴν σκηνήν.

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ.

Συστρατηγοί, μὴν σᾶς λυπεῖ ὅτι ἐγὼ πεθένω,
 Καὶ εἰς τοῦ τάφου τὴν σκηνὴν τὴν νίκην σας προσμένω.
 Σᾶς παραγγέλω πάντοτε, φίλοι, νὰ συμφωνῆτε,
 Καὶ τὴν σκιάν μου μὲ αὐτὸ νὰ τὴν εὐχαριστῆτε.
 Κανὰ Γραμβούσης, φίλοι μου, κάμετε ἐκστρατείαν,
 Κ' ἀρπάσετε τὴν ἀπ' ἐχθροὺς μ' ἔφοδον αἰφνηδίαν.
 Ἄφοῦ ἡ τύχ' ἠθέλησεν ἐμέ νὰ τὴν στερήσῃ,
 Εὐχομαι ὀγρήγῳρα σὲ σᾶς νὰ τὴν χαρίσῃ.
 Τὰ ὅπλα σας παρακαλῶ γενναίως νὰ κρατῆτε,
 Νὰ πολεμῆτε τὸν ἐχθρὸν πάντα ἐν ὧσ' ἔζητε.
 Ὑπὲρ πατρίδος ἂν ταφῶ ποσῶς μὴν λυπηθῆτε,
 Ἀνδρεῖοι εἰς τὰ ὅπλα σας πάντοτε νὰ σταθῆτε.
 Τὴν σύζυγόν μου, Χάλη μου, σήμερον νὰ μυνήσῃς,
 Τὸ λυπηρὸν συμβεβηκὸς χωρὶς ν' ἀργοπορήσῃς.
 Πλὴν γράψε νὰ μὴν λυπηθῇ διόλου νὰ μὴν κλαύσῃ,
 Τὰ ἀνδρικά φρονήματα ποτὲ νὰ μὴν τὰ παύσῃ.

Πῶς σύζυγός μου 'στάθηκα ἄρκεϊ αὐτ' ἡ ἰδέα,
 Νὰ τὴν διδάξῃ πάντοτε καὶ νὰ σταθῇ γενναία.
 Κ' εἰς τὸν υἱόν μου, στρατηγοί, δῶτε κληρονομίαν,
 Σημαίαν καὶ τὸ ξιφός μου καὶ ταύτην τὴν καρδίαν.

(δείχνοντας τὸ ξιφός του).

Καὶ ἂν ποτε ἐνθυμηθῇ τὸ αἷμα τοῦ πατρός του,
 Ἄς κάμῃ τὴν ἐκδίκησιν αὐτὸς διὰ χειρός του.
 Σᾶς παραγγέλω ἔσχατον, ναί! στρατηγοί, νὰ ζῆτε,
 Τὴν σεβαστὴν πατρίδα μου νὰ ὑπερασπησθῆτε.
 Τὰ μέλη μου ἀδυνατοῦν, θανάτου ἀγωνία,
 Κατέθραυσε τὸ στῆθος μου καὶ πάλλει ἡ καρδία.
 Τὴν δεξιάν σας δώτέ μου πλησίον νὰ ἐγγύσω,

(δίδοντες τὰς χεῖράς των).

Τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν, φίλοι, νὰ σᾶς ἀφήσω.

(πίπτει νεκρός).

ΧΑΛΗΣ.

Τοῦ ἥρωός μας αὐτὸ τὸ σῶμα,
 Καλύψετε το με δόξης χῶμα.

ΚΟΥΡΜΟΥΛΗΣ.

Ἐχθροὶ μᾶς φθάνουν ἰδοὺ ὀρμῶσιν,
 Ν' ἀρπάσουν σῶμα ἴσως ζητῶσιν.

ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ.

Τύραννοι, πίσω σταθῆτε τόρα,
 Κ' ἀπελπιῶας φρικτὴ ἡ ὥρα.

(ρίπτουν πυρόβολα καὶφεύγουν).

Τ Ε Λ Ο Σ.

Πρὸς τοὺς πεσόντας ὑπὲρ ἐλευθερίας εἰς τὸ Φάληρον
Κρήτας ὁμοῦ μετὸν αἰμίγνιστον Γ'. Καραϊσκού.

Εἰς τὰ εἰκοσιεπτὰ, ὦ Κρήτε,
Ἐθελήσατε ν' ἐλθῇτε,
Αὐτοκλήτως ὡς Γενναῖοι
Μετὰ Σημαῖαν εἰς τὸ χέρι,
Εἰς Ἀθήνας νὰ χαθῇτε!

Ἐπὶ κεφαλῇς σύ ἦσουν,
ὦ Δημήτριε Καλλέργη,
Ἡ πατρίδα μας Ἑλλάδα
Διὰ νὰ σὲ ἀπολαύσῃ
Μ' ἐνθουσιασμὸν γυρεύει.

Ἐσύ σώθῃς, ὦ γεναῖε,
Καὶ οἱ ἄλλοι ἐχαθῆκαν
Εἰς τοῦ Φαληραῖως χῶμα
Οἱ Ἀρίτολμοι ἐκεῖνοι
Νεκροὶ ὅλοι ἐταφῆκαν!

Ἀρχηγοὶ τέσσαρες ἦτον
Εἰς αὐτὴν τὴν ἐκστρατείαν
Καὶ ἀτρόμητ' ἐφνῆκαν,
Καὶ ἥρωϊκὰ ἐμδῆκαν,
Νὰ σπαραξοῦν τὴν Τουρκίαν.

ὦ Καλαμαρᾶ γενναῖε,
Ἥρωα Νικηφοράκη,
Ἐνδοξοὶ εἰς γῆν κοιμᾶσθε,
Μεγαλόψυχε Κουρμούλη,
Καὶ ἀνδρεῖς Πιστουδάκη!

Βεβαιότατα ἡ φύσις
Ἦθελεν ἀποφασίσῃ
Εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην
ὦ ἀνίκητοί μου Κρήτες
Εἰς τὴν γῆν νὰ σᾶς γεννήσῃ.

Ὡς Θεοὶ ἐπολεμεῖτε
 'Σ τὴν Πατρίδα σας ὦ Κρήτε!
 Μ' ἐνθουσιασμὸν μεγάλον
 Βοηθοὶ τοῦ Καραϊσκού
 Ἦθελήσατε νὰ 'λθῇτε.

Διαλεκτοὶ ὥς ἐξακόσοι
 Ἦλθετε εἰς τὰς Ἀθήνας,
 Ὅταν Ἡπειρῶτ' ἐχύναν
 Εἰς τοῦ Πειραιῶς τὰ μέρη
 Δόξης φωτεινὰς ἀκτῖνας.

Καὶ ἀτρόμητοι ἐτότε
 Καὶ γενναῖοι νὰ φανῇτε,
 Ἄδελφοι, στῆθος, μέ στῆθος
 Μὲ Ὑδραῖους καὶ Σουλιώτας,
 Τοὺς Τυράννους νὰ κτυπῇτε!

Φθάν' ὁ Κιουταχῆς ἐξαίφνης
 Μὲ τριάκοντα χιλιάδας·
 Σᾶς ἐκλείσαν οἱ ἐχθροὶ σας,
 Καὶ σᾶς ἐπολιορκῆσαν
 Εἰς αὐτὰς τὰς παιδιαδας.

Ἐνδοξε Καραϊσκάσκη!
 Ὅλοι τότε ἐζητοῦσαν
 'Σ τὰ χυθέντα αἵματά σου
 Τὴν ἐκδίκησην νὰ κάμουν
 Καὶ ἀνδρείως πολεμοῦσαν!

Καὶ πλησίον σου ἐπέσαν
 Ὅλ' οἱ ἦρωες ἐκεῖνοι
 Στρατηγοὶ καὶ στρατιῶται!
 Κ' εἰς τῆς μάχης τὴν ἡμέραν
 Τρομερὰ σφαγὴ ἐγίνει.

ἦρωες 'ς τὸν Φαληρέα
 ἔμειναν τὰ λείψανά σας....
 Μὲ μεγάλας δυστυχίας
 Ἀναστήσαν αἱ Μητέρες
 Τὰ ἀνῆλθα παιδιὰ Σας!!

.....

Πρὸς τοὺς πεσόντας κατὰ τὴν ἐπανάστασιν εἰς
Κρήτην ἐντοπίους καὶ μὴ.

—ooo—

ΣΕῖς ἐπέσατε ὦ Ἄνδρες
Εἰς τὴν γῆν τὴν πατρικὴν σας,
Ἀλλ' ἀνοίξατε τοὺς τάφους
Νὰ μᾶς δῆτε τοὺς ἀθλίου,
Καὶ νὰ λυπηθ' ἡ ψυχὴ σας!

Σᾶς ἐδόξασεν, ὦ ἄνδρες
Ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος,
Ἀλλ' ἡμεῖς 'ς τὰ ξένα ὄντες
Ἀποθνήσκομεν καὶ πάμε
Μόνον μὲ μικρὰς ἐλπίδας.

Στέφανον ἔχετε δόξης,
Δὲν εἶναι ἀμφιβολία
Ἄγγελοι εἰς τοὺς ἐθέρας
Διὰ τὰ ὀνόματά σας
Ψάλλωσι δοξολογία.

Ἄν 'ς τὴν μάχην, 'ς τὰ πεδία
Ἐπесαν τὰ σώματά σας,
Σ' οὐρανοὺς δοξολογοῦνται
Σ' ἐκκλησίας λειτουργοῦνται
Τὰ κλεινὰ ὀνόματά σας.

'Σ τὴν Σημαῖαν σας ἐπάνω
Ἐτελείον' ἡ ζωὴ σας
Ἐφονεύεσθε νικῶντες,
Καὶ πολλοὶ τῶν φιλελλήνων
Συναπέθνησκον μαζῇ σας.

Δὲν σᾶς 'τρόμαζε, γενναῖοι,
Τοῦ θανάτου ἡ ἡμέρα,
Γιατ' ἐλπίζετε νὰ δώση
Τὰ παιδιὰ σας νὰ χαρώση
Τὴν πατρίδα ἐλευθέρα!

Οἱ ἀγῶνες σας ᾗθῃσαν,
Ὡς ἐχάθη κ' ἡζωή σας.
Κ' ἡ πατρίδ' ἀκόμη μένει
᾿Σ τὰ δεσμὰ τυραννουμένη
Κ' ἔχετε τ' εἰς εἰδήσιν σας.
Ἵμνησα τὰ τρόπαιά σας,
Χωρὶς γνώσεις καὶ παιδεῖαν
Γιὰ νὰ πῶ ᾿ς τὸν κόσμον ὅλον,
Μὲ τ' ἀθῶα μου τὰ σπλάγχνα,
Τὴν μεγάλην σας ἀνδρείαν.

Φωνὴ τῆς ψυχῆς μου πρὸς τὴν Κρήτην.

Ω Κρήτη, εἰς τὴν ἄλυσον Σὲ βλέπω τυλιγμένη,
Καὶ ἡ ψυχὴ μου πάντοτε εὐρίσκεται θλιμένη!
Ἀφοῦ σὲ ὑστερήθηκα, φιλότατη μου πατρίδα,
Πλέον δὲν ἴδα ἔκτοτε χαρᾶς μικρὰν ἐλπίδα.
᾿Σ τ' ἄνθος τῆς ἡλικίας μου ἔφυγα κ' ἄφησά σε,
Ἀλλὰ ᾿ς τὴν φαντασίαν μου πάντοτε ἔβλεπά σε!
Ἐθαψα εἰς τὸ χῶμα σου τότε τὸν Σύζυγόν μου,
᾿Σ τὴν ξένην γῆν ἐγήρασα μακρὰν τῶν συγγενῶν μου.
Καὶ ἂν εἰπῶ ἐμπρὸς ᾿ς ἐσὲ πατρίδα τὴν καρδίᾳ μου,
Οἱ οὐρανοὶ μὲ φρίκην των θ' ἀκούσουν τὰ δεινά μου.
Ἄν μία ἀκτὶνα εὐγενε ποτὲ νὰ μὲ φωτίσῃ,
Μανιακὴ ἡ τύχη μου ἔτρεχε νὰ τὴν σβύσῃ!
Καὶ πλέον ἐκατήντησα εἰς πάθος, εἰς μανίαν,
Νὰ περιμένω νὰ ἰδῶ εἰς Σὲ ἐλευθερίαν.
Πατρίς μου ἡ ἀγάπησού μου φέρνει ἀγρυπνίας,
Καὶ διὰ Σὲ κατήντησα νὰ γράψω τραγωδίας.

Κ' ἐπιθυμῶ τὸ χῶμα σου νὰ ἔλθω νὰ πατήσω!
 Καὶ ἐλευθέρα νὰ σέ 'δῶ καὶ πλέον ἅς μὴν ζήσω!
 Ναί, δὲν θὰ ζήσω! Συγγενῶν σκιαὶ μὲ προσκαλοῦσι,
 Κ' οἱ ὀφθαλμοί μ' ἀδύνατον αὐτὸ νὰ τὸ ἰδοῦσι.
 Οἱ πατριῶται κ' οἱ λοιποὶ νὰ ζήσουν νὰ σέ 'δοῦνε,
 Καὶ ἅς ἔλθουν 'ς τὸν τάφον μου αὐτὸ νὰ μὲ εἰποῦνε.
 « Καμπουροπούλα, ξύπνησε! ἦλθεν ἐκεῖν' ἡ μέρα,
 » Καὶ ἡ ἀγαπημένη σου Κρήτη εἶν' ἐλευθέρα.
 » Ἐκεῖνο ποῦ ποθοῦσανε νὰ ἰδοῦν τὰ ὄμματά σου,
 » Ἄς αἰσθανθοῦν τὰ εἰς τὴν γῆν θαμμένα κόκκαλά σου. »
 ὦ! τότε ἀπὸ τὸν τάφον μου θὰ εὔγει ἡ σκιά μου,
 Μεγαλοφώνως κράζουσα τὴν ἄμετρον χαράν μου.
 Τοὺς τελευταίους λόγους μου πατρίδα θὰ σ' ἀφίσω,
 Ἐνόσω ζῶ τὰ πάθη μου καὶ σέ θε νὰ ὑμνήσω.
 Πρὸ ἐννιὰ χρόνων ἤθελεν νὰ μὲ δεχθῇ τὸ χῶμα,
 Πλὴν μ' ἔκαμ' ἡ ἀγάπη σου νὰ ἐπιζήσ' ἀκόμα.
 Ἡ λυπημένη μου ψυχὴ δὲν ἔχ' ἄλλη φροντίδα,
 Μόνο γιὰ σένα νὰ λαλῇ φιλτάτη μου πατρίδα.
 Συχνὰ εἰς θέσιν μ' ἔφερε νὰ Σέ ἀφήσ' ὑγείαν,
 Τῆς τύχης ἡ καταδρομὴ μὲ ἄσπλαγχνον μανίαν.
 Παντοῦ εὐρίσκονται, πατρίς! τὰ τέκνα τὰ δικά σου!
 Καὶ θὰ φροντίζουν μετ' ἐμέ νὰ λύσουν τὰ δεσμά σου.
 Μένουν ἀνδρεῖοι Σφακιανοί, μένουν λαμπροὶ Λακιῶται,
 Μένουν Χανιωταὶ θαυμαστοὶ Ρεθυμνο-Ἡρακλειῶται!
 Αὐτοὶ θὰ παύσουν ὦ Πατρίς! αὐτοὶ, τὰ βάσανά σου,
 Καὶ μὲ τὰ ξίφη πίπτοντες θὰ σπάσουν τὰ δεσμά σου!

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ.

Τῶν Κυρίων Συνδρομητῶν.

ΑΘΗΝΩΝ.	Σώμ.		Σώμ.
Ἡ Α. Μ. ὁ Σεβαστὸς Βασι-		Κωνσαν. Βεΐκος.	1
λεύς μας.	50	Δράκος.	»
Ἡ Α. ἐξω. ὁ Πρωθυπουργὸς		Κωνσαν. Πλαπούτας.	»
τῆς Ἑλλ. Κ. Ἰ. Κωλλέτης. κτλ.		Μιαούλης.	»
Ὁ ἐξοχ. Κ. Περσιάνης ἐπι-		Ν. Πανουριᾶς.	»
τετραμμένος τὰς Ῥωσσι-		Γεώργιος Κουτζοῦκος.	»
κὰς ὑποθ. ἐν Ἑλλάδι.		Ἀντώνιος Γεωργίου.	»
Ὁ ἐκλαμ. Ῥωσσικὸς πρόξε-		Δημήτριος Κούμβης.	»
νος Κ. Παππαῤῥηγόπουλος.		Κ. Βασόπουλος.	»
Α. Κριεζῆς αὐλάρχης τῆς		Ν. Γ. Ψήμα.	»
Α. Μ. κτλ.	3	Γ. Πετσάλης.	»
Δ. Χρηστίδης.	4	Ν. Μηχαλόπουλος.	»
Γεώργιος Αἰνιᾶν Γερουσ.		Ν. Διομήδης.	»
Ν. Πονηρόπουλος.	4	Ν. Ι. Κ. Μαῦρος.	2
Ἀρχιμ. Μισαήλ Ἀποστολίδης.	3	Α. Γ. Παππασίμου.	1
Ι. Βενθύλος.	1	Θ. Ραΐκοβιτζ.	»
Δ. Χρυσάφοπουλος.	10	Μελάν Ὀλύπιος ἀνθυπολ.	»
Ν. Ι. Σαρίπολος.	1	Κ. Μηχαηλίδης.	»
Π. Λιθαδάς.	2	Ν. Παντολέων.	»
Α. Α. Γέγης.	1	Κ. Ζαριφόπουλος.	3
Γ. Ἀναγνωστάκης.	5	Π. Πυλαρινός.	1
Ἐμμ. Μανιτάκης.	2	Δ. Χ. Ραΐδης.	»
Δημήτριος Ἀγκᾶς.	1	Ι. Α. Οἰκονομόπουλος.	»
Σ. Δαμιανός.	»	Δ. Κοντογιάννης.	»
Βασίλειος Φραγγίδης.	»	Ι. Ζίννης.	»
Ἄγγελος Ν. Χριστοδούλου.	»	Ῥ. Γάσπαρης.	»
Δ. Παππαδούκας.	»	Γ. Νικολαΐδης.	»
Κάρλος Νάζου.	»	Ἀχιλλεὺς Θ. Χοϊδᾶς.	»
Σπυρίδων Γ. Καραΐσκος.	»	Ν. Καλογερόπουλος δικηγ.	»
Δημήτριος Μ. Βώτσαρη.	»	Ν. Ζακόπουλος.	»
Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης.	»	Χ. Ροκόπουλος.	»
Κωνσαν. Θ. Κολοτρώνης.	»	Γ. Ἀναγνωστόπουλος.	»
Τζάμης Καρατάσος.	»	Π. Τυπάλδος.	»
		Β. Σκαρβούρης.	»

	Σώμ.		Σώμ.
Χρύσανθος Παγώνης.	1	Κ. Κ. Αποστολάκας.	1
Π. Ντούμας.	»	Π. Μηχαλακόπουλος.	»
Π. Λυκουρέζος.	»	Δ. Μάντζαρης.	»
Ε. Γουδέλης.	»	Εύθ. Παππαρέκλος.	»
Δ. Διάγγελος.	»	Αλέξ. Αντωνιάδης.	»
Ν. Ανδριανός.	»	Ζήσης Σωτηρίου.	»
Ζήσης Τζάγκος ήπειρώτης.	»	Ι. Πέρβελη.	»
Ζαχαρίας Μόσχου φαρμακ.	»	Μ. Νικολαΐδης.	»
Ιωάννης Αντύπας.	»	Εμμανουήλ Κουτζιράκης.	»
Σπυρ. Τυπάλδος χαριτάτ.	»	Εύς. Ξύδης ιατρ. ερατιωτ.	»
Κ. Λαζαρής.	»	Αχιλλεύς Κατακουζηνός.	»
Δ. Δουκάκης.	»	Παναγιώτης Θεοχαρίδης.	»
Ι. Καραγιαννάκης.	»	Ν. Νικολαΐδης.	»
Γ. Παράσχος.	10	Θεόδ. Ζωγράφος.	»
Ρήγας Κουρόπολος.	1	Α. Κοτζάκης.	»
Γ. Θαλασσινός.	»	Δ. Σπυρόπουλος.	»
Άγγελος Καππέζας.	»	Ι. Ν. Προκοπιάδης.	»
Κωνσταντίνος Δωΐλας.	»	Βασίλειος Ν. Μεταξάς.	»
Χαράλαμ. Παπαδενόπουλ.	»	Ιωάννης Λαουτάρης.	»
Α. Δάνδας.	»	Εμμανουήλ Λαουτάρης.	»
Σενοφών Ιωαννίδης.	»	Δημήτριος Σταθόπουλος.	»
Δ. Λήτζικας.	»	Θεόδωρος Τζωρτζόπουλος.	»
Ξενοφών Λοιδωρίκης.	»	Εύςρ. Κακλόπουλος.	»
Δ. Καλογερόπουλος.	»	Τυρναβίτης.	»
Δ. Μαρκίδης.	»	Γ. Πέρδικας.	»
Π. Σίμος.	»	Δ. Καμπουράκης.	»
Α. Καλογερόπουλος.	»	Ν. Αντρουλάκης.	»
Αθαν. Μαργέλλης.	»	Μαν. Ιωαν. Μπαλής.	»
Ι. Βρούλλιας.	»	Βασίλειος Φροσυνάκης.	»
Κ. Θαλείδης.	»	Α. Νικολαΐδης.	»
Β. Βενδεβής.	10	Μιχ. Αμπατζής.	»
Δ. Καραλίβανος.	2	Γεώργιος Δ. Πύργος.	»
Γ. Μπαρδαμπούλιας.	1	Χαράλαμπος Βαρδουμάκης.	»
Φρ. Καστρισιάδης.	2	Ν. Βασιλειάδης.	»
Π. Χωροπισκοπίδης.	1	Ν. Τζοπάνος.	»
Ιωάννης Χ. Ρήγας.	2	Παῦλος ιατρός.	»
Τ. Χ. Πρινάρης.	»	Θ. Καρδερίνης.	»

	Σώμ.		Σώμ.
Κωνσταν. Στέργιος Κρής.	1	Νικόλαος Σῆμος εἰς Λαμ.	1
Σταμάτης Στρούμπουλος.	»	Ἀπόστολος Ἀθανασιάδης.	»
Γ. Λεμονάκης.	»	Ἀντόνης Τριστάλου.	»
Νικήτας Γ. Πάσαρης.	} Τυπογρ.	Δημήτριος Παππανικολάου.	»
Βεργῆς Ἰωαννίδης.		Δημήτριος Χαρητιάδης.	»
Θ. Ν. Θηβαῖος.		Ἰωάννης Παππανικολάου.	»
Κ. Κ. Οἰκονομόπουλος.	»	Παναγῆς Τζάμης.	»
Π. Πατζουδάκης.	»	Δημήτριος Κουντουμάς.	»
Η. Μαυρομηχάλης.	»	Παντελῆς Ἐμμανουήλ.	»
Π. Οἰκονομόπουλος.	»	Πέτρος Δελέτας.	»
Ζ. Κεσσανλῆς.	»	Ἀναγν. Δημ. Μούρτζης.	»
Ἀγησίλαος Δεδέντης.	»	Γ. Καμποράκης.	»
Ἀθ. Σαραντίδης.	»	Π. Ν. Καμπουράκης.	»
Περικλῆς Ρεννιέρης.	»	Ἰωάννης Καμπουράκης.	»
Ἰωάννης Μάνος.	»	Γ. Σ. Καμπουράκης.	»
Σπυρίδων Νικηφοράκης.	»	Σ. Σ. Καμπουράκης.	»
Α. Γ. Μαυρομμάτης.	»	Λεωνίδας Καμπουράκης.	»
Γ. Καμπούρογλος.	»	Ἀντώνιος Λουκόπουλος.	»
Ἀχιλλεὺς Γέροντας.	»	Γεώργιος Μηλονόπουλος.	»
Α. Ἀθανασιάδης καταλυμ.	»	Θεόδωρ. Κυριακίδης.	»
Ἀναγν. Μαρίνου.	»	Π. Ι. Μαυρομηχάλης.	»
Κ. Κερκυρόπουλος.	»	Ἰωάν. Μ Τζουκάλας.	»
Εὐστάθιος Κουκουνάρης.	»	Μηχ. Κωστόπουλος.	»
Ἰωάννης Κίτσος.	»	Κυριάκος Ἀθανασίου.	»
Ἰωάννης Λεκρεβίδης.	»	Π. Θεοδώρου.	»
Ἀναστάσιος Δ. Γεωργίου.	»	Ἀθ. Παναγιωτόπουλος.	»
Μιχ. Ν. Σισσίνης.	»	Σ. Κουτζούσης.	»
Ἐμμ. Καζοτόπουλος.	»	Ἰωάννης Παππαδάκης.	20
Ι. Νικολαΐδης.	»	Ἐμμανουήλ Ἀντωνιάδης.	6
Στ. Πολυμέρης.	»	Γεώργιος Ἀντωνιάδης.	2
Κ. Μηλιώτης.	»	Νικόλαος Ἀγγελίδης.	»
Λ. Μηλιώτης.	»	Μηχ. Κουρμουλάκης.	1
Η. Σκληροβανιώτης.	»	Γ. Σκοῦφος.	5
Γ. Δ. Οἰκονομόπουλος.	»	Στέφος Γέργουλας.	»
Σ. Τυρτάνος.	»	Ἰωάννης Φουλάκης.	1
Μελέτης Κοντούλης Ἐλευσ.	»	Ἱερώνωνυμος Κασιμάκης.	»
Πησιπούλης εἰς Λαμίαν.	»	Στέφ. Ραρουδάκης.	»

	Σώμ.		Σώμ.
Εὐθύμ. Ψαρουδάκης.	1	Μαριγὼ Καμπουροπούλα.	6
Χρῦσανθος Βεντουράκης.	»	Ζαμπιῶ Σκουλάκη.	1
Σωκρ. Βεντουράκης.	»	Εἰρήνη Ψαρουδάκη.	»
Ν. Ἀρχημανδρίτης.	3	Αἰκατερίνη Χατζῆ Πέτρου.	»
Ἰωάννης Ρουλός.	2	Ῥωξάνδρα Ι. Σουμακοπουλ.	»
Ἀπόστολος Ἀθανασιάδης.	1	Μαριγὼ Δήμου Γεωργούλα.	4
Μανουὴλ Κωκολάκης.	»	Χρυσούλα Ξεφ. Γεωργούλα.	6
Ζαχαρίας Οἰκονομόπουλος.	»	Μαρηγὼ Νικηφοράκη.	2
Λάζος Α. Γκύνος, ἀργυροκ.	2	Ἀρμωνία Παράσχου.	4
Εὐθύμιος Ν.	1	Πηνελόπη Παράσχου.	»
Κωνσταντῖνος Ἀντωνόπουλος.	»	Φωτινοῦλα Βισβίζη.	2
Εὐστάθιος Κόκκαλης.	2	Κατίγκο Βεῤῥάκη.	»
Δημήτριος Σκουζές.	1	Μαρηγὼ Ν. Ρενιέρη.	4
Στασινὸς Παπανάνος.	»	Ζωήτζα Ρενιέρη.	3
Γ. Ξενουδάκης.	4	Βασιλικῇ Γ. Ψήμα.	»
Γ. Σταματάκης.	1	Ἀγγέλω Γ. Ψήμα.	1
Ν. Μελισσίδης.	»	Μαρία Ι. Σουρβάλλη.	»
Ἰωάννης Φεθένης.	»	Ἀθηνᾶ Ι. Σουρβάλλη.	»
Δ. Βενδεβῆς.	»	Ἐφροσύνη Γ. Κουτσούκου.	»
Β. Κ. Βενδεβῆς.	»	Κατίγκω Κ. Βλασοπούλου.	3
Δημήτριος Τουτουτζῆς.	»	Ἀναστασία Γαϊτάνου.	2
ΚΥΡΙΑΙ.		Μαρ. Ν. Σακελαροπούλου.	3
Αἰκατερήνη Μασκλαβάνη.	»	Σουσάνα Σακελαροπούλου.	1
Ῥώζα Μ. Βώτσαρη.	»	Ἐλυσάβετ Σ. Κοροπούλου.	»
Βασιλ. Μασκλαβάνη.	»	Ἀσπασία Γ. Φιδαίου.	»
Ἀναστασία Παππαδάκη.	6	Αἰκατερίνη Ζαφείρογλου.	3
Ἀριάδνη Ἀγγελίδου.	»	ΝΑΥΠΑΛΙΟΥ.	
Ἀναστασία Ἀγγελίδη.	2	Εὐς. Κακλίπουλος.	1
Τελέσσιλα Ἀγγελίδη.	»	Κωνς. Ἀρκαδιώτης.	»
Μαριγὼ Κουρμουλάκη.	3	Γ. Φίλιππος.	»
Ἄννα Κουρμουλάκη.	4	Χρ. Παππαγιαννόπουλος.	»
Εἰρήνη Καλαμαρά.	»	Νικήτας Κωνσταντίνου.	»
Μαριγὼ Πανταζῆ.	1	Κυριάκος Λυσιώτης.	»
Σμαραγδίτζα Σ. Ἀντωνιάδ.	4	Ἡλίας Παύλου.	»
Μαριγὼ Καλαμαρά.	»	Κωνσταντῖνος Οἰκονόμου.	»
Ῥιγγίνα Φουλάκη.	1	Δημήτριος Κούμανης.	»
Αἰκατερίνη Φουλάκη.	»	Παναγιώτ. Κᾶζακόπουλος.	»

	Σώμ.		Σώμ.
Β. Κυριδούσης.	1	Χ. Βασιλειάδης.	1
Εύστρ. Ιωάννου.	»	Ανδρέας Μηλάκης.	»
Παππαγιαννόπουλος.	»	Ιωάν. Διον. Τζουκάλα Ζακ.	»
Έμμ. Ανδρεάδης.	»	Αποστόλης. Κουλουμός	»
Δ. Λάμαρης.	»	Σπύρος Ρούσσο.	»
Ν. Φωτομάρας.	»	Σπύρ. Μαυροκέφαλος.	»
Γεώργιος Π. Βενετσανάκης.	»	Π. Καργιάδης.	»
Μ. Θεογόπουλος.	»	Κίμων Δενδρινός.	»
ΠΑΤΡΩΝ.		Σ. Τάσσου.	»
Άσημάνης Χαραλάμπη.	1	Φ. Καραπάνος.	»
Θεμιστοκλῆς Χρυσανθόπουλ.	»	Στέλιος Κουθογοῦρος.	»
Κωνς. Σ. Χαραλάμπου.	»	Δ. Χ Σιδέρης.	»
Περικλῆς Κωστάκη.	»	Ν. Ράπτης.	»
Ιωάννης Τετραμέλης.	»	Ιωάν. Μεσσικέζης.	»
Δημήτριος Μησπωτιώτης.	2	Α. Στριφτόμπολας.	»
Άριστείδης Γεωργίου.	1	Ιωάν. Οικονομόπουλος.	»
Στέφανος Ν. Παππάζουλλος.	»	Λουκάς Φωτιάς.	»
Σ. Ράπτης.	»	Α. Καρώκης.	»
Σ. Παρθενόπουλος.	»	Ιωάννης Γκολφῖνος.	»
Κ. Στροῦμπος.	»	Α. Γ. Οἰκοκομόπουλος.	»
Β. Γερανόπουλος.	»	Κ. Πεταλᾶς.	»
Σ. Ι. Ραπτόπουλος.	»	Κ. Β. Άσημανόπουλος.	»
Πάνος Παῖζης.	»	Ν. Βαχατώρης.	»
Γ. Μουτερίζης.	»	Π. Χρησανθόπουλος.	»
Ν. Μαρίνογλος.	»	Π. Ι. Γιαννακόπουλος.	»
Θεόδωρος Κυσκήρης.	»	Ν. Γ. Καραντζᾶς.	»
Νολύκαρπος Σηληώτης.	»	Γ. Ανδρικόπουλος.	»
Δηονύσιος Παῖζης.	»	Ιωάν. Καλογερόπουλος.	»
Γαβριήλ Ρῶσσο.	»	Σπύρ. Χρονόπουλος.	»
Θεμιστοκλῆς Πανάγου.	»	Σπήλιος Φακκῆς.	»
Π. Δενδρινός.	»	Α. Θωμόπουλος.	»
Δ. Ε. Δημητρόπουλος.	»	Π. Γρηγοριάδης.	»
Ν. Θεολόγος.	»	ΚΥΡΙΑΙ.	
Άλέξ. Πεταλᾶς.	»	Αἰκατερ. Άσημανοπούλου.	1
Γεώργ. Ραφτόπουλος.	»	Έλένη Θεοφίλ. Γιαννοπούλου.	»
Ιωάν. Κομπότης ταγματάρ.	»	Άγγελικῆ Ανδ. Αντωνοπούλ.	»
Διονύσιος Σαυρόπουλος.	»	Μανδάνη Κωνς. Τζερτίδου.	»

Σώμ.	Σώμ.
Ταρσὴ Παπαδιαμαντοπούλ. 1	Ἰωάννης Σπυρόπουλος. 1.
Μαρία Παναγιώτ. Δεντρινού. »	Α. Σπυρόπουλος. »
Ἑλένη Δ. Εὐμορφοπούλου. »	Γιγνάκος. »
Ἀφρεντοπούλα Α. Πόλου. »	Μηχ. Χριστοδουλόπουλος. »
Ἀντιώπη. Χειλοπούλου. »	Ἰωάν. Σταμπολτζής. »
Ἑλένη Α. Ζαΐμη. »	Ἰωάν. Σταθόπουλος. »
Εἰρήνη Δ. Λάγκουρα. »	Κωνσ. Γεωργιτζανόπουλος. »
Θεώνη Καρόλ. Δρακοπούλου. »	Νικόλαος Παπαδόπουλος. »
Χαρίκλεια Δ. Λόντου. »	ΚΥΡΙΑΙ.
Ῥοζάνη Δ. Καρόκη. »	Παναγιώτα Α. Γεωργοπούλ. 1
Ἑλένη Γ. Μίχου. »	Μαριγὼ Δ. Πλανοπούλου. »
Ἀγγελικὴ Γ. Σωτηριάδη. »	Ἀσπασία Δωῖλα. »
Μαρία Γ. Κωστάκη. »	Αἰκαταιρίνη Δωῖλα. »
Μαρία Χ. Ζούκη. »	ΓΟΡΤΙΝΟΣ.
Αἰκατερίνη Παναγ. »	Σ. Γ. Ἀντωνόπουλος. 3
Μαριωρὴ Λουκᾶ Λόντου. »	Π. Γρυτζόπουλος. 2
Οὐρανία Δ. Κανάκη. »	Ἀθανάσιος Παπαγιαννούσις. 1
Ῥωζάνη Σκιαδᾶ. »	Παναγ. Θερμογιάννης. 2
Ἀσπασία Μαργαρίτη. »	Γεώργιος Λεονάρδος. »
Ἀλεξάνδρα Βακάλογλου. »	Ἀθανάσιος Δημητριάδης. 1
Ὀρνετοῦ Γεωργ. Κανέλλου. »	Α. Γεωργιάδης Κρής. »
Μαριγὼ Α. Παπαγιανοπούλ. »	ΑΙΓΙΟΥ.
Νικολέτ. Γουλιέλ. Μούλσπιος. »	Μηχαὴλ Δημητριάδης. 1
ΚΑΛΑΜΩΝ.	Π. Ἀντωνιάδης. 2
Δ. Α. Γεωργόπουλος. 1	Α. Χ. Νικολαΐδης. 1
Η. Δ. Ἀλούπης. »	Γ. Ν. Γιαννακόπουλος. »
Δημήτριος Π. Ἀλούπη. »	Ἡλίας Χαράλαμπος. »
Γεώργιος Παπαδόπουλος. »	Ι. Μαντζελόπουλος. »
Ἀλέξιος Σταμπολτζής. »	Κωνσ. Ἄνας. Μόγδανος. »
Κωνσ. Παπαδόπουλος. »	Μηχαὴλ Μουράτης. 2
Γεώργιος Μηχάλης. »	Α. Δ. Μιαούλης. 1
Ἀπόστολος Μαυρογένους ἱατρ. »	Χρῆστος Κιζιβετόπουλος. »
Ἀλκιβιάδης Ἀπ. Μαυρογέν. »	Μωρᾶς. »
Νέσορος Ἀπ. Μαυρογένους. »	ΣΠ. Χαραλάμπου. »
Νικόλαος Σουλόπουλος. »	Εὐανθία Ἀρβάλη. 2
Μηχ. Στεφανούρης. »	Α. Δεσποτόπουλος. 1
Δημήτρ. Παναγιωτόπουλος. »	Ν. Παπαζαφειρόπουλος. »

	Σώμ.		Σώμ.
Νεοκλῆς Ἰωάννου.	1	Α. Παππᾶ Σωτηριάδης.	1
Γ. Α. Καττῆς.	»	Πέτρος Γ. Πρωτόπαπα.	»
Εἰρήνη Αθ. Μιαούλης.	»	Θ. Κιζάνης.	»
ΧΑΛΚΙΔΟΣ.		Μηχαὴλ Οἰκονόμου.	1
Α. Π. Σουλζιώτης.	2	Ι. Κ. Κιζάνης φαρμακοπ.	»
Ν. Ι. Περγαμᾶλης.	1	Ἐλ. Κριεζῆ.	»
Βλαχάκης.	»	Αἰκατερ. Σταύρου.	»
Α. Πετζιάβας.	»	ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ.	
Α. Μάντζαρης.	»	Κωνσταντ. Ι. Βουλπιώτης.	1
Ν. Φιλιππαῖος.	»	Ἀνδρέας Παλαμᾶς.	»
Πέτρος Μωραΐτης.	»	Ἰω. Γιαννόπουλος.	»
Γεώργιος Δενδρινός.	2	Κολιὸς Μουσκετόπουλος.	»
Ἰωάννης Παρασκάκης.	»	Δ. Τρετάννης.	»
Α. Ζαβοῖωάννης.	1	Ι. Πανταζιάδης στρατ. ἱατρ.	»
Δ. Ν. Ἀργύρης.	»	Γ. Στραυρίδης νομοῖατρός.	»
Δ. Λακοβᾶς.	»	Ἀνδρέας Ἴσκος.	»
Γ. Διοσκουρίδης.	»	Γ. Μ. Κουρμούλης.	»
Α. Σταματάκης.	»	Γ. Α. Ζερμακούπης.	»
Ζαχαρίας Γεωργίου.	»	Χρησ. Εὐσ. Κατζικογιάνη.	»
Α. Βαρατάσης.	»	Ἀντώνιος Σαουσόπουλος.	»
Α. Ν. Τζεπρούτης.	»	Ν. Δ. Βετῖνος.	»
Ν. Α. Ἐπισκόπου.	»	Δ. Φαράντος.	»
Γ. Σάββας.	»	Ἀντ. Μοσκοβάκης.	»
Ν. Παππαδόπουλος.	»	Δ. Σπυρίδης.	»
Τριαντάφυλλος Καραμῖτζος.	»	Φωκᾶς.	»
Ἀπόστολος Γκορτζῆς.	»	Κ. Παλαμᾶς.	»
Ν. Ἐξηντάρης.	»	Δ. Μπαρπεράκης.	»
ΠΟΡΟΥ.		Εὐστάθιος Συκελιανός.	»
Γ. Στραματέλος συμαιοφόρ.	2	Ἀθ. Κοππολοῦκας.	»
Σ. Χ. Κόκκοι.	1	Ζαχ. Τζακανίκας.	»
Ν. Κοφφινᾶς.	»	Κ. Γιαννάκης.	»
Κ. Τζετόπουλος.	»	Α. Κ. Βαλτινός.	»
Σ. Μαρκόπουλος.	»	Α. Ἴσκος.	»
Ἀνδρέας Μπουδούρης.	»	Α. Βλαχόπουλος.	»
Φ. Σέρρας.	»	Δ. Σπηλιωτόπουλος.	»
Σ. Α. Κιζάνης.	»	Ν. Ντρετάκης λοχαγ.	»
Κ. Δουζίνης.	»	Δ. Ι. Κακοράτος ὑπολ.	»

	Σώμ.		Σώμ.
Χ. Σουΐδας.	1	Εὐστάθιος Ἀγοκρίδης.	1
Κατίγκω Βαλτινοῦ.	„	Χ. Στερογιάννης.	„
ΚΥΜΗΣ.		Μ. Ν. Κούκκουτζης.	1
Ἰωάν. Βουρτάκης.	1	Β. Ν. Βασιλιάδης.	„
Ἰωάν. Σπυρόπουλος.	„	ΣΚΟΠΕΛΟΥ.	„
Γεώργιος Μαρίνος.	„	Γ. Αἰγεκλίδης Σκάθιος.	1
Ἰωάννης Βάχλας.	2	Σ. Σακελλαριάδης.	„
Κ. Μαρίνος.	1	Μικὲς Κανάρης.	„
Ἀντώνιος Μεθενίτης.	„	Ζήσιμος Λίβεαν.	„
Γ. Κριτζούτας.	„	Εὐαγγέλης Πατάκης.	„
Γ. Π. Μαννώλης.	„	Ἀθανάσιος Ζαμπέλης.	„
Δ. Ἀντωνιάδης.	„	Γ. Θεολόγου.	„
Δ. Ἀστέρης.	„	Γ. Ι. Γεωργάκης.	„
Δ. Παυλίδης.	„	Στ. Νικολαΐδης.	„
Βασίλειος Κωνσταντινίδης.	„	Γ. Κοραζᾶς.	„
Ἀθανάσιος Γεωργιάδης.	„	Ν. Δ. Σταγειρίτης.	5
Σταμάτιος Ἀστεριάδης.	„	Ν. Γερασιμάκης.	1
Ἰωάν. Σφοίνης σχολάρ. κύμ.	„	Γ. Γερασιμάκης.	„
Πυθαγόρας Ι. Σφοίνη.	„	Λεωνίδας Καμπουράκης.	„
Ἀντιώπη Σφοίνη.	„	Δ. Τζουράκης.	„
ΑΓΡΙΝΙΟΥ.		Αἰκ. Πρασσικάκη.	3
Γ. Α. Γεωργόπουλος.	2	ΣΜΥΡΝΗ.	
Καλούσης Ἀλεξανδρινός.	„	Π. Τρανόβ.	2
Δ. Ν. Σταῖκος.	„	Δ. Μεταξᾶς.	1
Α. Κοπανᾶς.	„	Ν. Ἀρώνης.	2
Ι. Σ. Σταῖκος.	1	Παναγ. Χαϊκάλος.	1
Δρ. Μίλλερ.	„	Δ. Ἀργυρόπουλος.	„
Γρηγ. Στάθης.	2	Εὐστάθιος Κωνσταντινίδης.	„
Κωνσ. Ἀθανασᾶς.	1	Ἀνώνυμος.	„
Α. Οἰκονόμου.	2	Γεωρ. Λύλιότης.	„
ΑΜΦΙΣΣΗΣ.		Ἰω. Στάης.	„
Α. Μαλατιάνης.	1	Δημ. Ἰακώβου.	„
Στελ. Παπαχρήστος.	„	Ἰάκωβος Ἰακώβου.	„
Α. Ἀντίπας.	„	Ἰωάννης Ἰακώβου.	„
Γ. Ι. Σαμήδης.	„	Ἰωάννης Γιακουμάκης.	2
Ἰωάννης Γιατζῆς.	„	Γρεγ. Φραγκιᾶς.	1
Λουκᾶς Γεωργιάδης.	„	Ν. Α. Ε.	„

	Σώμ.		Σώμ.
Κ. Δ.	1	Εύλ. Σκαραμαγγᾶς.	1
Α. Καλαρός.	,,	Ν. Χιονάκης.	,,
Φ. Λεωνίδης.	,,	Γ. Πολυχρωνιάδης.	,,
Διαμαντῆς Δημητρίου.	,,	Παν. Γιασιμολαδᾶς.	,,
Ι. Ζῶ.	,,	Ἰωσὶφ Μποτάρος.	,,
Ἰσίδωρος Γλύκας.	,,	Ἰωάννης Ἀγγᾶς.	,,
Ἀθανάσιος Ἀλεξάνδρου.	,,	Κ. Μαγκάκης.	,,
Ν. Γ. Κονδιλᾶς.	,,	Ἐμμ. Μαγκάκης.	,,
Χαράλαμπος Φραγκόπουλος.	,,	ΚΥΡΙΑΙ.	
Κ. Μ. Λαμπρινούδης.	,,	Ν. Νάζου.	1
Βασίλειος Διογένης.	,,	Ἑλένη Π. Ζωντανοῦ.	,,
ΚΥΡΙΑΙ.		Κ. Θ. Γαβριήλ.	,,
Καλλιώπη Τρανοῦ.	1	Ἑλέγ. Π. Σοριδάκη.	,,
Σοφία Συνάνη.	,,	Ἀγγέλ. Βιζέρη.	,,
Μ. Α. Ι.	,,	Εὐγεν. Κασελέτη.	,,
Καλλιώπη Σεῖζάνοβιτ.	,,	Ἀθηνᾶ Ἐμ. Στρατουδάκη.	,,
Μ. Ἀρώνη.	,,	Ἀθηνᾶ Καλουτάδενά.	,,
ΣΥΡΟΙ.		Ἀθηνᾶ Ἰωάννου Καλουτά.	,,
Ἰωάννης Ῥωδοκανάκης.	5	Εὐανθ. Δ. Ζέη.	,,
Νικόλαος Ζαραχάνης.	3	Μορφ. Κ. Πούρπουρα.	,,
Γ. Ζαραχάνης.	2	Καλλιώπη Στεργίου.	,,
Μ. Ζαραχάνης.	,,	Ἑλενίσζα Φουρναράκη.	,,
Θ. Ζαραχάνης.	,,	Ἀντωνούσα Πιτζουδάκη.	,,
Μ. Ζαραχάνης.	,,	Εὐανθία Ζαραχάνη.	2
Μιχαήλ Τζιβουράκης.	3	Ζαφείρω Ταμπακάκη.	1
Νικόλαος Τζιβουράκης.	2	Μαρινῶ Ταμπακάκη.	,,
Γεώργιος Τζιβουράκης.	,,	Σμαράγδω Καμπουράκη.	,,
Γ. Πιτσουδάκης.	1	Σοφία Δεσποτάκη.	2
Π. Πιτσουδάκης.	,,	Μαρινῶ Τσουρίνα.	1
Κ. Στεργίου.	,,	Αἰκατερίνα Καμπουράκη.	2
Ι. Στεργίου.	,,	Ἀργέτα Ἀντωνίου.	,,
Μ. Στεργίου.	,,	Εἰρήνη Γιαμαλοπούλα.	1
Γ. Χριστοφάκης.	,,	Ἑλένη Γιαμαλοπούλα.	,,
Δ. Χριστοφάκης.	,,	Κατήγκω Μαλάντρω.	2
Δ. Βαφιαδάκης.	,,	Πιπίνα Αὐγερινοῦ.	1
Δ. Κάπαρης.	,,	Α. Μαγκάκη.	1

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 5 Μαρτίου 1847.

ΑΞΙΟΤΙΜΟΣ ΚΥΡΙΑ ΑΝΤΟΝΟΥΣΑ Ι. ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗ!

ΜΟΛΙΣ ἀνέγνωσα Κυρία, τὴν ἀγγελίαν Σας, εἰς τὸ φύλλον τοῦ Αἰῶνος τὰς 26 τοῦ παρελθόντος, πλήρης ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ιδέας γλυκυτάτων ἐλπίδων, συνάμα δὲ καὶ λαμπροῦ μέλλοντος, ἀνεπόλησα εἰς τὴν φαντασίαν μου τὸν χρυσοῦν αἰῶνα τῶν Προγόνων, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τῆς Σαπφοῦς, τὴν Καρτερίαν τῶν παλαιῶν Ἑλληνίδων, καὶ τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις τῶν ἀρχαίων Σπαρτιατίδων.

Μὲ πόσῃν κατήφειαν ψυχῆς εἶδον τὸν ἄωρον θάνατον τοῦ μονογενοῦς τέκνου Σας, μετὰ τὸ τραγικὸν τέλος ὅλων τῶν λοιπῶν συγγενῶν Σας! Ἡ ἀφοσίωσίς Σας εἰς τὴν μέριμναν τῆς πατρίδος μοὶ ἐξύπνησε τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο αἶσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ, καὶ θαυμάζων τὴν γενναιοψυχίαν Σας εἰς τὰ λυπηρὰ συμβάντα, καὶ ἐπαινῶν ἐνταύτῳ τὴν ἐνάσχόλησίν Σας εἰς τὸ νὰ ἐκτραγωδήσητε τὰ τῆς πολυστενάκτου πατρίδος, ἥτις χάριν τῶν Χριστιανῶν προστατῶν τῆς Εὐρώπης, στενάζει ὑπὸ τὰς βαρυτάτας ἀλύσσεις τῆς βαρβαρικῆς τυραννίδος, ἀπεφάσισα νὰ Σᾶς διευθύνω τὴν καταγραφὴν τινῶν φίλων μου συμπολιτῶν, οἵτινες ἐκ προαιρέσεως συνέδραμον καὶ ὑπεγράφοντο μόλις ἀνεγίνωσκον τὴν ἀγγελίαν Σας, ἐνθουσιῶντες ἵνα ἐνθαρρύνουν τὸν πατριωτισμὸν καὶ κόπους Σας.

Ὅσον περὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν ἀντιτύπων, ἂν εὐαρεστῇσθε, τὰ διευθύνετε εἰς τὰ κατὰς ἡμετέραν τοῦ ὑποφαινομένου μέσον ταχυδρομείου, διορίζουσά με προσέτι εἰς ποῖον νὰ παραδώσω τὰ συναχθησόμενα χρήματα, ὅταν λάβετε γνῶσιν περὶ ἐμοῦ.

Εἶθε τὸ παράδειγμά Σας νὰ μιμηθῇ ἡ Νεολαία, ὅπως ἀμιλλωμένη εἰς τὴν πρόοδον τῶν φώτων, ἐκτραγωδήσῃ δεόντως καὶ ἐξυμνήσῃ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀνδραγαθήματα τῶν προγόνων, καὶ τὰ ἐνδοξὰ Κατορθώματα τῶν Νέων Ἑλλήνων.

Συγγνώμην ζητῶ εἰς τὴν τόλμην, ἀλλὰ ἡ πρόσκλησις τῶν Συμπατριωτῶν εἰς τὴν ἀγγελίαν Σας, μ' ἐνεψύχωσε νὰ Σᾶς διευθύνω αὐτὰς τὰς γραμμάς, ἐπειδὴ ὅλοι οἱ Ἕλληνες εἵμεθα Συμπατριῶται καὶ τὴν καταγωγὴν καὶ τὰ ἥθη καὶ τὴν Θρησκείαν, καὶ τέκνα μιᾶς Μητρὸς, ἂν καὶ ὑποκείμεθα ἕκοντες ἄκοντες, εἰς ξένας Κυβερνήσεις, ὑποφαίνομαι μὲ τὸ ἀνῆκον Σέβας.

Ὁ Συμπατριώτης Ἕλλην Ζακύνθιος.

Ἀντώνιος Α. Πολίτης φαρμακοποιός.

Σώμ.	Σώμ.
ΖΑΚΥΝΘΟΣ.	
Ὁ εὐλαβ. ἱερ. Κωνσταντῖνος	Παῦλος Λογοθέτης. I
Τσαγκαρουσιάνος. I	Παῦλος Σραβοπόδης. „
„ „ Στυλιανὸς Καιροφύλαξ. „	Διὰ τὸν Ἀριστόδημον Γ. Σι-
„ „ Γεώργιος ἱατρᾶς. „	γοῦρον. Α. Πολίτης. „
„ „ Νικόλαος Κεφαλινός. „	Διονύσιος. Δαμουλιάνος. „
„ „ Διονύσιος Πυλαρηνός. „	Πέτρος Σιγοῦρος. „
„ „ Εὐστάθιος Θερινὸς ἱεροδ. „	Διονύσιος Ξανθόπουλος. „
Ὁ Δόκτωρ Κ. Θεόδωρος Σι-	Δημήτριος Γρόππας. „
γοῦρος. „	Νικόλαος Δικόπουλος. „
„ „ Γεώργιος Α. Διαμαν-	Σωτήριος Γεωγουλόπουλος. „
τόπουλος. „	Μιχαὴλ I. Νομικός. „
„ „ Δημήτριος Βερναρδάκ. „	Δημήτριος I. Ἀργασάρης. „
„ Κόμ. Νικόλ. Λογοθέτης. „	Ίάκωβος Πρόντσας. „
„ „ Ἀνδρέας Πλαῖσσας. „	Σπυρίδων Πελεκάσης. „
„ „ Διονύσιος Βεντουρής. „	Εὐστάθιος Τσιλιμίγῃρος. „
„ „ Ἰωάννης Ἰωάννόπουλος. „	Γ. Καπετανάκος. „
„ „ Παῦλος Κ. Ρίφιος. „	Ἰωάννης Μυλωνᾶς. „
Ὁ Συμ. Ἰωάν. Ε. Λισγαράς. „	Βασίλειος Βαρβιάνης. „
„ „ Ἀριστείδης Γαρζώνης. „	Νικόλαος Μακρῆς. „
„ „ Δημήτριος Καρβελάς. „	Διονύσιος Τσιλιάνης. „
„ „ Δημήτριος Κανδιώτης. „	Ἀντών. Παπαζαφυρόπουλος. „
„ „ Σπυρίδων Ἀραβανδινός. „	Διονύσιος Μαυριανός. „
Ὁ Ἐλλόγ. Διδ. Παναγιώτης	Ἀντώνιος Α. Πιζάνης. „
Χιώτης. „	Παῦλον Καρρέρης. „
„ „ Εὐστάθιος Βουλεσμάς. „	Ἀντώνιος Δραγῶνας. „
„ „ Ρίζος Χαλικιόπουλος. „	Παῦλος Ταβουλάρης. „
„ „ Εὐάγγελ. Κολοκοτσᾶς. „	Φεδερῖκος Δ. Χαριάτης. „
„ „ Παναγιώτης Κλάδης. „	Κωνσταντῖνος Α. Καμῖλλος. „
Ὁ Λογ. Ἀναγν. Ὀδυσσεὺς	Γεώργιος Δομενεγίνης. „
Κυνηγός. „	Ἀντώνιος Ἀντωνόπουλος. „
„ „ Ἰωάννης Ρωδίτης. „	Γεώργιος Χ. Φλεβοτόμος. „
„ „ Γεώργιος Ρουμελιώτης. „	Γεώργιος I. Κρενδιρόπουλος. „
„ „ Διονύσιος Σαρακίνης. „	Ἰωάννης Καντούνης. „
„ „ Νικόλαος Κασιμάτης. „	Ἰωάννης Περιστιάνος. „
„ „ Διονύσιος Χαϊκάλης. „	Ἀριστείδης Ἀρμένης. „
„ „ Ἰωάννης Κορπονδῖνος. „	Παναγιώτης I. Διμουλίτσας. „
	Ἰωάννης Παναγιωτόπουλος. „

Σώμ.	Σώμ.
Παναγιώτ. Ξερογιαννόπουλ. 1	Δημήτριος Κωνσταντακό-
Ἀναστάσιος Βλασσόπουλος. „	πουλος. 1
Γεώργιος Μινότος. „	Βασίλειος Παπαντρίκοπου-
Δημήτριος Μπατέλης. „	λος. „
Ἀναστάσιος Κεφαλληνός. „	Ἀνασάσ. Χαϊδεμενόπουλος. „
Διονύσιος Μόζερας. „	Γεώργιος Ζησιμόπουλος. „
Διονύσιος Μοτσενίγος. „	Ἀχιλλεὺς Μανάνες. „
Κωνστατίνος Ξάνθος. „	Ἀθανάσιος Στεριώτης. „
Χρυσούλα Μαλάνου. „	Διονύσιος Σπαθής. „
Γεώργιος Ραφτόπουλος. „	Διονύσιος Τσεταδῖνος. „
Ἀγγελῆς Σ. Κόκλας. „	Ἀνδρέας Βεθοῦλκας. „
Ἄγγελος Διον. Δομπάρδος. „	Διονύσιος Χαλικιόπουλος. „
Δημήτριος Ζωγράφος. „	Παναγιώτης Α. Δικαῖος. „
Χριστόδουλος Κότσας. „	Δημήτριος Α. Μάτεσης. „
Γεώργιος Ρομανός. „	Διονύσιος Ν. Πουπλίκολας. „
Νικόλαος Καραμαλίκης. „	Ἀωνσταντῖνος Κρηνώτης. „
Νικόλαος Μινότος. „	Περικλῆς Βεγοβίκης. „
Νικόλαος Μαρτιλάος. „	Ἀλέξανδρος Μουζάκης. „
Δημήτριος Μινότος. „	Ω. Πιερράκος. „
Δημήτριος Ν. Χαλικιάς. „	Πέτρος Κολοζονός. „
Δημήτριος Δ. Πολίτης. „	Νικόλαος Πατρίκιος. „
Δημήτριος Κ. Ἀνδριάδης. „	Σπυρίδων Κλαυδιανός. „
Ἀναστάσιος Πράτης. „	Γεώργιος Κλαυδιανός. „
Νικόλαος Τσάνες. „	Γεώργιος Κοκκινάκης. „
Γρηγόριος Γιανόπουλος. „	Παναγιώτης Διάρος. „
Παναγιώτης Γ. Γιαννόπουλος. „	Σπυρίδων Μεσαλᾶς. „
Ἡρακλῆς Δημητρακόπουλος. „	Διονύσιος Τσίμης. „
Σπυρίδων Γεωργόπουλος. „	Ἀνδρέας Σκορδίλλης. „
Κυριακὸς Ταμπακόπουλος. „	Ἀντώνιος Τριαντάφυλλος. „
Σπυρίδων Κυριαζόπουλος. „	Διονύσιος Πανᾶς. „
Χρῖστος Α. Μαρκόπουλος. „	Διονύσιος Μίτσος. „
Νικόλαος Παπαδόπουλος. „	Ἀντώνιος Α. Πολίτης. „
Ἀντώνιος Φραγκόπουλος. „	Ἰωάννης Γ. Σιγοῦρος. „

Kampuroputa, Antonusi

[Nichtlateinische Schriftzeichen]

1847

P.o.rel. 1946

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10035812-6